

Mer su way ana do maslan a Yesu ahay

Adakay way pə deftere a anan

Sə vinde dərewel a anan nà, Lukas. Ləbara a anan a pərahan azar anà ləbara anahan sə təker pə Yesu à deftere a Lukas inde ata awan. A vinde nà, ləbara mugom a pə Yesu a ta 'am pə daliyugo nə kəkəmaw. A adazlan anahan inde nà, Apasay Cəncan a a dazay ahay pə njavar a Yesu ahay, aday a varan atan məgala sa zla anan tə ləbara ata kwa aha kutok. A dərewel a anan inde kutok, dī sləne way ana atə Piyer tə Yuhana tatə Yakuba aday Pol sa ga ataya awan. A andav ana dərewel a anan inde kutok, ləbara a Yesu mugom a a dəzle à Ruma, man ana bahay sə daliyugo fok winen uda ata awan.

Nga sa 'am ahay

Apasay Cəncan a a varan məgala anà njavar a Yesu ahay (1.1 - 2.47)

Egliz à Urəsalima (3.1 - 8.3)

Tə dakay anan ləbara mugom a à Yahudiya aday à Samariya (8.4 - 9.31)

Tə dakay anan ləbara mugom a anà do aday tinen Yahuda ahay itəbay ataya awan (9.32 - 15.35)

Ləbara mugom a a dəzle pə daliyugo sə Aziya, pə daliyugo sə Gərek ahay, aday à Ruma (15.36 - 28.31)

Do maslan ahay ta ba Apasay a Mbərom

¹ Nə vindek ayak nə anakiken, Tiyufil, car uno. A deftere uno inde sə vindek ayak mama'am ata nà, nə dəkak anak anan ayak mer su way a Yesu sa ga tə way anahan sə dakan anan anà do ahay kwa pa sə dazlan a wa,

² aday hus pə ana Mbərom sə gəba anan à mburom ata awan. A alay a winen pə daliyugo mba ata nà, a walay anan do maslan anahan ahay, a dakan atan anan way a tinen saa ga pə dəba anahan wa ataya tə məgala ana Apasay Cəncan awan.

³ Pə dəba sə amac anahan wa nà, a slabakay ahay à məke wa, a njahay pə daliyugo luvon kwa kuro fudo. A kan zek anà do maslan anahan ataya tə cəved ahay cara cara saray bayak awan, anga aday tâ san tə cidek awan, winen inde tə sifa awan. A alay ata nà, winen apan i dakan anan ləbara sa 'am sə bahay a Mbərom anà do maslan ataya awan.

⁴ Pə luvon a inde kutok, à alay a tinen à man sa pa way nà, a jan atan, a wa: «Kâ si zlen à Urəsalima wa bay. Njihen, hus pə ana Bəbay uno i slənak ikwen ahay way anahan sə zlapak ikwen anan ata awan. Na jak ikwen kurre bidaw?»

⁵ Yuhana kà gak anan baptisma anà do ahay tə a'am, əna azanaka, Mbərom i gak ikwen baptisma nà, tə Apasay Cəncan awan.»

Yesu a ján à mburom

⁶ A alay a Yesu winen mə njahay a pə kərtek a tu do maslan ahay nà, tə cəce panan wa, ta wa: «Ba Məduwen, ki man anan bahay à alay inde anà zahav sə Isəra'ila ahay aday ti lavay nga a tinen həna daw?»

⁷ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Kwanay nà, alay sa 'am a kwanay uda sə gəzlan alay pi zek wa anà way ataya nà, ibay. Way ata i təra nə luvon wuraw, kabay à alay wuraw fok nà, wita nə zek a Mbərom sa daf tə məgala anahan awan.

⁸ Aya əna, Mbərom i naa slənak ikwen ahay Apasay anahan Cəncan a nà, ki njiden məgala sə dakay anan ləbara uno à Urəsalima, pə daliyugo sə Yahudiya tə Samariya awan, aday hus pə magaga sə daliyugo fok.»

⁹ Natiya, pə dəba sa 'am anahan ata wa nà, Yesu a ján à mburom i ide a tinen inde, aday matapas a sərat apan sərdədek, tə canan sabay. ¹⁰ Do maslan ataya nə tinen apan ti cak ayak ide à mburom həməcəcce hwiya. Kwayan'a dowan aya inde cew tə zana aya pi zek kwedekkwedek, tə sləray ahay pə cakay a tinen.

¹¹ Aday ta jan atan, ta wa: «Kwanay wan sə Galile ahay, kwanay apan ki cen ayak ide həməcəcce à mburom matanan nà, angamaw? Yesu nà, kà zlak pikwen wa à mburom. Aday kawa ana kwanay a sə cinen anan a zla həna ata nà, winen i naa may ahay əukwen, kətanən re.»

Do maslan ahay ta ca do à yime ana Yudas inde

¹² Natiya pə dəba anahan a wa kutok, do maslan ataya tə dazay ahay à əbzəlom sə Ulivet ata wa, ta may ahay à wulen su doh sə Urəsalima kutok. Man ata nà, dəren tə wulen su doh a bay, i ga nə way sə kilomiter kərtək ca.

¹³ Tə dəzley ahay à wulen su doh sə Urəsalima nà, ta zla à man sə təfek a tinen, à sewene a tinen a sa taa njahay uda ata awan. Sləmay su do ataya

hëna: Piyer, Yuhana, atë Yakuba të Andëre, atë Filip të Tomas, atë Bartilome të Mata, Yakuba wan ana Alfa, Simon do manide së Ruma ahay, aday Yuda wan ana Yakuba.

¹⁴ Tinen ata fok, tatë uwär aya inde, tatë Mariyama may a Yesu, aday të mërak a Yesu ahay, tinen a fok ta taa halay nga aday ta taa ga amboh pë kërték awan.

¹⁵ A alay ata nà, do sa daf nga pë Yesu ahay, tinen ti ga sëkat të kwa kuro cew (120). Aday pë luvon a inde kutoč, Piyer a slabak à wulen a tinen inde, a jan atan, a wa:

¹⁶ «Mërak ahay, way kawa ana Apasay Cëncan a sa ja à Deftere a Mbërom inde ata nà, tëktek kë tërak. Të dungo ana bahay Dawuda, Apasay Cëncan a ja 'am pë Yudas, do sa dakay pa man a Yesu aday tâ ban anan ata awan.

¹⁷ Aday abay cëkëbay Yudas a nà, do kërték à wulen a manay do maslan ahay inde, winen ti mer su way a Yesu à alay inde cite re.»

¹⁸ Yudas aday nà, kë njadak magwagway anga way anahan a sa ga lelibay ata awan. Anga nan, a zëba anan dala ata kutoč, a zla, a sukom anan guvo. A guvo ata inde kutoč, a slahay kup mëbëburot, aday dinde ahay zërdëd ahay uho. A mac à man ata awan.

¹⁹ Matanan, way a së tëra ata nà, do së Urësalima ahay fok të slénék apan, aday të ngaman anà guvo anahan ata ta 'am su kon a tinen nà, Hakëldama, kawa sa ja ite nà, guvo së mez.

²⁰ Piyer a ja asa, a wa: «Matanan, më vinde a à Deftere Jabura inde, Mbërom a ja, a wa:
“Doh anahan a nà, à tëra rëgøy.

Dowan â sa njahay uda bay.*”

«Aday ma ja awan asa re, a wa:

“Do hinen â zəba anan mer su way anahan awan.†”

21 «Natiya, a zla pi zek kutok nà, gəbuko do kərték à wulen a mənuko wa aday â təra do maslan a Yesu à yime ana Yudas inde. Sumor a nà, winen do sə pərahan azar anà Bahay a mənuko Yesu pə kərték a tə manay kwa siwa siwa fok,

22 a ban kwa pə ana Yuhana sa gan baptisma wa, hus pə ananahan sa ján à mburom ata awan. Zəbuko nà, do matanan ata awan, anga i təra kawa mənuko, do sə side aslabakay a Yesu à məke wa ata awan.»

23 Natiya awan, ta kay anan ahay sləmay sə do ahay cew: atə Yusufu, dowan a tə ngaman Barsabas kabay Yustus re ata awan, tə apan Matiyas.

24 Do maslan ataya ta ga amboh, ta wa: «Ba Məduwen, iken nà, ka san mivel a kuwaya zle fok. Dakan umo anan à wulen su do a anaya cew aya nà, kə zəba wa nə waya

25 aday i təra do maslan anak, i ga anan mer su way ana Yudas sə mbəsak ata anaw. Anga Yudas kà zlak à man a mə lavay zek a anga winen ata kutok.»

26 Pə dəba anahan a wa nà, ta kad' anjar‡ sa ca apan, i slashay nə pə wayaw, aday anjar ata a kay anan, a slashay pə Matiyas. Winen a təra do maslan mə slala kuro nga cew awan à yime ana Yudas inde kutok.

* **1:20** Ca pə Jabuura 69.26. † **1:20** Ca pə Jabuura 109.8. ‡ **1:26** Ta kad' anjar, bina ta lar anjar bay.

2*Apasay a Mbərom a dazay ahay pə njavar a Yesu ahay*

¹ Natiya, pə luvon sə azar uko ana Yahuda ahay sə ngaman Pentekosta* ata nà, njavar a Yesu ahay tə halay nga à man kərték awan.

² Kwayan'a, agungol a ndərəy ahay à mburom wa, kawa vəvara məduwen awan, a rah anan doh a njavar ahay mə njahay uda ata awan.

³ Tə canan anà awan aya kawa miresl sə uko, ta nay ahay, tə gəzla zek, tə njahay pa nga su do a tinen ù doh ataya fok.

⁴ Fok a tinen a, Apasay Cəncan a a rahan atan à mivel ahay inde, aday ta ma nga sa ja 'am su kon azar aya cara cara, kawa ana Apasay a Mbərom a sə varan atan məgala ata awan.

⁵ A Urəsalima ata nà, Yahuda ahay inde bayak a tə dəfan apan à Mbərom lele, abay tinen mə njahay aya pu kon sə daliyugo ahay fok.

⁶ Tə sləne agungol ata cəna, tə halay nga à man su do ataya awan. Aday way ata a gan atan wurdədəsdəssa, anga do ataya tinen apan ti ja 'am nà, kuwaya a sləne ta 'am su kon anahan.

⁷ Way ata a gan atan masuwayan. Anga nan ta ma nga sa ja, ta wa: «Do anaya fok nà, tinen Galile ahay bidaw?

⁸ Aday ta ja 'am su kon a mənuko ahay fok nə kəkəmaw?

⁹ Mənuko nà, da nay ahay kwa à Partiya wa, à Mediya wa, à Elamiya wa. Mənuko do sə njahay

* **2:1** Pentekosta nà, azar uko sə təra pə dəba sə Pasəka wa à luvon kwa kuro dāra inde ata awan.

à Mesopotamiya ahay, à Yahudiya ahay, à Kapadosiya ahay, à Pontus ahay, à Aziya ahay,

¹⁰ à Firigiya ahay, à Pamfiliya ahay, à Misra ahay, à Siren pə daliyugo sə Libiya ahay. Mənuko do sa nay ahay kwa à Ruma wa,

¹¹ da nay ahay kwa à Kereta wa tə Arabiya wa re. A wulen a mənuko inde nà, azar su do aya nə Yahuda ahay, aday azar aya ite nà, tinen Yahuda ahay bay, əna tə pərahan azar anà pəra sə Yahuda ahay. Aday mənuko fok də slène tinen apan ti dakay anan masuwayan a Mbərom sa ga ataya fok ta 'am a mənuko ahay nə kəkəmaw?»

¹² Way a sə təra ata a gan atan masuwayan, ta san ti ja nə maw bay fok. Ta ja à wulen a tinen inde, ta wa: «Way a həna anan ata nə masuwayan duwuraw? A nan sa ja nə maw?»

¹³ Aya əna, azar su do aya ta ma nga sə mbasay pu do a Yesu ahay, ta wa: «Do a anaya nə ta sak mahay, tə vawak nga.»

Wazo ana Piyer

¹⁴ Natiya, pə dəba a wa kutok, Piyer tu do maslan a kuro nga kərtek ataya fok tə slabak à wulen su do ataya inde, aday Piyer a dazlan sa jan 'am anà do ahay tə məgalak awan, a wa: «Kwanay Yahuda ahay tu do sə njahay à Urəsalima a anaya awan, slənen anan 'am uno a anan lele, ni dakak ikwen anan ləbara sa 'am a anan. ¹⁵ Kawa ana kwanay sə bayak nà, do a anaya nə tə vawak nga. Əna cəkəbay matanan bay, anga həna nà, njamde dəsudo sə duwdew mba, alay sə vaway nga kà slak fan bay asanaw!»

16 Aya, way a anan a t̄era nà, kawa ana do maja'am a Mbərom Yo'el sa ja, a wa:

17 “Mbərom a ja nà:

A luvon mədakwidok aya inde nà, ni slan Apasay uno à kuwaya inde fok.

Wan a kwanay ahay t̄ dəna a kwanay ahay fok ti man anan 'am uno anà do ahay.

Njavar a kwanay ahay ti canan anà way uno sə dakan atan anan ataya awan.

Məced a kwanay ahay dukwen, ni jan atan 'am à cœn sə zubay inde.

18 Ayaw, pə luvon ataya nà, ni slan Apasay uno ù do si mer su way uno ahay inde,

â ga nə mungol awan, â ga nə dəna awan, ti man anan 'am uno anà do ahay.

19 Ni ga way masuwayan aya à mburom, aday pə daliyugo dukwen, mez i pak, uko tə jinjek ti kay ahay re.

20 Pac i dav sabay, aday kiya dukwen i mbədahan sa ca nà, nduzzo kawa mez.

Way ataya t̄ tərak nà, luvon ana Bahay a mənuko i saa may ata, i dəzley ahay bəse kutok.

Luvon ata nà, məduwen a aday t̄ mazlab a re.

21 Matanan, kuwaya dowan a kà dəfak nga pə sləmay ana Mbərom Fetek cəna, i tam.[†]”»

22 Piyer a ja asa, a wa: «Kwanay Isəra'ila ahay, slənen 'am uno a anan lele aday. Yesu do sə Nazaratu ata nà, da san zle, winen do a Mbərom sə slənay ahay, anga Mbərom a kà gak masuwayan ahay cara cara à wulen a kwanay inde t̄ alay a Yesu ata awan. Kwanay kə sənen apan zle lele re.

† 2:21 Ca pə Yoo'el 3.1-5.

23 Mbərom a varak ikwen anan Yesu, kawa ana-han sə lavay a zek kwakwa ata awan. Aday a san zle, kwanay dukwen kə viren anan anan à alay inde anà do sə atahasl ahay, ti darak anan ayak pə dədom mə zləngad awan, kawa ana kwanay sa ga anan həna ata awan.

24 Óna Mbərom kə slabakak anan ahay à məke wa, winen inde tə sifa awan. Kə təmak anan Yesu à dəce sə amac wa, anga amac nà, məgala anahan inde sa ban anan ibay.

25 «Matanan Dawuda kà jak pə Yesu, a wa:
“Nə canan anà Mbərom Fetek pac pac winen inde
pə cakay uno.

Winen mə njahay a tə alay puway uno.

Anga nan, ni jəjar sabay.

26 Matanan, mivel uno həna nà, ma rah a tə ataslay
mivel awan,
nen apan ni təba 'am sa ga ara tə ambasay
awan.

Kwa nə məcak təkede nà, nen ni dəfak ide hwiya,

27 anga iken ki mbəsak nen à məke inde bay,
ki mbəsak anan zek uno à wuslay à məke inde
bay, nen do anak cəncan awan.

28 Kə dəkak uno pə cəved sa njad sifa.

Ki vuro ataslay mivel bayak a pə cakay anak.‡”

29 «Mərak ahay, da san apan zle, bije a mənuko
Dawuda ata nà, kə məcak aday ta lak anan. Jəvay
anahan a dukwen inde, da san man a zle re.

30 Winen nà, do maja'am a Mbərom. Anga nan,
a san apan zle re, ba Mbərom kə zlapak anan anan
ta sa jan nà, i naa daf wan sə kutov anahan à bahay
anahan inde.

‡ 2:28 Ca pə Jabuura 16.8-11.

31 Dawuda dukwen a san apan zle Almasihu nà, i slabakay ahay à mèke wa. Anga nan, a wa:
“Iken Mbèrom nà, ki mbèsak nen à mèke inde bay,
ki mbèsak anan zek uno à wuslay à mèke inde
bay.»³¹

32 Piyer a ja asa re: «Yesu nà, Mbèrom kè slabakak anan ahay à mèke wa. Manay a fok ma san apan zle, manay do sè canan njœk tè idé a manay ataya awan.

33 Mbèrom kè zèbak anan ayak anga sè njahay tè alay puway anahan awan. Yesu a tèma Apasay Cèncan a pè Bèbay anahan wa, kawa ana Bèbay anahan sè zlapay anan ata awan. Winen dukwen kè varak umo ahay Apasay ata re. Natiya kutok, way a kwanay sè slènè ta sè canan a anan fok, sa ga mer su way ata nà, winen awan.

34 Aya, Dawuda nà, kè jènak à man a Mbèrom itèbay. Ùna winen a a wa:

“Mbèrom Fetek a jan anà Bahay uno nà:
Njahay tè day sè alay puway uno,

35 aday do manidé anak ahay fok nà, ni tèra atan bile anak aya awan.”*

36 «Anga nan, kwanay Isèra'ila ahay fok, sènen anan tè dìdek awan: Yesu dòwan a kwanay sa vad anan ta sè daray anan pè dèdom mè zlèngad ata nà, Mbèrom a tèra anan Bahay a nuko awan aday Almasihu re.»

37 Do ataya tè slènè 'am ata fok cèna, mbac a slahay patan wa. Anga nan tè cèce pè Piyer tu do maslan ataya wa, ta wa: «Mâ ga hèna jiya nà kèmaw, mèrak ahay?»

§ **2:31** Ca pè Jabuura 16.10. * **2:35** Ca pè Jabuura 110.1.

38 Piyer a mbədahan atan apan, a wa: «Mbədihen anan lœn anà ines a kwanay ahay, təmihen sa ga baptisma anga sə təra do a Yesu Almasihu ahay, aday Mbərom i pəsek ikwen anan ines a kwanay ahay, i varak ikwen Apasay anahan Cəncan awan.

39 Mbərom kə zlapak sə varak ikwen Apasay anahan Cəncan ata nà, a zlapan anan anà do ahay aday winen saa ngaman atan, saa pərahan azar ataya fok re, kawa sa ja nà, anà kwanay tə wan sə kutov a kwanay ahay, aday anà do su kon dəren aya fok re.»

40 Piyer a jan atan 'am a azar aya bayak asa. A nan nà, tâ təma 'am ata awan, aday tâ sa ya nga bay re. A jan atan asa re, a wa: «Kwanay, mbəsiken anan do a wuswes a anaya awan, təmen zek a kwanay ahay.»

41 Do ahay bayak a tə təmahak 'am ana Piyer ata awan, tə təmahak sa ga baptisma. Pə luvon ata nà, do a Yesu ahay tə zəgahak anan apan njavar a Yesu ahay, ti ga way sə mbulo maakan.

42 Pac pac tinen apan ti halay nga sə tətak way pu do maslan a Yesu ahay wa, ti gəzla pen tə sləmay a Yesu, ti ga amboh. Tə njahay pə kərtek awan, à asan zek inde.

Asan zek su do a Yesu ahay

43 Do a Yesu ahay fok tə jəjaran anà Mbərom lele, aday Mbərom a ga masuwayan ahay bayak a cara cara tə alay ana do maslan a Yesu ahay.

44 Tinen a fok 'am a tinen kərtek, way a tinen dukwen mə japay pə kərtek a re.

45 Tə sukom a way tə way a tinen, tə guvo a tinen ahay, tə japay anan dala awan, aday tə varan anà kuwaya fok nà, kawa anahan sa gan may.

46 Pac pac fok, tinen apan ti halay nga pə kərték awan ù doh sə mazlaß a Mbərom. Tinen apan ti halan nga anà way sa pa a tinen ahay pə kərték a àga tinen aya awan. Tinen apan ti pa way a tinen ahay pə kərték awan, tə ataslay mivel aya awan, aday tə mivel kərték a re.

47 Tinen apan ti həran nga anà Mbərom, ta zlan à nga anà do ahay fok. Aday do ahay tinen apan ti tam pac pac fok, Bahay Yesu winen apan i zəgahan atan anan apan do ahay.

3

Dowan a inde mə təra à məndak awan

1 Pa pac a inde, atə Piyer tə Yuhana ta zla ù doh sə mazlaß a Mbərom. Ta zla nə tə njamde maakan, alay a do ahay sa taa ga amboh ata awan.

2 Tinen apan ti dəzle à məsudoh su doh sə mazlaß a Mbərom inde sə ngaman Mə-Rəba-Awan ata nà, ta tan ayak à nga anà dowan a inde mə təra à məndak awan, kwa sə wahay anahan. Ta taa zəbək anan ayak nə pac pac, anga aday i dubok way pu do sa zla ù doh sə mazlaß a Mbərom ahay wa.

3 Dowan ata a canan anà atə Piyer tə Yuhana tinen apan ti zla ù doh cite nà, a dubok patan wa dala.

4 Atə Piyer tə Yuhana tə zəzor anan, aday Piyer a jan, a wa: «Ca pumo lele.»

5 Dowan ata a zəzor atan lele. Winen a bayak i ga nà, ti varan dala.

6 Piyer a jan, a wa: «Dala nà, inde upo ibay. Ùna way a hëna inde upo ata nà, ni varak anan. Na jak nà, të slëmay a Yesu Almasihu, do së Nazaratu, slabak, zla të saray anak!»

7 Piyer a bënan anan alay puway, a man zek së slabak. Kwayan'a saray anahan ahay të ndark-waslak anahan ahay ta njad' mëgala.

8 A slabak hërom, a dazlan sa bar. Ta zla ù doh së mazlab a Mbërom tatë Piyer të Yuhana, winen apan i zla, winen apan i dazay à mburom kwerkwer, winen apan i zambad' anan Mbërom.

9 Winen apan i zla, i zambad' anan Mbërom ata nà, do ahay fok të canak anan,

10 aday të sënak anan kutok. Ta wa: «Winen nà, dowan më tëra à mëndak ata sa taa dubok way pë do ahay wa pë mësudoh së ngaman Më-Rëba-Awan ata awan.» Natiya awan, way ata a gan atan hërbëbëkka të mindel.

Piyer a wazay ù doh së mazlab a Mbërom

11 Dowan ata, winen pë cakay ana atë Piyer të Yuhana hwiya, do sa man ataya fok ta ma nga sa haw pë cakay a tinen à man a së ngaman «Vo galak ana Sulimanu» ata awan, anga way së tëra ata a gan masuwayan anà do ataya awan.

12 Piyer a canan atan cëna, a jan atan, a wa: «Kwanay Isëra'ilä ahay, way ata a gak ikwen masuwayan nà angamaw? Aday ki cen pumo hwiya nden'e nà, angamaw? Kwanay kë bayiken dowan a anan a mbar nà, anga mëgala a manay, kabay anga më dëfan apan anà Mbërom lele ata daw?

13 Mbërom ana Ibërahima, të ana Isiyaku të ana Yakob, Mbërom ana bije a nuko ataya së dëfan

apan ata awan, anga sə varan mazla^b anà Yesu, do si mer su way anahan, Mbərom kà mbərak anan dowan a anan. Kwanay nà, kə viren anan anan à alay inde anà Ruma ahay, anga aday tâ vad anan. Kwa abay Pilatu a gan may sə mbəsak anan dukwen, kwanay kə ngəmen â mbəsak anan bay re.

¹⁴ Winen nà, do cəncan awan, do didek awan, əna kə ngəmen aday Pilatu â mbəsakay anan ahay bay. Ki gen anan kem anà Pilatu bugol nà, â mbəsakak ikwen anan ahay do a sa vad nga su do ata adəka.

¹⁵ Kə vəden anan do sə varan sifa anà way ahay fok ata à məke sa ndaw, əna Mbərom kà slabakak anan ahay à məke wa. Manay dukwen mi mba apan sa ra ambar sa 'am a anan təte.

¹⁶ Dowan həna anan nà, kwanay a fok kə cinen anan, aday kə sənen anan zle, winen a mbar nà, anga kə dəfak nga pə sləmay a Yesu. Sa mbar anan jiga nà, sləmay a Yesu, anga dowan a anan kə dəfak apan nga. Kwanay a fok, ki cinen anan.

¹⁷ «Ayaw, mərak uno ahay, na san zle, ki gen anan way ataya anà Yesu nà, anga kə sənen didek bay. Bahay a kwanay ahay dukwen ta san didek bay re.

¹⁸ Əna way ata a ga zek matanan nà, anga ba Mbərom kà jak anan tə dungo ana do maj'a'm anahan ahay kwakwa, ta sa ja təktek Almasihu anahan saa slənak ikwen ahay ata â ga dəce.

¹⁹ Həna adəka nà, mbədihen anan lən anà ines a kwanay ahay, men anan ù vo anà Mbərom, aday Mbərom i pəsek ikwen anan kutok.

²⁰ Aday Bahay Mbərom i varak ikwen zay, ta sə slənak ikwen ahay Yesu, winen Almasihu a Mbərom sə lavay anan zek anga kwanay kurre ata

awan.

²¹ Ayaw, hëna ata nà, Yesu Almasihu nà, i njahay à mburom à man ata tamak, hus i dëzle pë luvon a Mbërom saa mbëda anan way ahay fok wiya aya kawa ana do maja'am anahan cëncan aya sa ja apan ata aday.

²² Musa a ja nà: "Mbërom Bahay a kwanay i naa varak ikwen do maja'am hinen kawa nen à wulen ana zahav a kwanay a wa. Kê tëmihen anan anan 'am anahan saa jak ikwen ata fok.

²³ Dowan a kë tëmahak anan anan 'am anahan itëbay ata nà, Mbërom i lize anan à mamasl su do anahan ahay wa.*"

²⁴ Piyer a përahan anan azar sa ja, a wa: «Do maja'am a Mbërom ahay kwakwa, a bënay ahay kwa pë Samiyel wa hus pu do maja'am a Mbërom azar aya, fok a tinen a kërték të kërték ta jak 'am pë way a së tëra pë luvon a anan ataya awan.

²⁵ Do maja'am a Mbërom ataya ta ja way ataya pë kwanay awan, aday Mbërom kë banak 'am të bije a kwanay ahay anga kwanay a re. A jan anà Ibërahima nà: "Të alay ana wan së kutov anak ahay, ni daf alay së mazlaë uno pu do su kon ahay fok."†

²⁶ Matanan kutok, Mbërom a lah së slënay anan ahay Yesu, do si mer su way anahan nà, anà kwanay awan, anga aday à daf pikwen alay së mazlaë anahan ta sa may ahay kwanay à cëved së huwan a kwanay ahay wa.»

4

* ^{3:23} Ca pë Tooktaaki Tawreeta 18.15, 18-19. † ^{3:25} Ca pë Laataanooji 22.18, 26.4.

*Atə Piyer tə Yuhana pa 'am su do sə lavan nga anà
Yahuda ahay*

¹ A alay a Piyer tə Yuhana tinen apan ti jan 'am anà do ahay mba, do sə gəðfan dungo anà way ahay pi zek tə bahay su do sa ba doh sə mazlab a Mbərom, aday tə Saduki ahay, ta zla à man a tinen.

² Ta ma nga sa ga patan mivel, anga atə Piyer tə Yuhana nà, tinen apan ti dakan anan anà do ahay nə Yesu kà slabakak ahay à məke wa. Matanan, do ma mac aya dükwen, ti naa slabakay ahay à məke wa tə sifa aya re.

³ Anga nan kutok, ta ban anan do maslan ataya awan, tə tacay atan à dangay, hus sa ca pa 'am sə sariya nə sidew awan, bina suko kà gak coy re.

⁴ Aya əna, do ahay bayak a à wulen su do sə sləne 'am a Piyer ataya wa tə təmahak 'am ana do maslan ataya awan, tə dəfak nga pə Yesu. Do ataya tə zəgahak anan do ana Yesu ahay. Tə baslay mungol ahay dəkdek, tinen mbulo dara kutok.

⁵ Ide a cəde sidew a nà, bahay sə Yahuda ahay pi zek tə məced sə Yahuda ahay aday tə miter sə Tawrita ahay tə halay nga à Urəsalima.

⁶ Atə Anas, bahay nga su do sə gəðfan dungo anà way ahay, tatə Kayafas, Yuhana, Aleksandire aday tə azar su do ana Anas ahay, inde à wulen a tinen.

⁷ Tə ngaman anà do maslan a cew ataya pa 'am a tinen, aday tə cəce patan wa, ta wa: «Kə mbəren anan dowan a mə təra à məndak ata nà, tə məgala wuraw, kabay tə sləmay a wayaw?»

⁸ Cəna Apasay Cəncan a a zlan à mivel inde anà Piyer, a mbədahan atan apan, a wa: «Kwanay bahay ahay tə məced ahay,

9 manay həna pa 'am a kwanay nà, anga sumor a manay sa ga ta sa mbar anan dowan a vədal a anan ata bugol bidaw? A nak ikwen sa san nà, kà mbərak tə məgala sə sləmay a wayaw daw?

10 Kak matanan nà, kwanay tə Isəra'ila ahay fok, sənen anan kutok: Dowan a həna anan mə tavay a pa 'am a kwanay kà mbərak nà, anga məgala sə sləmay ana Yesu Almasihu, do sə Nazaratu. Winen nà, kà vədən anan pə dədom mə zləlŋadawan, əna Mbərom kà slabakak anan ahay à məke wa.

11 Natiya, Deftere a Mbərom a ja 'am həna anan ata nə pə winen awan, a wa:

"Kon mbala ana do sa dəzl way ahay sa lar anan
ata nà,

sə təra kon sə mide lele adəka nà, winen.*"

12 «Do sa mba apan sa tam do ahay miza nà, ibay, si Yesu a kərtæk. Bina sləmay inde maza pə daliyugo sa mba apan sa tam mənuko uwec wa mbala ana do ana Mbərom sə varak uko ahay ata nà, ibay.»

13 'Am ana Piyer ata a gan masuwayan anà do mə halay nga ataya awan, anga ta ca apan do maslan a cew ataya nà, do məduwen aya bay, aday mə jangay aya bay re, əna tə jəjar sə mbədahan atan apan bay re. Aday do ataya tə sənak do maslan ataya tə njahak pə kərtæk a tə Yesu.

14 Əna tinen apan ti ca pə dowan a ma mbar ata winen inde zay mə tavay a pə cakay ana do maslan a cew ataya awan. Anga nan, ta mbak apan sə mbədahan atan apan awan a ibay jiga awan.

* **4:11** Ca pə Jabuura 118.22.

15 Matanan, ta ma anan do maslan a cew ataya uho tamak, kutok tinen tə mbədék sa vad' uway pa 'am ata à wulen a tinen inde aday.

16 Ta wa: «Do a anaya hëna jiya nà, dì ga atan këmaw? Do së Urësalima a anan ataya fok tə sënak pë masuwayan a mëduwen a tinen sa ga anan ata lele coy. Aday mënuko dukwen, dì mba apan së mëman anan nà, i ga zek bay re asa.

17 Aya hëna nà, dì ngaman atan ayak, aday di gafan atan 'am, tâ saa ma apan sa jan 'am tə slëmay a Yesu anà dowan sabay. Ata kutok nà, lëbara sa 'am a tinen ata i ta 'am bay.»

18 Të ngaman atan ayak asa, ta jan atan, ta wa: «Mbësiken sa jan 'am tə slëmay a Yesu aday së dakan anan lëbara sa 'am ana Yesu anà do ahay.»

19 Aya əna, atə Piyer tə Yuhana tə mbëdahan atan apan, ta wa: «Ənga, kwanay a bayiken apan lele aday, tëde saa zlan à nga anà Mbërom në maw? Tëde së dëfan apan në anà Mbërom a daw, kabay lele nà, së dëfak ikwen apan anà kwanay bugol adëka daw?»

20 Manay nà, way a manay së canan ta së slëne fok cëna, mi dakay anan, bina mi mba apan së njahay way a manay bay.»

21 Pë dëba anahan a wa nà, do sa gan atan sariya ataya të ngëraz patan anga aday tê njahay way a tinen, të mbësakay atan ahay kutok. Të sënak sa jëka ti këta atan këkëmaw bay, bina do ahay fok tinen apan ti hëran nga anà Mbërom anga way anahan a sa gan anà dowan a vëdal ata awan.

22 Ava ana dowan a tinen sa mbar anan të masuwayan ata nà, a zalay kwa kuro fudo.

Do a Mbərom ahay ta ga amboh

²³ Pə dəba a sə mbəsakay atan ahay ata nà, atə Piyer tə Yuhana ta ma pə cakay ana do a tinen ahay, tə təkəren atan anan way ana bahay sə gədan dungo anà way ahay tə məced ahay sa jan atan ata fok.

²⁴ Do a tinen ataya tə sləne anan 'am ata nà, tinen a fok ta ma nga sa gan amboh anà Mbərom tə mivel kərték awan, ta wa: «Ayaw, Bahay a manay, iken do sə ndakay bagəbaga mburom tə daliyugo tə bəlay ahay, aday tə way a uda ataya təke fok.

²⁵ Iken awan ka jak 'am tə dungsana do si mer su way anak Dawuda, winen bije a manay awan. Apasay anak Cəncan a kà jak à winen inde, a wa: “Do su kon azar aya ti ga mivel, aday do sə pəra ahay ti jəjem 'am kəriya nà, angamaw?

²⁶ Bahay sə daliyugo ahay tinen apan ti ndire zek, aday do sə lavan nga anà do ahay ahay tinen apan ti lavan zek anà vəram tə Mbərom Fetek aday tə Almasihu anahan.[†]

²⁷ «Ayaw, way ata matanan acəkan, anga həna kutok nà, Hiridus tatə Pontiyos Pilatu, tə halay nga à wulen su doh a anan inde tə Ruma ahay tə Isərə'ila aya awan, anga sa 6an 'am pə Yesu do si mer su way anak cəncan a, iken sə walay ata awan.

²⁸ Iken nà, məgala awan. Natiya, way a tinen sa ga fok nà, way kawa ananak a sa gan may kurre ata awan.

²⁹ Həna kutok, Ba Məduwen, sləne way a tinen sa ja ti gan umo ataya awan. Kem, varan məgala anà do si mer su way anak ahay sa ja 'am anak mənjəna ajəjar.

† 4:26 Ca pə Jabuura 2.1-2.

30 Varan umo gədan sa mbar anan do sə dəvac ahay ta sa ga masuwayan ahay cara cara tə məgala sə sləmay a Yesu, do si mer su way anak cəncan awan.»

31 Pə dəba sa ndav anan amboh a tinen ata wa nà, man a tinen ata a bal kəzlek kəzlek. Tinen a fok tə njadak məgala sə dəkay anan 'am a Mbərom mənjəna sə jəjar, anga Apasay Cəncan a kə rahak atan à mivel inde.

Do a Yesu ahay təjapay anan zlide a tinen ahay pə kərtæk awan

32 Do a Yesu ataya fok nà, mivel a tinen a kərték, abayak nga a tinen ahay kərték a re. Təjapay anan zlide a tinen pə kərték awan. Dowan sa jəka «zlide uno anuno taayak» nà, ibay fok.

33 Tə məgala a bayak a, do maslan ataya tə pərahan azar sə dəkay anan, tə canak anan Yesu kə slabakak ahay à məke wa. Mbərom kə gak atan sumor bayak awan.

34 Dowan mətawak a à mamasl a tinen nà, inde sabay fok, bina do aday guvo anahan inde kabay doh anahan inde ataya fok, tə sukom a way, ta nay anan dala awan.

35 anà do maslan ahay, aday tinen tə varan anà kuwaya pə ananahan sa gan may.

36 Dowan a inde ite, tə ngaman Yusufu, winen pə slala ana Lewi, a njahay pə daliyugo sə Kiprus. Sləmay anahan hinen nà, Barnabas, kawa sa ja nà, do sə varan məgala anà do ahay.

37 Winen dəukwen, guvo anahan inde re, a sukom a way, a nay anan dala awan, a varan anan anà do maslan ahay.

5

Atə Ananiyas tə uwar anahan Safira

¹ Dowan a inde asa tə ngaman Ananiyas tə uwar anahan Safira, tə sukom anan way tə guvo a tinen.

² Tinen a ta pak 'am ahay i zek. Ananiyas a ra pə dala wa məcak, a ndakay apan man. Azar a kutok a zla anan à man ana do maslan ahay. ³ A dəzlek anan ayak cəna, Piyer a jan, a wa: «Ananiyas! Kə mbəsakan anan mivel anak anà Fakalaw angamaw? Anga həna nà, kə gədak anan mungwalay anà Apasay Cəncan awan. Ka rak ayak pə dala sə guvo a kwanay wa məcak agay nà, angamaw?»

⁴ Guvo a nà, guvo anak awan. Kə sukumak anan way ɗukwen, dala nà, ananak a re. Əna kə jalay sa ga way lelibay a matanan nà, angamaw? Kə gədan mungwalay ata nà, anà do zənzen a bay, əna anà zek a Mbərom awan.»

⁵ Pə dəba sə sləne 'am ata wa cəna, Ananiyas a salahay à məndak, aday a mac kwayan'a. Do sə sləne ləbara sa 'am ataya fok nà, mbac kə salahak patan wa, ta ma nga sə jəjar.

⁶ Pə dəba anahan a wa nà, njavar ahay ta zlak ayak ù doh, ta nga apan rəkot, ta nay anan uho saa la anan.

⁷ A njahay pə dəba wa way sə ler maakan nà, uwar anahan Safira ɗukwen kà zlak ayak ite. Winen kə sənak pə way a sə təra tə mbaz anahan ata bay fok.

⁸ Uwar ata a dəzlek ayak ù doh cəna, Piyer a cəce panan, a wa: «Uwar a anan, ənga, jan umo aday. Kə sukumen anan way tə guvo a kwanay nà, dala a nə kawa winen a anan dəp daw?»

Uwar ata a mbəda apan, a wa: «Ayaw, dala a nà, matanan awan.»

⁹ Piyer a jan asa, a wa: «Mazar! Kwanay tə mbaz anak kə jipen 'am a kwanay kərték sə njəkan uda anà Apasay a Bahay Yesu nà, angamaw? Ónga, cak ayak apan, do sa la anan mbaz anak ahay, tinen uho. Kagasl, ti naa zəbak ayak iken saa la cite.»

¹⁰ Pə dəba ana 'am ata wa cəna, uwar ata a slahay à məndak, aday a mac. Njavar ahay ta nay ù doh, tə zəba məsinde, ta lak anan ayak pə cakay ana mbaz anahan.

¹¹ Do a Yesu ahay fok tu do sə sləne anan ləbara sa 'am ata fok nà, ta ma nga sə jəjar.

Do maslan ahay ta taa ga mer su way masuwayan aya bayak awan

¹² Do maslan ahay nà, ta taa ga mer su way masuwayan aya bayak a à wulen sə do ahay inde. Do a Yesu ahay fok ta taa halay nga ù vo sə galak ana Sulimanu inde à gala su doh sə mazla6 a Mbərom.

¹³ Óna, kwa abay do ahay tinen apan ti ja patan ta sa ja nà, tinen do lele aya dukwen, do a azar aya sə dəfan apan anà Yesu bay ataya ta ngam sə njahay pə cakay a tinen bay fok.

¹⁴ Tə winen ata təke dukwen, do ahay tinen apan ti daf nga pə Bahay Yesu hwiya. Do a Yesu ahay tinen apan ti zəga apan nà, pac pac, mungol tə uwar aya təke fok.

¹⁵ Do ahay tə sləne 'am sə masuwayan ana do maslan ataya sa ga ata kutok. Anga nan, ta ma nga sa zla anan do sə dəvac a tinen ahay pə cəved ahay, tə nahay atan pə biket kabay pə lala, anga tinen tə bayak nà, hinahibay Piyer i zla ta man ata nə,

mezeze anahan a â njad sə laman anà do sə dəvac a tinen azar aya awan.

16 Do maza aya ite ta nay anan ahay tu do sə dəvac a tinen ahay kwa à wulen su doh a azar aya sa mban anà Urəsalima ataya wa. Ta nay anan ahay tu do a tinen dəvac aya awan, tu do a setene sa taa vawan atan nga ataya fok. Ta nan atan anan ahay, aday fok a tinen a tə mbərak.

Tə jugwar 'am pu do maslan a Yesu ahay wa

17 Natiya kutok, bahay nga su do sə gədan dungo anà way ahay, tu do anahan ahay tinen à wulen sə Saduki ahay ataya fok nà, ta ma nga sə jugwar 'am pu do maslan a Yesu ahay wa, ta ga patan sərak.

18 Cəna, ta ban anan do maslan a Yesu ataya, aday tə dəfak atan ayak à dangay.

19 Aya əna, cəkəbay, à luvon ata inde nə, maslay a Mbərom a nay ahay, a təba anan məsudoh sə dangay ata awan, aday a nay anan ahay do maslan ataya uho. A jan atan kutok, a wa:

20 «Həna nà, zlen à gala su doh sə mazlaß a Mbərom, aday kâ sa diken anan ləbara sə sifa wiya a anan fok anà do ahay.»

21 Do maslan ataya tə təmahak 'am ana maslay a Mbərom ata awan, tə wule sə duwdew à gala su doh sə mazlaß a Mbərom kutok. Ta zlak ayak nà, tinen gədek anan azar sə tətakan anan way anà do ahay.

Pə dəba wa mənjœk, bahay nga su do sə gədan dungo anà way ahay, tu do anahan ahay tə dəzlek ayak cəna, tə ngaman ayak anà do sə lavan nga anà Yahuda ahay, kawa sa ja nà, məced sə Isəra'ila ahay

fok. Aday kutok, ta slan suje ahay pu do maslan ataya à dangay.

²² Suje ahay tə dəzle ù doh sə dangay nà, ta tak anan ayak à nga anà do maslan ataya à man ata sabay. Cəna, ta may ahay pə dəba à dangay wa, ta nay, ta jan anà do mə halay nga ataya awan, ta wa:

²³ «Manay ma zlak ù doh sə dangay kawa ana kwanay sa jan umo ata acəkan, əna ma tan ayak à nga anà məsudoh nà, mə tacay awan, aday do sa ba patan ataya dukwen, tinen cekərkərre tə ide, tinen apan ti ba re. Mə təba anan məsudoh, ma zla ù doh sə dangay nà, ma tak anan ayak à nga anà dowan à man ata bay.»

²⁴ Do sə lavan nga anà suje sa ba pu doh sə mazlağ a Mbərom, tə bahay sə gəðan dungo anà way ahay, tə sləne ləbara sa 'am ata matanan cəna, a wusen atan nga. Ta ma nga sə cəce pi zek a tinen aya wa, ta sa jan i zek ahay nà: «Way a anan a ga matanan ata nà, aday ma sə təra tu do a anaya awan anaw?»

²⁵ Pə dəba anahan a wa nà, dowan a inde a nay ahay, a jan atan nà: «Dowan a kwanay sə tacak atan ayak à dangay ataya nà, tinen à gala su doh sə mazlağ a Mbərom, tinen apan ti tətakan anan way anà do ahay.»

²⁶ Cəna, bahay sə suje ahay a zla patan tu do anahan ahay saa bənay atan ahay. Əna ta nay atan nə tə gəðan a bay, anga tinen a əukwen tə jəjaran anà man su do awan, ta sə bayak nà, hinahibay do ahay ti i tar atan tu kon.

²⁷ Ta nay atan ahay do maslan ataya kutok, aday tə tavay atan pa 'am sə məced sə Yahuda ahay. Bahay nga su do sə gəðan dungo anà way ahay a

cæce patan wa kutok, a wa:

28 «Manay nà, mə gafak ikwen 'am lele ta sa jak ikwen nà, kâ sa tætiken anan anan way anà dō ahay tə sləmay ana dowan ata sabay. Əna hwiya kə mbəsiken bay. Həna, wulen su doh sə Urəsalima nà, 'am ata kà tak uda 'am coy. Natiya, tə way a kwanay sa ga ata nà, a nak ikwen sa ja nə 'am sə amac anahan ata nə pa nga a manay daw?»

29 Piyer tu dō maslan a azar ataya tə mbədahan atan apan, ta wa: «Sumor a nà, mē dəfan apan bugol nə anà Mbərom, bina anà dō zənzen a bugol daw?

30 Kwanay nà, kə vəden anan Yesu ta sə daray anan pə dədom mə zləlngad̄ awan. Əna pə dəba anahan a wa nà, Mbərom do ana bije a mənuko ahay sə dəfan apan ata kə slabakak anan ahay à məke wa.

31 Mbərom nà, kə varak anan mazlař, kə dəfak anan tə day sə alay puway anahan, kə tərak anan bahay awan, dō sa tam dō, anga aday â dakan anan anà Isəra'ila ahay cəved sə mbədahan lœn anà ines a tinen ahay aday i pəsen atan anan.

32 Manay apan mi side anan, aday Apasay Cəncan a i side anan re. Winen nà, Mbərom a varan anan anà dō sə dəfan apan ataya awan.»

33 Do mə halay nga à man sa ga sariya ataya tə sləne 'am ata cəna, ta ga patan mivel tə mindel. A nan atan sa vad anan dō maslan ataya à məke.

34 Aya əna, dowan a inde à wulen a tinen awan, a slabak. Dowan ata nà, tə ngaman Gamaliyel, winen Farisa ahay, aday winen miter sə Tawrita a re. Do ahay fok tə jəjaran deeř deeř. A jan anà dō ahay,

a wa: «Ən̄ga, mbəsiken anan do maslan a anaya tâ zla uho mənjœk aday.»

³⁵ Pə dəba ana do maslan ahay sa nay uho ata nà, a jan anà do ataya kutox, a wa: «Kwanay Isəra'ila ahay, gen anan ngatay anà way a kwanay a saa gan anà do a anaya ata awan.

³⁶ Anga kà njahak bayak a bay, dowan a inde tə ngaman Tudas, kà nak ahay, a jan anà do ahay nà, winen bahay məduwen awan. Aday do ahay ti ga səkat fudo tə pərahak anan azar. Pə dəba anahan a wa nà, tə vədak anan, do sə pərahan azar ahay fok ta tak 'am, aday ləbara sa 'am anahan inde həna sabay.

³⁷ «Pə dəba wita wa asa dūkwen nà, dowan a sə ngaman Yudas winen do sə Galile ahay ata, a nay ahay à alay a sə baslay anan sləmay sə do ahay pə daliyugo ata awan. Winen dūkwen, kà rak do ahay bayak a pi zek, tə pərahak anan azar. Pə dəba a wa, ta vad anan dūkwen, do sə pərahan azar ataya ta tak 'am səret fok re.

³⁸ «Anga nan, nen apan ni jak ikwen way inde kərtek həna: Mbəsiken anan do a anaya awan tâ zla way a tinen. Dowan à sa gan atan awan bay fok. Kak mer su way a tinen a sa ga anan ataya, ta nay à n̄ga su do zənzen a wa, mer su way a tinen ataya ti lize asəka, ti dəzle anan jo à man a bay!»

³⁹ Aya əna, kak ta ga mer su way a Mbərom acəkan nà, ki mben apan sə lize anan 'am a anan tətibay re. Matanan, gen ngatay aday, bina hinahibay ki sa gen məgəzləga ti zek a Mbərom awan.»

⁴⁰ Natiya, do mə halay nga sa ga sariya ataya, tə təma 'am ana Gamaliyel ata awan. Tə ngaman

ayak anà do maslan ataya ù doh miza awan, tè ndabay atan, tè gafan atan 'am ta sa ja nà: «Kâ si jen anan 'am anà do ahay tè sləmay a Yesu sabay fok.» Tè mbəsak atan kutok.

⁴¹ Do maslan ahay ta nay ahay à wulen su do ataya wa tè ataslay mivel awan, anga Mbərom a ca patan, ta slak aday do ahay tè pəkan atan waray ï ide, tâ ga atan alay anga sləmay a Yesu.

⁴² Tinen bine siwaw nà, pac pac fok, ta zla à gala su doh sə mazla6 a Mbərom aday à gulom su doh sə do ahay re, tinen apan ti wazay, ti dakan anan anà do ahay nà, ləbara mugom a sa ja nə Yesu winen Almasihu ata awan.

6

Tə walay do ahay cuwbe i mer su way a Mbərom inde

¹ A alay ata kutok nà, abaslay su do sə pərahan azar anà Yesu ahay kè zəgahak apan bayak awan. Aday acakal 'am kè zəbak ahay à wulen ana do sa daf nga pə Yesu ahay tinen sa ja 'am sə Gərek ahay tu do sa ja 'am sə Ibəraninko ahay ata awan. Do sa ja 'am sə Gərek ataya ta wa: «Pac pac, à man sə gəzla way sa pa nà, mədukway sə uwar a manay ahay ta njad awan itəbay.»

² Anga nan kutok, do maslan ataya tè halan nga anà do sa daf nga pə Yesu ahay fok, aday ta jan atan, ta wa: «A zla pi zek manay mi mbəsak mer su way sə dəkay anan 'am a Mbərom bay. Mi mbədék pi mer su way sə gəzlan way sa pa anà do ahay nà, i ga zek bay.

³ Anga nan, mərak ahay, wilén do ahay cuwbe à wulen a kwanay wa, tinen do ma rah Apasay

a Mbərom aya awan, do sə kəlire* ahay aday ma ndar sləmay aya re. Di mbəsakan anan mer su way sə gəzla way sa pa nà, anà tinen kutok.

⁴ Aday manay mi ga amboh, mi dəkay anan 'am a Mbərom tə fefəne kutok.»

⁵ 'Am ata kà zlak anan à nga anà do a Yesu ahay fok. Matanan, tə walay Etiyen, winen do sa daf nga pə Yesu lele aday ma rah a tə Apasay Cəncan a re. Asa tə walay apan atə Filip, Porokoros, Nikanor, Timon, Parmenas tə apan Nikola, winen do sə wulen su doh sə Antakiya. Abay winen nà, do sə pəra əna 6a kà təmahak sə pərahan azar anà Tawrita a Musa.

⁶ Pə dəba wa nà, ta zla anan do ataya cuwbe pa 'am ana do maslan a Yesu ataya awan. Do maslan ahay ta ga amboh, tə dəfan atan alay pa nga anà do mə walay ataya anga sa daf atan i mer su way ata inde kutok.

⁷ Matanan kutok, 'am a Mbərom nà, a zəga apan sa ta 'am bayak awan. Do sa daf nga pə Yesu ahay ta ma nga sə zəga apan tə mindel à Urəsalima. Aday do ahay bayak a à wulen su do sə gədən dungo anà way ahay wa tə dəfak nga pə Yesu a re.

Ta ban anan Etiyen

⁸ Etiyen nà, Mbərom kə dəfak apan alay sə ma-zla6 anahan, kə varak anan məgala sa ga ma-suwayan sə way ahay cara cara pa 'am sə do ahay.

⁹ Azar sə Yahuda aya inde à man ata awan, ta taa halay nga ù doh sə wazay a tinen sə ngaman doh sə wazay sə 6ile mə mbəsak aya ata awan. Ta nay ahay à wulen su doh sə Siren tə Aleksandriya

* **6:3** Kəlire a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

wa, aday azar aya ḍukwen ta nay pə daliyugo sə Silikiya tə Aziya wa. Tinen a ta ma nga sa vad awiyaway tatə Etiyen.

¹⁰ Aya əna, ta mbak apan sə vədan uway bay, anga Apasay a Mbərom kə varak anan kəlire[†] sa ja 'am.

¹¹ Pə dəba anahan a wa nà, tə haman anà dō ahay aday tâ gad apan mungwalay ta sa ja nà: «Mə slənek Etiyen kə jənak anan pa 'am anà Musa aday anà Mbərom re.»

¹² Ta 'am a tinen ata kutok, ta ma nga sə səder anan mivel sə dō ahay, ta sə məced sə Yahuda ahay, ta sə miter sə Tawrita ahay. Ta ban anan Etiyen, ta zlan anan ayak anà dō sə lavan nga anà Yahuda ahay ataya awan.

¹³ Ta ray ahay dō sa gad apan mungwalay miza aya asa. Tə dazlan sa gad apan mungwalay aya kutok, ta wa: «Dowan a anan a ja 'am lelibay a pu doh sə mazlab a Mbərom, aday pə Tawrita ana Musa re.

¹⁴ Mə slənek panan winen apan i ja, a wa: Yesu dō sə Nazaratu ata i mbazl anan doh sə mazlab a Mbərom aday i mbəda anan 'am ana Musa ma ja aya asa re.»

¹⁵ Do a mə halay nga ù doh sa ga sariya ataya fok, ta ma nga sə zəzor anan Etiyen, aday tinen apan ti ca pə idé anahan a nà, a gan atan nə kawa ta ca pə maslay a Mbərom.

7

Etiyen a təkəren 'am a Mbərom anà dō sə lavan nga anà Yahuda ahay

[†] **6:10** Kəlire a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

¹ Pə də̄ba anahan a wa kutok, bahay nga su do sə gə̄dān dungo anà way ahay, a cəce pə Etiyen wa, a wa: «'Am a sa ja apak a anaya fok nà, mungwalay daw?»

² Etiyen ite a mbədahan atan apan, a wa: «Mərak uno ahay tə bəbay uno ahay, ənga, pəken sləmay pa 'am uno a anan aday. Mbərom Bahay sə mazlač kà kak anan zek anà bije a mənuko Ibərahima à alay a winen pə daliyugo sə Mesopotamiya mba, kà zlak à Haran fan bay ata awan.

³ Mbərom a jan nà: “Slabak, zla pu kon anak wa, mbəsak anan do anak ahay, aday kâ zla ù kon a həna nen saa dafak apan ata awan.”*

⁴ «Cəna, Ibərahima a slabak pə daliyugo sə Kaldiya ahay wa, a zla à wulen su doh sə Haran, a njahay à man ata awan. Pə də̄ba ana bəbay anahan sa mac wa ite, Mbərom a jan à hədək ù kon hinen asa, à nay à man a nuko a anan awan.

⁵ A alay ata nà, Ibərahima nə wan anahan inde fan bay. Kwa man sa daf saray dap kərték dukwen, kə varak anan fan bay. Əna Mbərom a zlapan anan tə daliyugo a anan, a wa: “Ni varak anan daliyugo a anan, ki lavay anan iken ta wan sə kutov anak ahay fok.” Aday à alay anahan sa jan 'am ata dukwen, Ibərahima nə wan anahan inde fan bay fok.

⁶ Mbərom a jan ahay, a wa: “Wan sə kutov anak ahay ti njahay pə daliyugo sə mədurlon, ti təra atan bile aya ta sa ga atan alay ava ahay səkat fudo.

⁷ Aya əna, kon a saa təra atan bile ahay ata nà, nen a ni i kəta anan. Aday pə də̄ba anahan a wa nà,

* ^{7:3} Ca pə Laataanooji 12.1.

ni may atan ahay pə daliyugo a anan, ti naa həro nga kutok.[†]

8 Matanan, Mbərom a ɓan 'am tə Ibərahima, ta sa ja â gad mədəndalas. Pə dəba anahan a wa, Ibərahima a wahay Isiyaku, aday pə luvon jəmaakan sə wahay anahan nà, a gədan mədəndalas. Isiyaku ɗukwen a wahay Yakob, a gan matanan, aday Yakob ite a wahay wan anahan ahay kuro nga cew ataya awan, tinen bije a mənuko ahay, a gan atan matanan re.

9 «Bije a mənuko ataya nà, ta nan iđe anà mərak a tinen Yusufu, tə sukumak anan way pə daliyugo sə Misra ɓile awan. Tə winen ata təke ɗukwen, Mbərom winen apan i ba anan Yusufu hwiya,

10 a tam anan pə way sə gəban ahay 'am ahay wa. A varan kəlire anga aday â zlan à nga anà Firawna, bahay sə Misra ata awan. Anga nan, Firawna a ɗaf anan do sə lavan nga anà daliyugo sə Misra, aday do sə lavan nga anà gulom su doh anahan re.

11 «Aday kutok nà, may a ga pə daliyugo sə Misra ata, tə daliyugo sə Kanana a təke fok. Zek kà dak anan anà do ahay nà, ndəlekeke. Matanan, bije a mənuko ataya ta njad way sa pa sabay.

12 Pə dəba wa kutok, Yakob a slène sa jəka ndaw inde sə sukum à Misra nà, a slan bije a mənuko ataya tâ saa sukumay ahay ndaw. Wita, mama'am sə azla a tinen à Misra.

13 Ta ma mə slala cew a saa sukumay asa nà, Yusufu kà ɗakak anan anan zek anà mərak anahan ahay. Matanan Firawna ɗukwen kà sənak zahav ana Yusufu ahay kutok.

† 7:7 Ca pə Laataanooji 15.13-14; Gurtaaki 3.12.

14 Pə dəba anahan a wa, Yusufu a slan do saa nay anan ahay bəbay anahan Yakob tə zahav anahan aya təke. Tinen sa nay pə daliyugo sə Misra ata nà, abaslay a tinen a nà kwa kuro cuwbe nga dara.

15 Matanan, Yakob a njahay à Misra. Pə dəba anahan a wa nà, a mac à man ata awan, tə bije a mənuko ataya təke.

16 Ta zla saa la atan à Sikem pə daliyugo sə Kanana, à jəvay ana Ibərahima sə sukom pə zahav ana Hamor wa ata awan.

17 «À alay aday 'am a Mbərom sə zlapan anan anà Ibərahima ata i təra, i i sla bəse coy nà, zahav a mənuko Isəra'ilə ahay a ma nga sə wasay pə daliyugo sə Misra ata awan.

18 Aday Misra ahay ta daf uda bahay hinen, əna bahay a wiya ata a san Yusufu bay.

19 Anga nan, a ga wurwer pə bije a mənuko ataya awan, a ga atan alay. A gan atan bəlaray tâ lar anan wan a tinen ndəlebəbe aya aday tâ mac.

20 A alay ata ite, tə wahay Musa, wan lele a pa 'am a Mbərom, leftekəre. Ta gan nga àga bəbay anahan ù doh way sə kiya maakan ahay.

21 Pə dəba anahan a wa, ta zla anan, tə mbəsak anan pa 'am zlinder. Əna dəna a bahay ata a tan à nga, a zəba anan, a dədok anan agay kawa wan si zek anahan wanahan.

22 Musa nà, à alay a winen sa har àga bahay ata nà, kè tətakak anan asan way sə Misra ahay fok. Winen nà, a san sa ja 'am zle lele, aday a ga mer su way dukwen tə məgala re.

23 «Ava ana Musa a ga kwa kuro fudo nà, a jalay sa zla saa can iđe anà do sə zahav anahan Isəra'ilə ahay.

²⁴ Winen a tan à nga anà do sə Misra inde, winen apan i ga anan alay tu do sə Isəra'ila ahay. A zla sa man zek anà do anahan ata, bəskol winen vad anan do sə Misra ata məsinde awan.

²⁵ Musa a bayak nà, Isəra'ila ahay ti san Mbərom i tam atan tə alay anahan. Əna do anahan ataya tə sənak bay.

²⁶ Sidew a asa a tan à nga anà do anahan Isəra'ila ahay cew tinen apan ti vad zek. Anga nan, a təker anan sə ndakay atan pi zek, a jan atan, a wa: “Məndala uno ahay, aday kwanay nə tə mərak ahay asanaw, ki vədən zek nà, angamaw?”

²⁷ Aya əna, do sə jugwar 'am ata a kadan anà Musa ta sa jan nà: “Iken, waya sa daf iken bahay a pa nga a manay aday sa gan umo sariya anaw?

²⁸ Bina, a nak sa vad nen kawa iken sa vad anan do sə Misra avad ata re daw?”

²⁹ Musa a sləne 'am ata cəna, a haw way anahan pə daliyugo sə Madiya saa njahay à man ata kawa mədurlon. Pə dəba wa, a njad'wan mungol aya cew à man ata re.

³⁰ «Pə ava anahan a kwa kuro fudo ata nà, maslay a Mbərom a kan ahay zek ù uko sə vəragaz wa à man sa saf bəse tə bəzlom sə Sina.

³¹ Musa a canan anà way ata nà, a gan masuwayan. Anga nan, a hədək apan saa zəzor anan. Əna Mbərom Ba Məduwen a jan ahay, a wa:

³² “Nen nà, Mbərom ana bije anak ahay. Nen Mbərom ana Iberahima, Mbərom ana İsiyaku aday Mbərom ana Yakob.” Musa a sləne 'am ata cəna, a ma nga pə ajəjar kwaslkwaslkwasl. A rihe nga ù vo, a nan sə canan sabay fok.

³³ Mbərom a jan ahay asa, a wa: “Culok anan

təkarak à saray wa, bina man a iken sə tavay uda
ata nà, man cəncan awan.

³⁴ Ayaw, Musa, nen nə sənak pə dəce ana do uno
ahay sa ga pə daliyugo sə Misra, nə slənek adəma
way a tinen awan. Anga nan, nə dazak ahay həna
nà, sa naa təmay atan ahay. Həna ni slan iken, ma
à Misra asa.‡”»

³⁵ «Musa ata nà, Isəra'ila ahay tə larak anan, anga
'am a tinen sa jan “Waya sa daf iken bahay a pa
nga a manay aday sa gan umo sariya anaw?” ata
awan. Aya Musa ata nà, Mbərom kə gəbək anan, kə
tərak anan bahay awan, do sa tam do a re. A walay
anan tə alay ana maslay anahan sa kan zek ù uko
sə vəragaz inde ata awan.

³⁶ Musa nà, a təmay atan à Misra wa. A ga
masuwayan ahay cara cara à Misra, à bəlay sə
ngaman Bəlay Dəzfaz ata, aday ava kwa kuro fudo
à saf inde re.

³⁷ «Musa ata asa re kə jak anan anà Isəra'ila
ahay, a wa: “Mbərom i naa slənak ikwen ahay dō
maja'am anahan hinen kawa nen à wulen ana dō
sə zahav a kwanay ahay wa. §”

³⁸ Aday à alay a bije a mənuko ahay tinen mə
halay nga à kibe pə pala ata nà, maslay a Mbərom
a jan 'am à Musa pə bəzlom sə Sina. Musa kə tərak
dō a sa ma anan 'am à wulen ata ana maslay a
Mbərom tə bije a mənuko ataya awan. A təma 'am
sa var sifa ahay pə Mbərom wa, aday a mak uko
anan 'am ataya awan.

³⁹ «Aya əna, bije a mənuko ataya tə ngəmak sə
təmahan anan 'am ana Musa bay, tə larak anan.

‡ 7:34 Ca pə Gurtaaki 2.14 - 3.10.
Tawreeta 18.15.

§ 7:37 Ca pə Tooktaaki

Ta gan may adəka nà, sa ma à Misra bugol.

40 Anga nan, ta jan anà Haruna nà: “Ndakan umo mbərom a manay ahay, aday mi bar nà, mi daf anan pa 'am wa. Bina Musa sə dowan a anan sa ray ahay mənuko à Misra wa ata nə ma san sa tan à nga nə maw bay.”*

41 Natiya, tə ndakan pəra anà nga a tinen ahay. Pəra ata nà, kawa wan sə minjev. Tə həran nga ta sə waslan way. Ta ga azar uko sə taslay mivel anga mer su way a tinen ata awan.

42 Aya əna, Mbərom a mbəsak atan à alay ana-han wa sənday, aday tə dəfan apan anà mawuzlawzl ahay. Kè tərak kawa ana do maja'am a Mbərom sa ja apan à Deftere a Mbərom inde ata awan, Mbərom a wa:

“Kwanay Isəra'ila ahay, à alay kwanay à saf inde
way sə ava kwa kuro fudo ata nà,
kə wislen uno way daw, kə viren uno way
daw?

Kə viren uno awan bay fok.

43 Aya əna, kə ndiken jawjawa anga pəra sə ngaman Molok ata awan,
aday kə taviken anan mawuzlawzl sə pəra a
kwanay sə ngaman Refan ata re.

Pəra ataya nà, kə ndiken atan tə alay a kwanay
anga sə həran atan nga.

Anga nan, ni razl kwanay pə daliyugo a anan wa,
ti ra kwanay dəren pə Babila wa re.†”

44 «À alay a bije a mənuko ahay à kibe ata nà, ta
taa gəba anan jawjawa sə mazlač a Mbərom. Tə

* **7:40** Ca pə Gurtaaki 32.1, 23. † **7:43** Ca pə Amos 5.25-27.

ndakay anan nə uwek, kawa ana Mbərom sə dakan anan minje awan anà Musa ata awan.

45 Pə dəba anahan a wa, atə Yosuwa tə bije a mənuko ahay ta pak anan 'am sə jawjawa sə mazlaß a Mbərom ata à alay a bəbay a tinen ahay wa. Ta zla pə daliyugo sə Kanana nà, tə zəba anan alay. Do sə daliyugo ataya nà, Mbərom kè rəzlak atan. Bije a mənuko ataya ta pak atan pə daliyugo ata wa. Matanan, jawjawa sə mazlaß a Mbərom ata inde à Kanana dezl ahay pə alay ana bahay Dawuda sə njahay à bahay inde ata awan.

46 «Bahay Dawuda a nà, kè tərak ləliwe ana Mbərom. Aday kutok nà, Dawuda a cəce cəved aday à ndakan doh anà Mbərom ana Yakob. Ùna Mbərom kè varak anan cəved sə ndakay doh ata bay.

47 Saa han doh ata nà, bahay Sulimanu, wan ana Dawuda.

48 «Aya ña, Mbərom sə bagəbaga mburom i njahay ù doh su do zənzen a sə ndakay ata bay. Kawa ana do maja'am a Mbərom sa ja,

49 Mbərom a wa:
“Bagəbaga mburom kè tərak man sə njahay sə bahay uno.

Aday daliyugo ñukwen, man sa ñaf saray uno re. Bina, ki i ndiken uno tədə nà, doh sa ma ite anaw? Man aday ki viren uno tədə sə njahay uda ata nə ahaw?

50 Bina, sə ndakay anan way ataya fok nà, nen a bidaw?[‡]»

51 Etiyen a pərahan anan azar ta sa ja, a wa:
«Kwanay nà, do rawraw aya pa 'am a Mbərom

[‡] **7:50** Ca pə Esaaya 66.1-2.

kawa do sə pəra ahay. Bina kə tichen anan mivel a kwanay, kə rədən anan sləmay a kwanay, anga aday kə slənen 'am a Mbərom bay. Kə ngəmen sə dəfan apan anà Apasay Cəncan a bay. Kwanay kawa bije a kwanay ahay.

⁵² Bina, abay do maja'am a Mbərom a wura aday bije a kwanay ahay ta gak anan alay bay anaw? Tə vədak anan do maja'am a Mbərom aya sə dakan atan anan ahay anay ana do maslan anahan a didek ata awan. Aday do maslan anahan a didek ata a dəzley ahay ta nga anahan a dukwen, ki gen apan daf, kə vədən anan re.

⁵³ Kwanay nà, kə təmihen anan Tawrita ana Mbərom sə slənay tə alay ana maslay anahan ahay ata awan, əna kə ngəmen sə dəfan anan apan bay.»

Amac ana Etiyen

⁵⁴ Do sə lavan nga anà Yahuda ahay ataya tə sləne 'am ana Etiyen ata fok nà, 'am ata a cəban atan nə ndəlekeke, ta ga apan mivel tə mindel. Ta ma nga sa rac apan alay təsl təsl jiga awan.

⁵⁵ Aya əna, Etiyen nà, winen ma rah Apasay Cəncan awan, a ca ide à mburom, a canan ayak anà jiyyat sə mazla6 a Mbərom, aday anà Yesu mə tavay a tə alay puway a Mbərom.

⁵⁶ A ja, a wa: «Nə canan ayak anà bagəbaga mburom mə təba awan, aday Wan su Do dukwen, winen mə tavay a tə alay puway ana Mbərom re.»

⁵⁷ Do sə sləne 'am anahan ataya fok ta zlah, tə rəday a sləmay a tinen ahay, anga aday tə sləne 'am anahan ataya sabay fok. Tə slabak fok a tinen a, ta kad apan.

⁵⁸ Ta ban anan, ta zla anan à wulen su doh wa, aday tə dazlan sa tar anan tu kon. Do sə side way ataya tə culok anan zana a tinen ahay pi zek wa, tə halan anan anà njavar a inde tə ngaman Sol anga aday à ban atan apan.

⁵⁹ A alay a tinen apan ti tar anan Etiyen tu kon ata nà, a ga amboh, a wa: «Bahay uno Yesu, həna nà, kem, təma sifa uno à alay anak inde ite.» ⁶⁰ A slahay duk duk gərmec, a zlah pi zek sə məgala, a wa: «Amboh, Bahay uno, pəsen atan anan ines a tinen a anan ite.» Pə dəba ana 'am anahan ata wa cəna, a mac.

8

¹ Avad Etiyen ata nà, kà zlak anan à nga anà Sol a re.

Sol a ga anan alay tu do a Yesu ahay

Ta pac ata kwayan'a cəna, tə dazlan sa ga anan alay tu do a Yesu ahay à wulen su doh sə Urəsalima inde. Tinen a fok ta ta 'am à Urəsalima wa. Ta haw à wulen su doh sə kibe sə Yahudiya ta sə Samariya aya awan. Mə mbəsak a à Urəsalima nà, do maslan a Yesu ahay vərre coy.

² Do sə jəjaran anà Mbərom a azar aya ta nay, ta la anan Etiyen, tə yimak anan dukwen tə mindel.

³ Aya əna, Sol sə dowan ata nà, a ma nga sə pəslay anan do a Yesu ahay nə jiga awan. A zla nà, doh tu doh, gədek sə bənay anan ahay do sa daf nga pə Yesu ahay, uwar tə mungol aya təke fok, pa tacak atan ayak à dangay.

Filip a wazay pə daliyugo sə Samariya

⁴ Do a Yesu a sa ta 'am ataya ta ma nga sə dəkay anan ləbara a Yesu à man a tinen sa bar ataya fok.

5 Filip nà, a zla à wulen su doh a inde pə daliyugo sə Samariya. A man ata kutok, a ðakay anan 'am a Yesu Almasihu anà do ahay.

6 Do sə wulen su doh ataya ta pak sləmay pa 'am ana Filip nə lele, anga tə slənek 'am anahan, aday tə canak anan anà way anahan sa ga tə masuwayan aya ata awan.

7 Setene ahay ta nak ahay à do ahay wa bayak awan, ta sa zlah pi zek tə məgalak awan. Do mə təra à məndak aya tu do vədal aya bayak a tə mbərak re.

8 Matanan, ataslay mivel inde bayak a à wulen su doh sə Samariya ata awan.

9 Natiya, à wulen su doh ata inde nà, dowan a inde tə ngaman Simon. Dowan ata nà, maram awan, kà gak mer su way sa gan masuwayan anà do sə Samariya ataya tə mindel, aday a wa winen nà, do məduwen awan.

10 Do ataya fok, do mətawak aya tu do zlide aya təke, tə varan zlangar anà dowan ata, ta sa ja nà: «Winen nə məgala a Mbərom sə ngaman Məgala Məduwen a ata awan.»

11 Kè njahak nə bayak awan, Simon sə dowan ata, winen apan i gan masuwayan anà do ahay bayak a ti mer su way sə kəlen anahan ata awan. Anga nan, ta taa pəkan sləmay anà 'am anahan a nə lele tə mindel.

12 Aya øna, Filip a zla à man ata kutok, a wazay anan ləbara mugom a mbala ana Yesu Almasihu ta sə bahay a Mbərom a nà, do ataya ta daf nga pə Yesu. Mungol tə uwār aya təke fok ta ga baptisma.

13 Natiya Simon sə dowan ata ðukwen kè dəfak nga pə Yesu aday kà gak baptisma re. Winen gədek

sa taa pərahan azar anà Filip kwa aha fok, anga a canan anà mer su way a Filip sa ga ataya nà, ta gan masuwayan.

14 Natiya, do maslan a Yesu ahay à Urəsalima tə sləne sa jeka do sə Samariya ahay tə dəfak nga pa 'am a Mbərom ata nà, ta slan atə Piyer tə Yuhana à man a tinen.

15 Do a cew ataya tə dəzle à Samariya nà, ta gan amboh anà Mbərom aday â varan Apasay anahan Cəncan a anà do sə Samariya ataya awan.

16 Do ataya ta ga baptisma nà, tə sləmay a Yesu Almasihu dəkdek, bina tə njadak Apasay Cəncan ata fan bay.

17 Matanan, atə Piyer tə Yuhana ta ga amboh sə dəfan atan alay pa nga, aday Apasay Cəncan a a dazay patan kuto.

18 Simon sə dowan ata a ca apan do sa daf nga pə Yesu ahay tə njadak Apasay Cəncan a à alay ana do maslan ahay sə dəfan atan alay pa nga ta sa ga amboh ata nà, a gəba dala sə varan anà atə Piyer tə Yuhana,

19 a jan atan nà: «Viren uno məgala ata ite! Ata aday nen nə njadak məgala ata nà, ni mba apan sa daf alay pa nga su do aday â njad Apasay Cəncan a ite.»

20 Aya əna Piyer a mbədahan apan ite, a jan nà: «Kak sə matanan cukutok nà, kê lize tə dala anak a təke, bina iken kə jalay nə ki mba apan sə sukom məgala a Mbərom sa var ta 'am kəriya ata asanaw!

21 Matanan, iken nà, ki mba apan sə japay tə manay sabay fok, anga mivel anak a aday nà, winen didek a pa 'am a Mbərom bay.

22 Iken hëna adëka nà, mbëdahan lœn anà ines anak. Cëce pë Mbërom wa aday hinahibay i pësek anan way anak së jalay matanan à mivel anak inde ata awan.

23 Anga na ca apak nà, iken në sëdœk awan, aday huwan kà gak apak bahay jiga awan.»

24 Simon së dowan ata a slène 'am ata cëna, a jan anà atë Piyer të Yuhana nà: «Kem, gen anan amboh anà Bahay Yesu anga nen, aday way a kwanay sa ja upo hëna ata â tëro bay ite!»

25 Pë dëba anahan a wa nà, do maslan a cew ataya të përahan anan azar së dakay anan lëbara a Yesu anà do ahay. Mer su way a tinen a ndav nà, ta ma way a tinen à Urësalima, aday tinen apan ti dakay anan lëbara mugom a anà do së wulen su doh së Samariya ahay re.

Filip tu do së Etiyopiya a inde

26 Pë dëba anahan a wa kuto, maslay a Mbërom Ba Mëduwen a jan anà Filip nà: «Slabak, zla ta day së dëlon pë cëved a së slabak à Urësalima wa sa zla à Gaza ata awan, do ahay të mbësakak sa zla të cëved ata awan.»

27 Cëna, Filip a slabak, a zla kwayan'a. Pë cëved ata kuto, a tan ayak à nga anà dowan a inde winen Etiyopiya ahay, winen më dëdasl awan. Winen nà, do mëduwen awan, do sa ba pë dala ana uwär së ngaman Kandake, winen bahay së Etiyopiya ahay ata awan. A zla à Urësalima nà, saa hëran nga anà Mbërom.

28 Winen apan i ma pë dëba agay të muta së pëles awan, aday Deftere ana do maja'am a Mbërom Ezaya inde apan, winen apan i jinge anan.

29 Apasay a Mbərom a jan anà Filip nà: «Zla pə cakay ana muta sə pəles a tiya ata awan.»

30 Cəna, Filip a hawan ayak azar anà muta sə pəles ata awan. A bənak anan ayak nà, a sləne nə dowan sə muta sə pəles ata winen apan i jinge Deftere ana do maja'am a Mbərom Ezaya. Filip a cəce panan kutok, a wa: «Iken apan ki sləne way a iken sə jinge ata dəp daw?»

31 Do sə Etiyopiya ata a mbədahan apan anà Filip, a wa: «Ni mba apan sə sləne kəkəma aday mənjəna dowan sə duko anan way a uda ataya anaw?» A gan kem anà Filip aday â jənak ayak à muta inde sə njahay pə cakay anahan.

32 Natiya, way anahan a sə jinge à Deftere a Mbərom inde ata nə həna:

«Winen kawa təman aday tinen apan ti zla anan à man sə waslay way ata awan.

Aday kawa wan sə təman aday tinen apan ti gad panan siboek dukwen a yam bay ata,
matanan kə təbək anan 'am anahan sa yam bay re.

33 Tə tərak anan à məndak, ta gak anan sariya tə cəved a bay,
dowan saa ja 'am sa wan sə kutov anahan dukwen, ibay fok.

Anga tə lizek anan anan sifa pə daliyugo wa.*»

34 Pə dəba anahan a wa kutok, dowan ata a cəce pə Filip wa, a wa: «Ənga, duko anan ite aday: Do maja'am a Mbərom ata a ja 'am ata jiga nə pə wayaw? A ja 'am ata nà, pi zek anahan a daw? Kabay a ja nə pu do hinen daw?»

* **8:33** Ca pə Esaaya 53.7-8.

³⁵ Natiya awan, Filip a dazlan ta 'am a mə jinge ata awan, aday a dakan anan 'am sə ləbara mugom a mbala ana Yesu ata kutok.

³⁶ Tinen apan ti zla pə cəved nà, tə dəzle à man sə a'am. Dowan ata a cəce pə Filip wa kutok, a wa: «A'am inde həna asənə, ni ga baptisma a bay ike nà, angamaw?»

³⁷ Filip a mbədahan apan, a wa: «Kak kə dəfak nga pə Ÿesu tə mivel kərték a nà, wita i ga zek, ki mba apan sa ga baptisma acəkan.»

A mbədahan apan anà Filip nà: «Nə dəfak nga pə Yesu Almasihu nə winen Wan a Mbərom.»]

³⁸ Natiya, a tavay anan muta sə pəles anahan. Tə dazay à a'am inde tə Filip, aday Filip a gan baptisma kutok.

³⁹ Tə jənay ahay à a'am wa cəna, sewek Apasay ana Bahay Mbərom a zəba anan Filip à man ata wa. Dowan ata kə canak anan sabay fok. A pərahan azar anà cəved anahan sa zla tə ataslay mivel a tə mindel.

⁴⁰ Filip ite nà, a saa ca apan nə winen à Azot. A zla kwa aha fok ta sə wazay anan ləbara ana Yesu mugom a, hus a dəzle à Kaysariya.

9

Sol a dafnga pə Yesu pə cəved sə Damas

¹ A alay ata nà, Sol winen apan i pərahan azar sə kətəbar anan do a Bahay Yesu ahay ta sa ja nə i vad atan. Anga nan, a zla pə bahay nga su do sə gədan dungo anà way ahay anga Mbərom,

² a cəce panan â vinden dərewel à alay inde, i varan anà do sə lavan nga anà doh sə wazay ana

Yahuda ahay à wulen su doh sə Damas inde ataya, aday tâ san 'am si zek ana Sol awan. Anga a gan may nà, kak kà tak anan à nga anà do sə pərahan azar anà cəved a Yesu ahay à Damas nà, kwa do mungol awan, kwa do uwar a fok, i ban atan aday i nay atan à Urəsalima.

³ Natiya, à alay a winen apan i zla aday bəse i dəzle à Damas kutok nà, jiyjay a nay ahay à mburom wa, a dav, a va anan ù doh tew. ⁴ Cəna a slashay anan à məndak, aday a sləne agungol sa 'am winen apan i jan 'am, a wa: «Sol, Sol, kə jugwar puno wa 'am jiga nà, angama kərték anaw?»

⁵ Sol a mbədə apan ite, a wa: «Iken nə wayaw, bahay uno?»

'Am ata a mbədəhan ahay apan ite, a wa: «Nen nà, Yesu, dowan a iken sə jugwar panan wa 'am ata awan.

⁶ Slabak, zla à Damas, aday ti i jak way anak a saa ga ata awan.»

⁷ Do sa zla jiga tatə Sol ataya fok tə tavay slebərbərre mənjəna aja 'am. Tə slənek agungol sa 'am ata awan, əna tə canak anan anà dowan bay.

⁸ Sol a slabak, a təba anan idə anahan ahay nà, a canan idə sabay, kə hurfok. Anga nan, tə bənan alay à Damas ababan.

⁹ Luvon maakan fok, winen hurof awan. Kà pak awan bay, aday kà sak awan bay re.

¹⁰ A Damas ata nà, njavar a Yesu a inde, tə ngaman Ananiyas. Bahay Yesu a ngaman i cən sə zubay inde, a jan: «Ananiyas!»

Ananiyas a ngaman apan: «Walaw, Bahay uno. Nen həna.»

11 Bahay Yesu a jan nà: «Slabak, zla àga Yudas, pə cəved sə ngaman “cəved mə tavay awan” ata awan. Kê cəce dowan a inde, tə ngaman Sol, winen do sə Tarsus, anga həna winen apan i ga amboh.

12 A cən sə Zubay inde a canan anà dowan a sə ngaman Ananiyas ata a zlak ayak, a dəfan alay pa nga, aday â mba apan sə canan idé miza awan.»

13 Ananiyas ite a mbədahan apan, a wa: «Bahay uno, do ahay bayak a tə təkerek uno ləbara sa 'am a dowan ata awan. Tu jo nà, kà gak anan alay bayak a tu do anak ahay à Urəsalima.

14 Aday həna a nay ahay à man a anan ata nà, bahay sə gədan dungo anà way ahay tə vindek anan ahay derewel à alay inde, anga aday â ban anan do sə hərak nga a anaya fok.»

15 Aya əna, Bahay Yesu a mbədahan apan anà Ananiyas, a wa: «Iken, zla pə cakay anahan awan! Winen a nà, nə walak anan su go mer su way anga aday i dakan anan sləmay uno anà do sə pəra ahay tə bahay a tinen ahay, aday anà do sə Isəra'ila ahay re.

16 Nen a ta nga uno awan ni dakan anan dəce anahan a sa naa ga anga sləmay uno ata awan.»

17 Natiya, Ananiyas a zla àga Yudas ata kutok. A zla à gulom su doh ata nà, a dəfan alay pa nga anà Sol ta sa jan: «Sol, mərak uno, sə slənay nen à man anak nà, Bahay Yesu, dowan a sa kak zek pə cəved à alay a iken apan ki nay à man a anan ata awan. A slənay nen nà, anga idé anak ahay tə təba, aday anga kâ njad Apasay Cəncan awan.»

18 Kwayan'a cəna, awan a a slashay i idé ana Sol ahay wa, kawa sliper sə dombana, idé anahan

ahay tə təba kutok, a mbar. Sol a slabak, a ga baptisma.

¹⁹ Aday, a pa way sa pa, a njad məgala miza kutok.

Sol a wazay à Damas

Sol a njahay way sə luvon ahay mənjæk tə do a Yesu ahay à Damas ata awan.

²⁰ Kwayan'a a dazlan sə wazay ù doh sə wazay sə Yahuda ahay, ta sa ja nà, Yesu nə winen Wan a Mbərom acəkan.

²¹ Do sə sləne 'am anahan ataya fok, a gan atan masuwayan, ta wa: «Na wa, dōwan a anan nà, winen do sa ga anan alay tu do a Yesu ahay à Urəsalima ba? Aday həna a nay ahay à man a anan nà, anga aday i ban anan do sə həran nga anà Yesu ahay, i zlan atan anan ayak anà bahay sə gədan dungo anà way ahay re ba?»

²² Aya əna, Sol a njad apan məgala sə wazan anà Yahuda ahay à Damas ata awan. Sol a tavay apan njənjan ta sa ja nà, Yesu nə winen Almasihu. Do ataya ta mbak apan sə mbicen 'am bay jiya awan.

²³ A njahay pə dəba anahan a wa əngal nà, Yahuda ahay ta ma anan 'am əzek ahay anga aday ti vad'anan,

²⁴ aya əna, Sol nə kə sənak apan. Luvon tə ipec fok, Yahuda ahay tinen apan ti ba məsudoh sə wulen su doh ahay anga aday ti vad'anan.

²⁵ Əna pə luvon a inde kutok, dō ana Sol ahay tə gəba anan à cəkarak inde, tə taray anan ahay uho tə liber à mufəlok sə dalam wa.

Ana Sol sa ma à Urəsalima ata awan

26 Ana Sol sə dəzle à Urəsalima nà, a gan may sə japay tu do a Yesu ahay à man ata awan. Óna hərra do ataya fok tə jəjaran, anga sa jəka tə didek a, winen nà, do a Yesu re nà, tə təmahak bay.

27 Aya Barnabas kutok, winen a zəba anan Sol, ta zla pi zek à man su do maslan a Yesu ahay. Barnabas a dakan atan anan nà, Sol kə canak anan anà Bahay Yesu pə cəved sa zla à Damas ata awan, aday Bahay Yesu dukwen kà jak anan ahay 'am re. Aday dukwen, Sol kə dəkak anan anan ləbara a Yesu anà do ahay à Damas mənjəna ajəjar.

28 Natiya, a ban pə winen ata wa kutok, Sol a japay tu do a Yesu ahay. A dazlan sa bar à wulen su doh sə Urəsalima ta sə dəkay anan ləbara ana Bahay Yesu mənjəna ajəjar.

29 Winen apan i ja 'am, i vadawiyaway tə Yahuda sa ja 'am sə Gerek ataya awan, əna tinen ite ta gan may sa vad anan.

30 Matanan, do a Yesu ahay tə sləne apan nà, ta zla anan Sol à Kaysariya, aday ta slan anan à Tarsus.

31 Pə dəba anahan a wa kutok, do a Yesu ahay pə daliyugo sə Yahudiya tə Galile aday ta sə Samariya fok, tinen mə njahay a nà, à zay inde, dəce inde sabay kutok. Tə varan məgala ī zek ahay, tə həran nga anà Bahay Yesu pac pac, Apasay Cəncan a a man atan anan mivel ù doh, aday abaslay a tinen a ma nga sə zəga apan.

Piyer a mbar anan Aneyas

32 Piyer nà, winen apan i zla kwa ta sə wura fok. Pə luvon a inde nà, a zla sa can ide anà do a Yesu ahay à Lida.

33 A man ata kutok, a tan à nga anà dowan a inde tə ngaman Aneyas, winen mə təra à məndak awan. Way sə ava jəmaakan, winen mə nahay awan. A mba apan sə slabak bay.

34 Piyer a jan nà: «Aneyas, slabak! Yesu Almasihu kə mbərak iken. Faday anan man sə nahay anak.» Cəna, a slabak kwayan'a.

35 Natiya, do sə Lida tu do sə Saron ahay fok tə canan anà way ata nà, ta daf nga pə Bahay Yesu kutok.

Piyer a slabak anan Tabita à amac wa

36 A Yafo nà, uwar a inde, tə ngaman Tabita, winen do a Yesu. Tabita a nan sa ja nà, «Miyak», kabay «Dorkas» ta 'am sə Gərek. Uwar ata a taa ga nə mer su way lele aya awan, a taa man zek anà do mətawak aya re.

37 Pə luvon a inde, dəvac a ban anan Tabita, a mac. Tə banay anan məsinde awan, aday tə dəfak anan ayak ù doh à sewene inde.

38 Wulen su doh sə Yafo nà, dəren pi zek wa tə wulen su doh sə Lida bay. Anga nan, do a Yesu ahay à Yafo tə sənak apan Piyer nə winen à Lida, ta slan do ahay cew à man anahan aday tâ jan nà: «Kem, ənga haway àga manay bəse aday!»

39 Piyer a sləne cəna, a zla tə tinen à Yafo.

Piyer a dəzle cəna, tə lagay anan ù doh à sewene pə cakay ana məsinde awan. Mədukway sə uwar ahay ta va anan Piyer tew, tinen apan ti yam, ta kan anan kəlmije tə zana ana Dorkas azar a winen sa tam à alay a winen tə sifa mba ataya awan.

40 Piyer a rəzlay anan ahay do ahay uho. A dukwe gərmec aday a ga amboh. Coy, a mbəda 'am

pə məsinde, a jan: «Tabita, slabak!» Tabita a təba idé ngurret, aday a canan a Piyer nà, a slabak, a njahay ziyaf.

⁴¹ Piyer a bənan alay, a man zek sə slabak. Pə dəba wa nà, a ngaman anà do a Yesu ahay tə mədukway sə uwār ahay, a kan atan anan Tabita winen tə sifa awan.

⁴² Natiya, ləbara ata a ta 'am à wulen su doh sə Yafo inde fok, aday do ahay bayak a tə dəfak nga pə Bahay Yesu.

⁴³ Piyer kə njahak à Yafo ata bayak awan, àga dowan inde tə ngaman Simon, winen do sə kəfad ambar.

10

Mbərom a kan anan way anà Korneliyus

¹ Dowan a inde tə ngaman Korneliyus à wulen su doh sə Kaysariya, winen bahay sə suje ahay à wulen ana suje sə Italiya ahay.

² Winen tu do su doh anahan ahay nà, tinen Yahuda ahay bay, əna tə dəfan apan anà Mbərom aday tə həran nga lele. A taa man zek anà do mətawak aya awan, aday a taa gan amboh anà Mbərom.

³ Pə luvon a inde sə suko kutok, i ga nə njamde maakan, Mbərom a kan anan way. A canan anà maslay a Mbərom njœk tə idé anahan. Maslay a Mbərom ata a nay pə cakay anahan, a jan: «Korneliyus!»

⁴ Korneliyus a canan anà maslay a Mbərom ata nà, zlawan a gan. A mbədahan apan: «Ma sa ga anaw, bahay uno?»

Maslay a Mbərom a mbədahan apan ite, a wa:
 «Mbərom kà slènek amboh anak, kà canak anan
 anà way anak sè varan anà do mətawak a ataya
 awan. Ka zlak anan à nga à Mbərom, kà mbədəkek
 iken à nga wa bay.

⁵ Hèna nà, slan do ahay à Yafo, tâ saa ngaman
 ahay anà dowan a sè ngaman Simon Piyer ata
 awan.

⁶ Winen àga dowan a inde tè ngaman Simon,
 winen do sè kəfad ambar. Doh ana dowan ata nə
 pa 'am sè bəlay.»

⁷ Maslay a Mbərom ata a zla way anahan kutok
 nà, Korneliyus a ngaman anà do si mer su way
 anahan ahay cew tè apan suje anahan kərték,
 winen dukwen, do sè dəfan apan anà Mbərom lele.

⁸ Korneliyus a jan atan way a sè təra ata fok, aday
 a slan atan à Yafo saa ngaman anà Piyer.

Mbərom a kan anan awan a inde and Piyer

⁹ Sè sidew a nà, à man ipec inde, do a Korneliyus
 ahay tinen bəse ti dəzle à Yafo. Ùna, Piyer a ján pə
 zlukwad saa ga amboh.

¹⁰ May a dazlan sa han apan. Anga nan, a nan
 sa pa way. Tinen apan ti dan ahay way sa pa nà,
 Mbərom a kan anan ahay way.

¹¹ A ca ide à mburom nà, bagəbaga mburom nə
 mə təba awan, aday awan a inde kawa gwedere
 mə laway a à mburom ma ɓan a pə slaway anahan
 aya fudo fok, aday winen apan i dazay ahay pə
 daliyugo. ¹² A zana ata inde nà, a canan anà gənaw
 ahay tè saray aya fudo fudo cara cara fok, pi zek tè
 way sa zla tè kutov ahay, aday tè məvuhom sa nga
 mburom ahay.

13 Piyer a slène dungo a a jan ahay, a wa: «Piyer, slabak! Gəðan dungo aday kâ rac.»

14 Piyer a mbəðahan apan, a wa: «A'ay, Bahay uno. Kula na pak way ma ga mənjaðak a aday mə gafay 'am aya bay.»

15 Piyer a slène dungo ata asa, a wa: «Way a Mbərom sə təra anan cəncan ata nà, kâ saa jəka ma ga məsagar a bay!»

16 Awan ata kà mak ahay apan nà, saray maakan, aday zana ata a ma à mburom tətah kutok.

Piyer a zla àga Korneliyus

17 Piyer a ma nga sə cəce pi zek anahan a wa: «Way uno sə canan ata nə a nan sa ja nə maw?» A alay ata ite, do maslan ana Korneliyus ataya tə njadak anan doh ana Simon ata awan, tinen uho pa 'am su doh.

18 Tə cəce tə məgalak awan, ta wa: «Waka mbəlok a inde tə ngaman Simon Piyer nà, winen inde à gulom su doh a anan ite daw?»

19 Piyer nà, dezenzen'e winen apan i jalay pə way ana Mbərom sa kan anan ata mba. Aya əna Apasay a Mbərom a jan: «Do ahay inde uho maakan, tinen apan ti pəlay iken.»

20 Dazay kwayan'a, kâ sa jalay awan anga sa zla tə tinen bay. Sə slənay atan ahay nà, nen awan.»

21 Piyer a dazay, a zla pə cakay a tinen, a jan atan: «Dowan a kwanay sə pəlay ata nà, nen awan. Ki jen nə maw?»

22 Tə mbəðahan apan: «Sə slənay ahay manay nà, Korneliyus, winen bahay sə suje ahay. Winen do didek awan, aday a dəfan apan anà Mbərom

lele re. Yahuda ahay fok ta san apan zle winen do lele awan. Maslay a Mbərom cəncan a a jan nà, â ngamak ayak àga winen aday i saa slène 'am anak saa jan ata awan.»

²³ Piyer a təma atan, a varan atan man sə nahay.

Sə sidew a kutok, Piyer a zla tu do a Korneliyus ataya, aday tə azar su do a Yesu ahay à Yafo kutok.

²⁴ A anjahay sidew kərtek anahan awan, tə dəzle à Kaysariya kutok. Korneliyus nà, 6a kə gərak anan do anahan ahay ta car anahan ahay sa ba anan gərekke agay.

²⁵ A alay a Piyer sə dəzlek ayak ata cəna, Korneliyus a haway apan sa naa təmahak anan ayak. A nay, a dukwen gərmec ù vo, a həran nga.

²⁶ Aya əna, Piyer a bənan alay à məndak wa, a slabak anan ta sa jan nà: «Slabak! Nen do zənzen a re asanaw?»

²⁷ Tinen apan ti kaʃ bala hus ta zla pi zek à gulom su doh. A man ata nà, Piyer a tan ayak à nga anà do ahay bayak a mə halay nga aya awan.

²⁸ A jan atan, a wa: «Kə sənen apan zle, manay Yahuda ahay, sə japay tu do kabay sa zla àga do aday winen Yahuda ahay itəbay ata nà, pəra a manay kə gafak umo apan 'am. Aya əna, Mbərom kə dəkak uno anan way həna aday nà ca pə kuwaya nà, do mənjadak a kabay do mə gafay 'am a sabay.

²⁹ Anga nan, həna nə ngamak ikwen ahay apan pə angamay a kwanay. Na jak sa jəka, ni nay ahay bay bay.» A jan atan kutok, a wa: «Na nak, ki jen nə ma kutok anaw?»

³⁰ Korneliyus a mbədahan apan, a wa: «Kà gak way sə luvon maakan ahay, nen apan ni ga amboh, kəslsla à alay a həna anan inde sə suko ù doh uno.

A alay ata kutok, dowan a ma pak zana a wuted ike
ata a tavay pa 'am uno,

³¹ u jo, a wa: "Korneliyus, Mbərom kè slənek
anan amboh anak, kè canak anan anà way anak
sə varan anà do mətawak aya ata awan.

³² Həna nà, slan dō ahay à Yafo, tâ saa ngaman
ahay anà dowan a sə ngaman Simon Piyer ata
awan. Winen àga dowan a inde tə ngaman Simon,
winen dō sə kəfad ambar. Doh ana dowan ata nə
pa 'am sə bəlay."

³³ Anga nan, nə slənak ayak dō sə ngamak ahay
bəse, aday suse ka nak ahay acəkan. Aya kutok,
manay a fok mə halak nga pa 'am a Mbərom həna,
ma gan may sə sləne way ana Bahay a mənuko a sa
gan may kâ jan umo ata awan.»

Wazo a Piyer

³⁴ Natiya Piyer a dazlan sa ja 'am kutok, a wa:
«Həna nà, nə sənak Mbərom a gəzla anan dō ahay
pi zek wa sabay kutok.

³⁵ Kwa abay â ga nə iken zahav wura wura fok
aday kə həran nga anà Mbərom, ka gak mer su way
lele fok cəna, ki zlan à nga anà Mbərom.

³⁶ Kə sənen apan zle, Mbərom a slənay ahay
ləbara anahan nà, anà Isəra'ilə ahay. A dakan atan
anan ləbara mugom a sə zay sa nay tə alay ana Yesu
Almasihu, Bahay ana dō ahay fok kəzlek.

³⁷ A dazlan ahay nə kwa pə ana Yuhana sa jan
anà dō ahay nə tâ ga baptisma ata wa. Kwanay
kə sənen pə way a sə təra pə dəba anahan a wa, pə
daliyugo sə Galile, aday pə daliyugo sə Yahudiya.

³⁸ Yesu, dō sə Nazaratu ata nà, Mbərom kè varak
anan məgala tə Apasay Cəncan awan. Kà zlak kwa

ta sə wura fok, kà gak mer su way lele aya awan, kè mbərak anan do ahay aday setene ahay sa ban atan ataya fok, anga Mbərom winen inde tə winen.

39 «Sə side anan mer su way anahan sa ga à Urəsalima aday pə daliyugo sə Yahuda ahay a anan fok nə manay aya awan. Ta vad anan ta sə laway anan pə dədom mə zləlngad awan.

40 Cəkəbay, pə luvon maakan sə amac anahan ata nà, Mbərom kè slabakak anan ahay à məke wa. Kà kak anan zek anà do ahay,

41 əna anà do ahay so bay. Kà kak umo zek anà manay do a Mbərom sə walay kwakwa sə side ləbara anahan ahay. Manay dukwen, ma pak way, ma sak way pə kərték a tə Yesu pə dəba sə aslabakay anahan à məke wa.

42 A jan umo nà, mē wazay anan ləbara mugom ata anà do ahay, mā ja nà, Mbərom a daf saa gan sariya anà do ma mac aya tu do sə uho ahay fok nə winen.

43 Do maja'am a Mbərom ahay fok ta ja nə 'am anahan awan, ta wa: "Kuwaya dowan a kè dəfak apan nga nà, Mbərom i pəsen anan ines anahan ahay, anga məgala sə sləmay anahan awan."»

Do su kon azar aya tə njadak Apasay Cəncan awan

44 Natiya, à alay a Piyer winen apan i ja 'am ata mba, Apasay Cəncan a a dazay pu do sə sləne wazo anahan ataya fok.

45 Yahuda ahay à wulen su do sa daf nga pə Yesu ahay aday ta nay tatə Piyer jiya ataya, way ata a ma nga sa gan atan masuwayan, anga cəkəbay do su kon azar aya dukwen, Mbərom kè varak atan cəved sa njad Apasay Cəncan a re!

46 Bina, tə slène bine siwaw nà, tinen apan ti ja 'am ta 'am a aday dowan a san bay ataya awan, tinen apan ti həran nga anà Mbərom. Anga nan kutok Piyer a wa:

47 «Do a anaya ta njad Apasay Cəncan a nə kawa ana mənuko sa njadata re. Dowan a saa jəka tâ njad sa ga baptisma bay ata nà, wayaw?»

48 Natiya kutok, a wa tâ gan atan baptisma tə sləmay ana Yesu Almasihu. Pə dəba anahan a wa nà, Korneliyus a cəce Piyer â njad sə njahay tə tinen luvon ahay əngal ite.

11

*Poyer a təkəren anan labara sə way sə təra à Yafo
ata and do sə Urəsalima ahay*

1 Do maslan ahay tu do a Yesu ahay kwa aha pə daliyugo sə Yahudiya ataya tə slənek kwa do su kon azar aya dukwen tə təmahak 'am a Mbərom re.

2 Natiya, Piyer a zla à Urəsalima kutok nà, do a Yesu aday tinen Yahuda ahay ataya ta man anan mungok,

3 ta wa: «Iken ka zla àga do sə pəra ahay aday ka pak ahay way sa pa pə kərték a tə tinen jiga nə angamaw?»

4 Piyer a təkəren atan anan 'am ata, kwa pa sə dazlan a wa jiga fok cərah lele, a wa:

5 «À alay a nen à Yafo nà, nen apan ni ga amboh, aday Mbərom u ko anan ahay masuwayan sə way à cən sə Zubay inde. Nə canan anà awan a inde kawa gwedere mə laway a à mburom ma ɓan a pə slaway anahan aya fudo fok, aday winen apan i dazay ahay à man ata wa pə cakay uno.

6 Nə zəzor anan lele nà, nə canan anà gənaw ahay, way sə kibe ahay, way sa zla tə kutov ahay, tə məvuhom sa nga mburom ahay tinen uda fok.

7 «Nə slène agungol sa 'am a ndəray ahay, u jo ahay nà: “Piyer, slabak! Gədan dengo, aday kâ rac.”

8 «Aday nen nə mbədahan ayak apan, na wa: “A'ay, Bahay uno. Wita i ga zek bay, anga way mənjadak aya kabay way mə gafay 'am aya nà, kula kə sələmak à 'am uno bay.”

9 «Nə slène agungol sa 'am ata u jo ahay mə slala cew awan, a wa: “Way a Mbərom sə təra anan Cəncan ata nà, kâ saa jəka ma ga məsagar a bay.”

10 Awan ata kà mak uno anan ahay 'am ata saray maakan, aday pə dəba anahan a wa gwedere ata a ma anan way anahan à mburom tətah.

11 «À alay ata kutok, do ahay maakan ta zlak ayak à man uno a sə njahay ata awan. Tə slənak atan ayak à Kaysariya wa.

12 Apasay a Mbərom u jo nà, nà zla tə tinen jiga awan, à su go gərwecwec bay. Do a mbərka həna anaya tə pəruho azar àga dowan a inde.

13 Dowan ata a jan umo, a wa a canan anà maslay a Mbərom a slərak ayak ù doh anahan, a jan nà: “Slan do ahay à Yafo pə dowan a inde tə ngaman Simon Piyer, à nay ahay àga iken.

14 Piyer sə dowan ata i naa jak 'am sa tam iken tu do su doh anak aya təke fok.”

15 «Natiya, à alay nen apan ni dazlan sa jan atan 'am nà, Apasay Cəncan a a dazay ahay patan kawa anahan sə dazay ahay puko kurre ata re.

16 Matanan, na may anan ahay 'am ana Bahay a nuko ma ja kurre ata, a wa: “Yuhana kà gak anan

baptisma anà do ahay tè a'am, ëna Mbërom i gak ikwen baptisma nà, tè Apasay Cëncan ata awan."

17 Matanan kutoñ, Mbërom kè varak atan Apasay Cëncan awan, kawa anahan së varak uko ata, à mënuko do sa daf nga pë Bahay a nuko Yesu Almasihu ata awan. Bina, abay kwanay kë jilen nà, nen ni mba apan së gafan 'am anà Mbërom pë way anahan sa gan may sa ga ata tète daw?»

18 Do ataya tè slène anan 'am a Piyer ata cëna, ta mak anan anan mungok sabay, aday tè hëran nga à Mbërom, ta wa: «Mbërom kè varak anan cëved anà do su kon azar aya aday tâ yam pë ines a tinen ahay, tâ njad sifa sa ndav bay ata re!»

Adazlan ana egliz à wulen su doh së Antakiya

19 Pë dëba sa vad anan Etiyen ata wa nà, bahay së Yahuda ahay ta ma nga sa ga anan alay tu do a Yesu ahay tè mindel. Anga nan, azar su do a Yesu ahay ta tak 'am à Urësalima wa, ta zla kwa pë daliyugo së Finikiya tè Kiprus aday à wulen su doh së Antakiya. A alay a tinen apan ti zla ata nà, tè dakan anan lëbara a Yesu në anà Yahuda ahay dëkdek.

20 Ùna azar su do a Yesu ahay, tinen Kiprus ahay tè Siren ahay ataya, ta zla à Antakiya, tè dakan anan lëbara mugom a pë Bahay Yesu anà do aday tinen Yahuda ahay itëbay ataya awan.

21 Do ahay bayak a tè dëfak nga pë Bahay Yesu, tè témahak së përahan azar, anga mëgala a Mbërom a ga mer su way ù do së dakay anan lëbara ataya inde.

22 Natiya, do a Yesu à Urësalima ataya tè slène lëbara ata nà, ta slan Barnabas à Antakiya.

23 Barnabas a dəzle à Antakiya kutoک, a taslay mivel, anga a tan ayak à nga nà, Mbərom kà kak atan anan ahay sumor anahan. Natiya, a varan atan məgala aday tâ pərahan azar à Bahay Yesu tə dîfek awan, aday tə mivel kərték a re.

24 Barnabas nà, winen do lele awan. Winen ma rah a tə Apasay Cəncan awan, aday a daf nga pə Yesu tə mivel kərték awan. Matanan, do ahay bayak a tə dəfak nga pə Bahay Yesu.

25 Pə dəba anahan a wa nà, Barnabas a zla à Tarsus saa pəlay anan ahay Sol.

26 A tan à nga kutoک nà, ta nay ahay maya à Antakiya. Matanan, atə Barnabas tə Sol ta ga pi zek tu do a Yesu ahay à man ata nà, ava daz. Tə tətakak anan anan way anà do ahay bayak awan. A man ata wa kutoک, tə dazlan sə ngaman anà do a Yesu ahay nə do ana Almasihu ahay, aday sləmay a tinen a təra matanan kwa aha kutoک.

27 A alay ata ite nà, do maja'am a Mbərom ahay ta zla à Urəsalima wa à Antakiya.

28 Dowan inde kərték à wulen a tinen ata tə ngaman Agabus. Apasay a Mbərom a zlan à mivel inde, aday a slabak sə dakay anan may məduwen awan i nay ahay pə daliyugo fok. May ata nà, a nay à alay a Kəlawdiyus winen bahay sə Ruma awan.

29 Matanan, njavar a Yesu ahay à Antakiya ta ɓan 'am à wulen a tinen inde sə cakal way, kuwaya pə məgala anahan wa fok, aday sa man anan zek anà do a Yesu ahay pə daliyugo sə Yahudiya ata awan.

30 Pə dəba anahan a wa, ta ga anan way a tinen sa ɓan ata kutoک. Ta slan anan atə Barnabas tə Sol saa varan dala ata anà məced sə egliz ahay kutoک.

12

Dəce su do a Yesu ahay kə zəgahak

¹ A alay ata nà, bahay a sə ngaman Hiridus ata a ban anan do a Yesu ahay anga a nan sa ga atan alay tə mindel.

² A jan anà do ahay tâ vad anan Yakuba, mərak ana Yuhana tə maslalam.

³ A ca pə way anahan a sa ga ata a zlan à nga anà bahay sə Yahuda ahay cəna, a ban anan Piyer re. Way ata a təra nà, à alay sə azar uko sa da pen mə zlambar a bay ata awan.

⁴ A ban anan nà, a daf anan ù doh sə dangay, a jan anà suje ahay tâ ba anan lele. Suje ahay ite, tə gəzla zek fudo fudo, saray fudo. A nan anà Hiridus saa gan sariya pa 'am sə do ahay fok pə dəba sə azar uko sə Pasəka wa.

⁵ Matanan, Piyer ma ban a à dangay, əna do a Yesu ahay dukwen, tinen apan ti gan amboh anà Mbərom tə mindel anga Piyer a re.

Maslay a Mbərom a təmay anan Piyer ù doh sə dangay wa

⁶ Sə luvon a aday iđe i cəđe nà, Hiridus i i gan sariya anà Piyer ata awan. Winen nə ma njak ahan a à wulen sə suje ahay inde cew, winen ma ɓan a tə calalaw ahay cew re. Suje aya inde dukwen, tinen apan ti ba pə alay sə məsudoh sa nay uho à dangay wa ata awan.

⁷ Cəna, maslay a Mbərom Ba Məduwen a inde a sləray, aday jiyjay a dav ù doh ata fok. Maslay a Mbərom ata a dangwazl anan Piyer, a pəđek anan, a jan: «Slabak bəse!» Cəna, calalaw ahay tə pəsak zek, tə slahay à alay a Piyer wa.

8 Matanan, maslay a Mbərom ata a jan: «Juwad zek, pak təkarak anak ahay!» Piyer a ga kətanān cəna, maslay a Mbərom ata a jan asa: «Juwad anan zana anak, aday zlumo.»

9 Ta nay maya tə Piyer hus ahay uho ù doh sə dangay wa. Əna way ata a təran nə kawa cəen a zəban, bina kè sənak sa jəka didek a ata bay. **10** Tə takasay ahay man sə suje mama'am aya awan, tə takasay man sə suje mə slala cew aya re. Tə dəzley pə məsudoh sə rəslom sa nay uho ta day sə wulen su doh ata awan. Way sə tacay anan məsudoh ata a təba zek tə alay anahan a pangaya. Ta nay uho kutok. Ta zla maya pə kərtek a hus pə məgəzləga cəved cəna, maslay a Mbərom ata a mbəsak anan Piyer taayak, a zla way anahan.

11 Matanan, Piyer a san pi zek kutok, a wa: «Həna nə sənak didek a kutok! Cəkəbay Bahay a nuko kè slənak maslay anahan sa tam nen à alay ana Hiridus wa, aday a tam nen à way ana bahay sə Yahuda ahay sa gan may tû go ataya wa fok re.»

12 A san anan way a sə təran ata lele cəna, a zla àga Mariyama may ana Yuhana sə ngaman Markus ata awan. Do ahay bayak a tinen apan ti ga amboh à man ata awan.

13 Piyer a jan atan ayak 'am uho wa. Dəna inde a ga mer su way à man ata tə ngaman Rodi a zla saa cay anan dowan a awan.

14 A sləne dungo sa 'am ana Piyer cəna, a taslay mivel bayak a tə mindel, əna kè mbədəkek anan à nga wa sə təba anan məsudoh. A zla saa jan anà do ahay mə halay nga ù doh ataya nə, Piyer winen mə tavay a uho.

15 Tə mbədahan apan, ta jan: «Nga a vawak daw?»

Əna a jan atan nà: «Tə didek a nà, winen awan!»

Ta jan kutok: «Kak matanan acəkan nà, tiya nə maslay anahan a sa kak zek.»

16 Əna Piyer kə mbəsakak sa jak ayak 'am uho wa bay. Tə təban ayak wa məsudoh, tə canan anà Piyer cəna, a gan atan masuwayan.

17 A kan atan ayak alay anga aday tâ saa bəbal awan bay. A dakan atan anan Bahay Yesu a təmay anan ù doh sə dangay wa nə kəkəmaw ata awan. A jan atan, a wa: «Jen anan 'am anà atə Yakuba tu do azar aya awan.» A zla wanahan à man hinen.

18 Idə a cəde cəna, suje ahay ta ma nga sə cəce pi zek ahay wa: «Piyer a təra nə maw?» Way ata a wusen atan nga bayak awan.

19 Hiridus a wa tâ pəlay anan, əna tə njadak anan bay. Anga nan, Hiridus a gan sariya anà suje ataya, a wa tâ vad atan fok.

Natiya, Hiridus a slabak à Yahudiya wa, a zla wanahan à Kaysariya, a njahay à man ata awan.

Amac ana Hiridus

20 Hiridus a ga mivel pu do sə Tirus tə Sidon ahay fok. Tinen ite, tə halay nga, ta zla saa kaday bala tə winen awan. Ta lah sə mbədahan alay anà 'am tə Bəlastus, winen bahay nga sə gala ana bahay. Pə dəba anahan a wa, ta zla à man ana Hiridus saa zlah anan məlmal a tinen tə winen. Anga do a tinen ahay tə sukom ndaw nə pə daliyugo anahan a wa.

21 Luvon ana Hiridus a sa daf ata a dəzley ahay cəna, a pak zana sə bahay anahan pi zek, a njahay

pa man sə njahay sə bahay anahan, a jan atan 'am a kuto.

²² Do ahay ta zlah əndom, ta wa: «Sa ja 'am a anan nə do zənzen a bay, mbərom!»

²³ Natiya, maslay a Mbərom a a dəcan à Hiridus tə dəvac, anga kə hərak anan nga anà Mbərom bay. Asan ahay tə wahan i zek inde, ta pan anan way sə kutov ahay, a mac.

²⁴ 'Am a Mbərom nà, a ta 'am, aday do a Yesu ahay ta ma nga sə zəga apan pa 'am pa 'am.

²⁵ Atə Barnabas tə Sol ite nà, ta ndav anan mer su way a tinen à Urəsalima wa nə, ta zla pə kərték a tatə Yuhana sə ngaman Markus ata awan, ta ma à Antakiya.

13

Do a Yesu ahay à Antakiya ta slan atə Barnabas tə Sol saa wazay anan 'am a Mbərom

¹ A wulen su do a Yesu ahay à Antakiya nà, do maja'am a Mbərom ahay inde tu do sə tətakan anan 'am a Mbərom anà do ahay inde. Do ataya nà, atə Barnabas, Simiyon tə ngaman wan dədədem, Lukiyus do sə Siren, Manahen dowan a ta har maya tə Hiridus bahay sə Galile ata awan, aday tə apan Sol kuto.

² Pac a inde tinen apan ti həran nga anà Mbərom, ti ga sumaya, Apasay Cəncan a a jan atan: «Wilen uno atə Barnabas tə Sol anga mer su way a nen sə ngaman atan apan ata awan.»

³ Ta ga sumaya, ta gan amboh anà Mbərom lele cəna, tə dəfan alay pa nga anà atə Barnabas tə Sol. Ta slan atan saa ga mer su way ata kuto.

Atə Barnabas tə Sol tə wazay à Kiprus

⁴ Matanan kutok, Apasay Cəncan a a slan anan atə Barnabas tə Sol. Ta zla à Selewkiya, à man ata wa, ta ján à kwalalan inde sa zla à Kiprus, kon a aday winen à bəlay inde ata awan.

⁵ Tə dəzle à Salamiya nà, tə wazay anan 'am a Mbərom ù doh sə wazay ana Yahuda ahay cara cara. Yuhana sə ngaman Markus ata winen tə tinen sa man atan zek.

⁶ Tə takas kon ata nà, tə dəzle à wulen su doh sə Pafos. A man ata ta tan à nga anà dowan a inde tə ngaman Bar-Yesu. Dowan ata nà, Yahuda ahay, aday a wa winen do maja'am a Mbərom. Əna cəkəbay winen maram awan.

⁷ Bar-Yesu ata nà, winen car ana Sergiyus Pawlus, guverner sə Kiprus ata awan. Guverner ata əukwen, do ma san way a tə mindel. A ngaman anà atə Barnabas tə Sol àga winen awan, anga a nan sə sləne 'am a Mbərom.

⁸ Aya əna, Bar-Yesu, maram a tə ngaman Elimas re ata, a vəze patan, anga a nan guverner â təra do a Yesu bay.

⁹ Əna Sol sə ngaman Pol re ata, winen ma rah Apasay Cəncan a, a zəzor anan dowan ata, a wa:

¹⁰ «Wan ana Fakalaw! Ki njəkan uda anà do ahay fok nə tə mungwalay, a nak sa ga vəram tə way dīfek aya fok. Kə pəlay sə mbəda anan dīfek a Bahay Mbərom â təra 'am sə mungwalay hwiya nə angamaw?»

¹¹ Həna Bahay Mbərom i kəta iken. Ki hurof, alay a mənjœk ki canan anà jiyjay sa pac bay.»

Cəna, Bar-Yesu sə dowan ata, kə hurfok acəkan, takədimbom, a canan anà way ahay sabay. A pəlay

do sə bənan alay agay.

12 Guverner a ca pə way a sə təra ata cəna, a daf nga pə Yesu, anga atətak way sa 'am a Bahay Yesu a gañ masuwayan.

Pol a wazay à Antakiya sə Pisidiya

13 Atə Pol tu do anahan ataya, ta ján à kwalalan inde à Pafos, ta zla à Perge pə daliyugo sə Pamfiliya. Yuhana sə ngaman Markus re ata nà, a mbəsak atan, a ma way anahan à Urəsalima.

14 Tinen ite tə slabak à Perge wa, ta zla à wulen su doh sə Antakiya sə Pisidiya. Pə luvon sa man uda nà, ta zla ù doh sə wazay ana Yahuda ahay, tə njahay à man ata awan.

15 Pə dəba sə jinge Deftere sə Tawrita tə Deftere su do maja'am a Mbərom ahay wa nà, do sə lavan nga anà doh sə wazay ahay ta jan anà atə Pol nà: «Mərak ahay, hinahibay 'am a kwanay inde sə varan məgala anà do ahay nə, kâ naa jen.»

16 Pol a slabak, a cakaf alay aday do ahay tâ pak sləmay, a jan atan, a wa: «Isəra'ilə ahay pi zek tu do su kon azar aya sə həran nga anà Mbərom ataya awan, pəken uno sləmay aday!»

17 «Mbərom ana Isəra'ilə ahay sə həran nga ata nà, kə walak anan bije a mənuko ahay. Kə hərak anan Isəra'ilə ahay à alay a tinen à Misra ata awan, aday a təmay atan à Misra wa tə məgala anahan məduwen awan.

18 Kə səmak anan à anjahay a tinen à kiē ava kwa kuro fudo.

19 Kə lizek anan bahay ahay cuwbe pə daliyugo sə Kanana wa, aday a varan anan kon ata anà do anahan ahay kutox.

20 Way ata fok a tèra nà, i ga ava sèkat fudo tè kwa kuro dara (450). Pè dèba wa kutok, Mbèrom kè varak atan ahay bahay nga ahay hus ahay alay ana do majam a Mbèrom Samiyel.

21 «Pè dèba anahan a wa asa tè cèce bahay pè Mbèrom wa, a varan atan Sol wan ana Kis, do sè zahav ana Benyamin. Kè njahak bahay a ava kwa kuro fudo.

22 Mbèrom a lar a wa Sol nà, a daf uda Dawuda, a ga bahay. Mbèrom a ja pè Dawuda, a wa: “Na ca pè Dawuda wan ana Yisa nà, kà zlak uno à nga, i ga way su zlo à nga ahay fok re.”

23 «Pè slala ana Dawuda ata kutok, Mbèrom a varan anà Isèra'ila ahay do sa tam do kawa anahan sè zlapay anan kwakwa ata awan. Dowan ata nà, winen Yesu.

24 A alay a Yesu kè dazlak anan anà mer su way fan bay ata nà, Yuhana do sa gan baptisma anà do ahay kè wazak anan anà Isèra'ila ahay fok tè mbèda 'am pè Mbèrom, tè mbèdahan lœn anà ines ahay, tè ga baptisma.

25 Yuhana ata i sa ndav anan mer su way anahan kutok nà, a jan anà do ahay, a wa: “A ga pikwen nà, nen wayaw? Nen do a kwanay sa taa ba ata bay. Dowan a inde i nay ahay à dèba uno wa mba. Dowan ata dukwen, na slak kwa sè pèsakan anan liber sè tèkarak anahan bay.”»

26 Pol a pèrahan anan azar ta sa ja, a wa: «Mèrak uno ahay, zahav ana Ibèrahima pi zek tu do su kon azar aya sè hèran nga anà Mbèrom ataya, Mbèrom a slènay ahay lèbara sè dakay anan, a tam nuko nà kékémaw ata nà, anà mènuko awan.

27 Do sə Urəsalima tə məced a tinen ahay ta taa jinge 'am ana do maja'am a Mbərom ahay nə pac pac pə luvon sa man uda awan. Əna tə sənək Yesu a nə winen do sa tam do bay. Aday dukwen, à alay a tinen sa gan sariya anà Yesu ata nà, ta gak kawa ana do maja'am a Mbərom ahay sa ja ataya awan.

28 Kwa abay â ga nə ta tak anan à nga pə ines a tədə sa vad anan apan ata bay dəp nà, ta jan anà Pilatu nà, â vad anan.

29 Ta ndav anan sa gan kawa ana Deftere a Mbərom sa ja apan ataya fok nà, tə dazay anan pə dədom wa, tə dəfak anan ayak à jəvay inde.

30 Əna Mbərom a pədəkey anan à wulen su do ma mac aya wa.

31 Luvon ahay bayak awan, winen apan i kan zek anà do anahan a sa taa bar pi zek ataya awan. A dazlan ahay à Galile wa hus ahay à Urəsalima. Tinen do sə side anan à wulen sə Isəra'ila ahay inde kutok.

32 «Manay nà, ma nak ikwen anan ahay nə tə ləbara mugom ata awan, kawa sa ja nà, way a Mbərom sə zlapan anan anà bije a mənuko ahay ataya nà,

33 kà gak uko anan anà mənuko, wan a tinen ahay, ta sə slabakay anan ahay Yesu a məke wa. A təra kawa ana Jabura 2 sa ja, a wa:

“Iken nə wan uno.

Biten nə tərak bəbay anak.*”

34 «Mbərom a slabakay anan à məke wa aday i mac sə wuslay ite sabay. Bina 6a kà jak, a wa:

“Tə didek a nà, ni varak ikwen way uno cəncan a sə zlapan anan anà Dawuda ataya awan.†”

* **13:33** Ca pə Jabuura 2.7. † **13:34** Ca pə Esaaya 55.3.

35 «Asa, kawa ana Deftere sa ja à man hinen, a wa:
“Ki mbəsak anan do anak cəncan a â wuslay à məke inde bay.‡”

36 «A ja 'am ata nə pə Dawuda bay, bina Dawuda kà gak anan mer su way ana Mbərom à wulen ana do anahan ahay nà, kè məcak, ta lak anan pə cakay ana bije anahan ahay, kè wuslak.

37 Óna dowan a Mbərom sə slabakay anan à məke wa ata nà, kè wuslak itəbay.

38 «Mərak uno ahay, sənen anan tə didek a nà, mə dakak ikwen anan 'am sə pəse ines nà, anga Yesu. Bina Tawrita ana Musa kà mbak apan sə təra kwanay do didek aya pa 'am a Mbərom bay.

39 Óna kuwaya kè dəfak nga pə Yesu cəna, kè tərak do didek a pa 'am a Mbərom kutok.

40 Aya əna, gen anan nga i zek lele, bina way ana do maja'am a Mbərom ahay sa ja a anan ata â saa njad kwanay bay, bina a wa:

41 “Cen apan, kwanay do sə kədəy anan Mbərom ahay!

Mbərom a ja nà, â gak ikwen masuwayan, aday kí zlen saa lize!

Anga à alay a kwanay tə sifa aya mba ata nà, kwa â ga nə dowan a inde ɓa kè dakak ikwen anan dəp nà,

ni kəta kwanay tə cəved si mer su way a aday kwanay saa ngam sa daf apan nga bay ata awan.§”»

42 A alay a atə Pol tə Barnabas ti zla way a tinen ù doh sə wazay ana Yahuda ahay wa ata nà, do

‡ **13:35** Ca pə Jabuura 16.10. § **13:41** Ca pə Habakuk 1.5.

ahay ta wa, tâ may ahay p luvon sa man uda awan asa, anga aday t p rahan anan azar s dakan atan anan 'am ata awan.

43 Do ahay ta ta 'am n , Yahuda azar aya tu do s p rahan azar an p ra a tinen ahay bayak a ta zla p k rtek a tat  Pol t  Barnabas. Tinen ite t  varan atan m gala ta sa jan atan n  t  tavay  sumor a Mb rom inde.

44 Luvon sa man uda a sla c na, ta ma  doh s wazay asa, zek m duwen su do a fok a nay  wulen su doh wa s  sl ne 'am a Mb rom.

45 Aya  na, bahay s  Yahuda ahay t  canan an  man su do ata n , ta ga s rak p  at  Pol t  Barnabas. Anga nan, pa 'am anahan sa ja fok c na, t  v dan uway, t  g nahan.

46  na, at  Pol t  Barnabas ta jan atan 'am m nj na zlawan, ta wa: «T ktek mi lah sa jak ikwen 'am a Mb rom an  kwanay Yahuda ahay aday.  na kak a nak ikwen bay aday k  bayiken n  ki njiden sifa sa ndav bay ata bay n , mi mb sak kwanay, mi i jan anan 'am ata an  do su kon azar aya awan.

47 Bahay a manay a jan umo n  matanan, a wa: “N  d fak iken jiyyaj s  d van an  do su kon ahay fok.

Ki t ra do s  dakan anan c ved s  tam an  do s  daliyugo ahay kwa aha fok.”»

48 Do su kon a azar ataya t  sl ne 'am ataya c na, t  taslay anan mivel, t  h ran nga an  Mb rom lele anga 'am anahan. Do a m  walay aya saa njad sifa sa ndav bay ataya fok, tinen t  d fak nga p  Yesu.

* **13:47** Ca p  Esaaya 49.6.

49 Ləbara ana Bahay Yesu a ta 'am kwa aha pə daliyugo ata awan.

50 Aya əna, bahay sə Yahuda ahay tə buwtay anan mivel su do məduwen aya à wulen su doh ata inde, pi zek tə uwar zlide aya sə həran nga anà Mbərom aday tinen Yahuda ahay bay ataya awan. Tə dazlan sa ga anan alay tə atə Pol tə Barnabas, tə rəzlay atan ahay ù kon a tinen wa.

51 Matanan kutok, atə Pol tə Barnabas tə bəzlam anan morbodok sə yugo pə saray a tinen ahay wa. Ta zla way a tinen à wulen su doh sə Ikoniya.

52 Njavar a Yesu ahay à Antakiya sə Pisidiya ite tə taslak mivel bayak a, tinen ma rah Apasay Cəncan aya fok.

14

Atə Pol tə Barnabas tə wazay à Ikoniya

1 A wulen su doh sə Ikoniya, atə Pol tə Barnabas ta zla ù doh sə wazay ana Yahuda ahay, tə wazay kawa ana tinen sə kukwa ata re. Yahuda ahay pi zek tu do su kon azar aya bayak a tə dəfak nga pə Yesu anga wazo a tinen ata awan. **2** Əna Yahuda azar aya ite ta ngam sa daf apan nga a itəbay. Tə buwtay anan mivel su do su kon azar ataya aday tâ nan ide anà do sa daf nga pə Yesu ataya awan.

3 Atə Pol tə Barnabas tə njahak à man ata nə mənjəek bay, tə dakay anan 'am a Bahay Yesu nə mənjəna zlawan. Winen a dukwen kè varak atan məgala sa ga way masuwayan aya sə dakay anan nə way a tinen sə dakay anan pə sumor a Mbərom sa gan anà do ahay nà, didek awan.

4 Do sə wulen su doh ahay fok tə gəzlak zek day ahay cew anga 'am a tinen ataya awan: Do a əngal ta zla ta day su do maslan ahay, azar aya ite ta zla ta day sə Yahuda ahay.

5 Matanan kutoč, do su kon azar aya pi zek tə Yahuda ahay tə məced a tinen aya fok, tə pəlay wurwer sa ga atan alay tu do maslan ahay ta sa tar atan tu kon.

6 Do maslan ahay tə sləne cəna, ta haw way a tinen ù kon sə Likoniya, ta zla à wulen su doh sə Listəra aday à Derbe, aday ta man ataya fok.

7 A man ataya dukwen tə pərahak anan azar sə wazay anan ləbara mugom awan.

Atə Pol tə Barnabas tə wazay à Listəra

8 A wulen su doh sə Listəra ata awan, dowan a inde saray anahan ahay cew maya ma mac aya awan. Winen vədal a kwa sə wahay anahan, kula kà zlak tə saray anahan ahay itəbay.

9 Winen nà, winen apan i sləne wazo ana Pol. Pol a zəzor anan, a canan anà adaf nga anahan ata nà, i mbar anan.

10 Anga nan, a jan tə məgalak a, a wa: «Slabak, tavay!» Dowan ata a slabak hərom, a dazlan sa zla tə saray anahan ahay kutoč.

11 Do ahay tə canan anà way ana Pol a sa ga ata nà, tə dazlan sa zlah ta 'am a tinen Likoniya ahay, ta wa: «Mbərom ahay tə tərak kawa do zənzen aya, aday ta nak àga mənuko!»

12 Barnabas nà, ta wa winen nə Zewus, Pol dukwen ta wa winen nə Hermes, anga sa taa ja 'am

nə winen.*

¹³ Doh sə pəra a tinen anga Zewus ata nà, ma han a nə zad tə wulen su doh. Do sə gədan dungs anà way anga Zewus ata, a gəbəy ahay guson sa sla ahay, a pak patan daslam sə way mə vərez aya, a nay anan pə məsudoh sə wulen su doh ata awan. Tinen pə kərtek a tə dō ahay, a nan atan sə waslan way anà dō maslan ahay.

¹⁴ Atə Pol tə Barnabas tə sləne sa jəka ti varan atan way matanan ata nà, tə ngəraw anan zana ahay pi zek wa, ta haw way a tinen à wulen sə dō ahay inde, tə azlah awan, ta wa:

¹⁵ «Kwanay dō ahay, ki gen matanan nà, angamaw? Manay dukwen dō zənzen aya kawa kwanay. Ma nay ahay nə sə dakak ikwen anan nə ləbara mugom awan, aday kē mbəsiken sa ga pəra kəriya ataya, kē təmihen Mbərom bahay sə sifa ata awan, winen dō sə ndakay bagəbaga mburom, tə daliyugo, tə bəlay ahay, aday tə way a uda ataya təke fok.

¹⁶ Kwakwa ata nà, kē mbəsakak anan dō su kon azar aya tə pərahan azar anà way sə mivel a tinen ahay.

¹⁷ Kwa matanan ata dukwen, winen apan i ka zek ti mer su way anahan lele aya awan. Winen apan i gak uko iven. A nah anan way ahay tə alay awan. A varak uko way sa pa. A taslak uko anan mivel.»

¹⁸ Ta 'am ataya dukwen, kā dak anan 'am anà atə Pol tə Barnabas sə gafan 'am anà man su dō a sə waslan atan way kawa tinen mbərom ahay ata

* ^{14:12} Pə Gərek ahay nà, Zewus winen bahay sə mbərom ahay, aday Hermes ite nà, dō maslan a tinen pə cakay sə mbərom a tinen ahay.

hwiya.

19 Yahuda azar aya ta nay ahay nà, kwa à wulen su doh sə Antakiya sə Pisidiya wa tə wulen su doh sə Ikoniya wa. Tə pəkan 'am anà man su do awan, aday ta tar anan Pol tu kon. Tə ngəza anan Pol à wulen su doh wa, a ga patan nə kè məcak coy.

20 Óna do a Yesu ahay tə halay apan nga cəna, a slabak, a ma à wulen su doh asa. Íde a cəde sidew a nà, ta zla way a tinen tə Barnabas à Derbe.

*Atə Pol tə Barnabas ta ma à Antakiya pə daliyugo
sə Siriya asa*

21 Atə Pol tə Barnabas tə wazay anan ləbara mugom a à Derbe, aday do ahay bayak a tə təmahak sa daf nga pə Yesu. Pə dəba anahan a wa, ta ma a Listəra tə Ikoniya, tə Antakiya sə Pisidiya.

22 Tə varan məgala anà do a Yesu ahay à man ataya awan, anga aday tə pərahan azar sa daf nga pə Yesu tə mivel kərték awan. Aday ta wa: «Di zla à bahay a Mbərom nə tə dəce ahay bayak awan.»

23 A man ana do a Yesu ahay sə halay nga ataya fok, tə dəfan atan məced sə egliz ahay. Ta ga sumaya, ta ga amboh, aday tə mbəsak atan à alay inde anà Bahay Yesu a tinen a sa daf apan nga ata awan.

24 Tə takas pu kon sə Pisidiya wa nà, tə dəzle pə daliyugo sə Pamfiliya.

25 Tə wazay anan ləbara mugom a à wulen su doh sə Perge, aday ta zla way a tinen à wulen su doh sə Ataliya.

26 A Ataliya wa kutok, ta ján à kwalalan inde sa zla way a tinen à Antakiya pə daliyugo sə Siriya maza awan, man a do ahay sə mbəsak atan à alay

ana Mbərom inde, aday â gan atan sumor sa ga mer su way anahan ata awan. Mer su way ata dukwen, tə ndəvak anan kuto.

²⁷ Tə dəzle à Antakiya kuto nà, tə halan nga anà do a Yesu ahay, tə dakan atan anan way a Mbərom sa ga tə tinen ataya fok. Ta jan atan nə Mbərom kà təbak anan cəved anà do su kon azar aya aday tâ daf nga pə Yesu.

²⁸ Tə njahak à man ata pi zek tu do a Yesu ahay kiya bayak awan.

15

Ahalay nga məduwen a à Urəsalima

¹ Do sə Yahudiya azar aya ta zla à Antakiya, tə dazlan sə dakan anan way anà mərak ahay, ta wa: «Kak kə gəden mədəndalas bay cəna, ki təmen bay! Si ki gəden mədəndalas kawa ana Tawrita a Musa sa ja aday.»

² Atə Pol tə Barnabas ta kaç apan bala bayak a tu do ataya, tə tere dadokdokkwe. Anga nan ta ja à wulen a tinen aya inde nà: «Waluko do ahay, atə Pol tə Barnabas pi zek tu do azar aya, tâ zla à Urəsalima saa cəce 'am ata pu do maslan a Yesu ahay wa tə məced sə egliz ahay wa aday.»

³ Anga nan kuto, do a Yesu ahay à man ata ataya ta slan atan à Urəsalima. Tinen apan ti zla tə daliyugo sə Finikiya tə Samariya nà, ta jan anà do a Yesu ahay nə do su kon azar aya dukwen tə dəfak nga pə Yesu. Ləbara ata a varan atan ataslay mivel.

⁴ Atə Pol tə Barnabas tə dəzle à Urəsalima nà, do maslan ahay tə məced sə egliz ahay, pi zek tu do a Yesu ahay fok tə təma atan. Tə təkəren atan way ana Mbərom sa ga tə tinen ataya fok.

5 Æna do a Yesu ahay aday tinen Farisa ahay ata tæ slabak, ta wa: «Tæde, æna si do su kon azar ataya tâ ngam sa gad mædændalas aday tâ pærahan azar anà Tawrita a Musa re aday.»

6 Do maslan ahay pi zek tæ mæced sæ egliz ahay tæ halay nga, tæ wudeh anan 'am ata awan.

7 Tæ njahak pa 'am ata næ mænjœk bay, Piyer a slabak, a wa: «Mærak uno ahay, kæ sænen zle lele, kwakwa nà, Mbærom kæ walak nen à wulen a kwanay wa sæ wazan anan lëbara anahan mugom a anà do su kon azar aya, anga aday tæ slæne anan, tâ daf apan nga.

8 Matanan, Mbærom, do sa san mivel sæ do ahay fok ata, a dakay anan næ kæ tæmahak anan do su kon azar ataya ta sæ varan atan Apasay anahan Cæncan a, kawa anahan a sæ varak uko anan anà mænuko ata re.

9 Mbærom nà, kæ gæzlak mænuko pi zek wa itæbay. Kæ pæsek atan anan ines a tinen ahay anga tæ dæfak apan nga.

10 A nak ikwen sa ca mazan pæ Mbærom wa ta sæ tavakan atan way ma ba kawa wita næ angamaw? Dowan inde kæ mbak apan sæ dæfan apan anà Tawrita ata kulibay. Kwa mænuko, kwa bije a mænuko ahay, dæ mbak ahay apan sæ dæfan apan bay re.

11 A'ay! Kawa ana Bahay a mænuko Yesu sa gak uko sumor aday sa tam ata nà, tinen dukwen ti tam næ anga sumor anahan ata re.»

12 Pæ dæba anahan a wa, man su do fok a njahay tætemtemme sæ slæne way ana atæ Barnabas tæ Pol sa jan atan ata awan. Tæ slæne way ana Mbærom sa

ga masuwayan aya tu do maslan ataya à wulen su
do su kon azar aya ata awan.

13 Ta ndav anan sə təker 'am ata cəna, Yakuba a
slabak ite, a wa: «Mərak uno ahay, pəken sləmay
lele.

14 Həna Simon Piyer a jak uko nə Mbərom kə
dazlak anan sa gan nga anà do sə daliyugo ahay ta
sə walay do ahay à wulen a tinen wa sə təra anan
do anahan aya awan.

15 Do maja'am a Mbərom ahay tə vinde kawa
winen ata awan, ta wa:

16 “Mbərom Fetek a wa:

Pə dəba wa ni may ahay, ni han anan doh ana
bahay Dawuda ma mbazl ata awan.

Kwa kə tərak rəgay coy dəp nà, ni ndakay anan asa.

17 Matanan, do azar aya fok, do su kon azar aya nen
sə walay atan sə təra do uno ahay ataya fok,
ti pəlay nen.*

18 Həna anan nà, 'am uno awan, nen Mbərom
Fetek do sa kay anan way ata kwakwa.”»

19 Yakuba a ja asa, a wa: «Pi nen nà, də vawan
nga anà do su kon azar aya sə mbəda 'am pə
Mbərom ataya bay.

20 Suwan sə vinden atan ayak nà, tâ pa way
mənjadak aya mə varan a anà pəra ahay ata bay,
tâ ján uho bay, tâ rac sluwed sə way mə ngərew
angərew ataya bay, tâ sləba mez bay re.†

21 Anga Tawrita a Musa nà, do ahay tinen apan ti
wazay anan kwa həna kabay à wulen su doh ahay
fok, hus ahay həna bidaw? Tinen apan ti jinge

* **15:17** Ca pə Amos 9.11-12. † **15:20** Ca pə Farillaaji Lewinjko'en
18.6-18, 17.10-16.

anan ù doh sə wazay ahay pə luvon sa man uda fok re.»

Ta slan dərewel anà do a Yesu ahay aday tinen do su kon azar aya ata kutok

²² Pə dəba anahan a wa, do maslan ahay tə məced sə egliz ahay tu do a Yesu ahay fok, ta ɓan 'am sə walay do ahay à wulen a tinen wa sa slan atan à Antakiya pə kərték a tatə Pol tə Barnabas. Tə gəba Yudas inde, tə ngaman Barsabas re, tinen tə Silas, tinen do tə mazlab aya à wulen su do ana Yesu ahay inde.

²³ Ta slan atan tə dərewel à alay inde. Derewel ata a ja nà:

«Manay do maslan ahay, tə məced sə egliz ahay, mərak a kwanay ahay, ma jak ikwen ayak 'am anà kwanay mə təra do a Yesu aya à wulen su do su kon azar aya aday mə njahay aya à Antakiya tə Siriya tə Silikiya ataya awan.

²⁴ «Mə slənek do a manay ahay inde ta zlak ayak àga kwanay, tə vawak ikwen nga ta 'am a tinen ahay bayak awan. Əna, manay sə slənak atan ayak bay.

²⁵ Anga nan, mə halay nga, mə walay do ahay, mi slənak atan ayak àga kwanay kutok. Ti zlak ayak tatə Barnabas tə Pol, car a manay ahay.

²⁶ Tinen nà, tə zukwa lize anan sifa a tinen anga sləmay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu.

²⁷ Anga nan, mə slənak ikwen ayak atə Yudas tə Silas, ti jak ikwen nə way a manay sə vindek ikwen ayak həna ataya kərték awan.

²⁸ «Kà zlak anan à nga anà Apasay Cəncan a aday anà manay a re, mə zəgahak ikwen anan apan awan maza bay, si 'am a həna anaya awan:

29 Kê ræcen sluwed sə way mə waslan a anà pəra ahay bay, kâ sləben mez bay, kâ ræcen sluwed sə way mə ngərew a angərew bay, kâ jənen uho bay re. Kə mbəsiken way ataya nə, ki gen way lele aya awan.

«Njihen zay!»

30 Ta slan anan dō ataya, ta zla à Antakiya kutok. Tə dəzle à man ata cəna, tə halan nga anà dō a Yesu ahay, tə varan atan anan dərewel a sə manan kutok.

31 Tə jinge anan dərewel ata cəna, a varan atan ataslay mivel bayan a, anga kə varak atan məgala bayak a re.

32 Atə Yudas tə Silas ta jan atan 'am sa man atan zek ahay bayak a, tə varak atan məgala lele, bina tinen dō majā'am a Mbərom ahay.

33 Tə njahay à man ata zərat lele nà, dō a Yesu ahay tə lagay atan, aday ta jan atan nə tə dəzle tə zay. Ta ma à man ana dō sə slənay atan ataya awan.

[

34 Əna Silas ite nà, a njahay à man ata awan.]

35 Aya əna, atə Pol tə Barnabas ite, tə njahay à Antakiya. Tinen pə kərtæk a tu dō a Yesu azar aya tə dəkən atan anan aday tə wazan atan anan 'am a Bahay a mənuko Yesu.

Atə Pol tə Barnabas tə gəzla nga

36 A njahay pə dəfa wa mənjœk nà, Pol a jan anà Barnabas, a wa: «Muko saa cay pə mərak a mənuko sə dəkən atan anan ahay 'am ana Bahay a mənuko Yesu ataya awan, tə njahay həna kəkəmaw.»

37 'Am ata a zlan à nga anà Barnabas, aday a nan tə jipay tə Yuhana sə ngaman Markus ata awan,

38 Ðna Pol ite nà, a nan sə japay tə Markus sabay, anga winen kè mbəsakak atan à Pamfiliya, kè ndəvak anan mer su way a tinen sa ga ata bay.

39 'Am ata kà zlak atan pi zek sabay, tə gəzla nga. Barnabas a gəba Markus, ta zla à Kiprus tə kwalalan.

40 Pol ite a gəba Silas, ta zla way a tinen. Mərak ahay ta ga amboh anga tinen aday Bahay Mbərom à pərahan azar sa gan atan sumor anahan.

41 Pol a zla tə daliyugo sə Siriya tə Silikiya, a varan məgala anà do a Yesu ahay à man ataya awan.

16

Pol a gəba anan Timote ñapay tə tinen

1 Atə Pol ta zla à wulen su doh sə Derbe, aday tə dəzle à Listəra kutok. Njavar a Yesu a inde à man ata tə ngaman Timote. May anahan a ñukwen do a Yesu a re, winen Yahuda ahay, aday bəbay anahan ite nə Gərek ahay.

2 Mərak ahay fok a Listəra tə Ikoniya tə həran nga anà Timote cəvedabay.

3 A nan anà Pol sə gəba anan à alay. Anga nan, a gəba anan, aday a gəðan mədəndalas. A ga matanan nà, anga Yahuda ahay à man ata tə təma anan, bina do sa man ataya fok ta san zle, bəbay ana Timote nə Gərek ahay.

4 A man aya aday ta zlak ata cəna, ta jan way ana do maslan ahay pi zek tə məced sə egliz ahay à Urəsalima sa jan anà do ahay ataya awan, ta wa tə pərahan azar anà way ataya nə lele.

5 Anga nan kutok, do a Yesu ahay tə njadak məgala, abaslay a tinen a ma nga sə zəga pa 'am pa 'am.

Cœn a zuban anà Pol

6 Apasay Cəncan a a gafan 'am anà atə Pol tu do anahan ahay sə dəkay anan 'am a Mbərom pə daliyugo sə Aziya. Anga nan, ta zla tə daliyugo sə Firigiya tə Galatiya.

7 Tə dəzle pə magaga sə daliyugo sə Misiya nà, ta gan may sa zla tə daliyugo sə Bitiniya, əna Apasay a Yesu kə mbəsakak atan cəved a bay.

8 Anga nan, ta zla tə daliyugo sə Misiya, tə dazay à wulen su doh sə Təruwas.

9 Sə luvon ata kutok, cœn a zuban anà Pol, a canan anà do sə Makedoniya a inde mə tavay awan, a jan: «Kem, hayak à Makedoniya ite, kâ naa man umo zek.»

10 Pə dəba ana cœn sə zuban ata wa nà, mə lavay zek sa zla pə daliyugo sə Makedoniya ata kutok, anga mə sənak, Mbərom kə ngamak umo saa dakan anan ləbara anahan mugom a anà do sa man ataya awan.

Lidiya a təma sa dafnga pə Yesu à Filipi

11 Ma ján à kwalalan inde à Təruwas, ma zla anan à Somotoras. Sidew a dükwen, ma zla à Niyapolis.

12 A man ata wa kutok, ma zla à Filipi, wulen su doh a à day sə daliyugo sə Makedoniya mama'am a inde, man sə njahay sə Ruma ahay. Mə njahak à man ata dükwen, luvon ahay bayak a mənjœk.

13 Pə luvon sa man uda awan, ma zla à wulen su doh wa, ma zla pa 'am zlinder, anga a ga pumo nà, Yahuda ahay ti ga amboh nə à man ataya awan.

Mə njahay, ma kad bala pi zek tə uwar ahay mə halay nga aya à man ata awan.

¹⁴ A wulen a tinen wa nà, uwar a inde tə ngaman Lidiya, a nay à wulen su doh sə Tiyatira wa. A sukom anan way tə zana dəzdzaz aya awan. Winen nà, a taa həran nga anà Mbərom. Winen apan i pak sləmay pə wazo a Pol, aday Bahay a mənuko a təban anan mivel anahan, a təma 'am ana Pol sa ja ata awan.

¹⁵ Winen tu do su doh anahan ahay fok ta ga baptisma. Aday a jan umo: «Kak ki cen upo kawa nə dəfak nga pə Bahay a mənuko tə diđem a nà, hayak ikwen ahay, njihen àga nen awan.» A gan umo bəlaray sa zla àga winen nə matanan.

Ta ban anan atə Pol tə Silas à dangay

¹⁶ Pə luvon a inde, manay apan mi zla à man sa ga amboh, mə zlangay tə ɓile a inde dəna awan. Apasay lelibay a à winen inde. Anga nan, a mba apan sa san way saa təra pa 'am ataya awan. Do sə lavan nga anà dəna ata ataya tə njadak anan dala ti mer su way anahan ata nə bayak awan.

¹⁷ Dəna ata winen apan i pərahan umo azar tə azlah a, a wa: «Do a anaya nà, tinen do si mer su way ana Mbərom sə bagəbaga mburom ahay! Ti jak ikwen cəved aday Mbərom i tam kwanay ata awan.»

¹⁸ Winen apan i ja matanan luvon bayak awan.

Coy a cəban anà Pol, a mbədfa 'am pə dəna ata, a jan anà apasay lelibay ata, a wa: «Tə sləmay ana Yesu Almasihu, hayak à dəna a anan wa!» Cəna, apasay ata a zləray à winen wa.

¹⁹ Do sə lavan nga anà dəna ata ataya ta ca apan nə ti njadwa dala sabay nà, ta ban anan atə Pol tə

Silas, tə ngəza atan tə wulen su doh ata à man sə sariya.

20 Ta zla atan pa 'am su do sa ga sariya ahay, ta wa: «Do anaya nə tinen Yahuda ahay, tinen apan ti slabak anan 'am ahay à wulen su doh a manay.

21 Tinen apan ti dakay anan way sa zla pi zek tə pəra a manay ahay bay ataya awan. Mənuko nə Ruma ahay, dī mba apan sə pərahan azar anà pəra a tinen ahay bay!»

22 Man su do a a halay nga sə japay pə atə Pol tə Silas. Do sa ga sariya ataya ta jan anà suje ahay tâ culok patan wa zana, aday tâ ndabay atan.

23 Tə ndabay atan bayak a lele nà, ta zla atan à dangay. Ta jan anà do sa ba patan ata nà: «Ba atan nə lele.»

24 A slène matanan cəna, a zla atan ù doh sə dangay à mamasl ata awan, a ban atan à səsile inde.

25 Man luvon a ga nà, atə Pol tə Silas ta ma nga sa ga amboh ta sa ga ara sə həran nga anà Mbərom. Do sə dangay azar ataya tinen apan ti slène re.

26 Cəna, daliyugo a 6al, aday a 6al anan doh sə dangay ata re. Məsudoh ahay tə təba zek, calalaw su do a mə jaway ataya fok tə pəsak, tə guce à məndak.

27 Do sa ba pə do ahay ù doh sə dangay ata a pədék. A canan anà məsudoh ahay mə təba aya ata cəna, a ga apan nə do sə dangay ahay tə hawak. Anga nan, a ndahay maslalam anahan, abay i vad anan nga anahan. **28** Əna Pol a təba 'am, a jan ayak, a wa: «Kâ gan awan i zek anak bay! Manay fok, manay inde.»

29 Do sa ba pu doh sə dangay ata a cəce uko, a haw ù doh, winen apan i jəjar, a slashay pa 'am ana atə Pol tə Silas.

30 Coy, a mbəsakay atan ahay uho. A cəce patan wa, a wa: «Kem, ni ga ma aday nâ tam anaw?»

31 Ta jan kutok: «Kak kə dəfak nga pə Bahay Yesu nà, ki tam, iken tu do su doh anak ahay fok.»

32 Natiya tə təkəren atan 'am ana Bahay Yesu, winen tu do su doh anahan ahay fok.

33 Sə luvon ata kutok, dowan a sa ba doh sə dangay ata, a may atan uho, a banan atan anan mbəlak a tinen ahay, aday kwayan'a ta gan atan baptisma tu do su doh anahan ahay nə fok.

34 A zla anan atə Pol tə Silas àga winen, a varan atan way sa pa. Winen tu do su doh anahan ahay fok, tinen mə taslay mivel aya awan, anga tə dəfak nga pə Mbərom.

35 Idé a cəde cəna, do sa ga sariya ahay ta slan suje ahay saa jan anà do sa ba pə do ahay ù doh sə dangay nà, à mbəsak anan atə Pol tə Silas.

36 Natiya, do sa ba pu doh sə dangay a jan anà Pol, a wa: «Do sa ga sariya ahay tə slənak do ta wa nə mbəsak kwanay. Ki mben apan sa zla way a kwanay kutok. Zlen tə zay.»

37 Óna Pol a jan anà suje ataya, a wa: «Tə njadak pumo ines sə awan bay, aday tə ndabak manay pə idé sə do ahay fok. Manay dukwen do sə Ruma ahay re! Ta daf manay à dangay. Həna nà, a nan atan sə mbəsak manay tə akar a daw? I ga zek kula bay! Si do sa ga sariya ataya tâ nay sə mbəsak manay tə alay a tinen aya awan.»

38 Suje ataya ta zla, ta jan anà do sa ga sariya ataya nə atə Pol tə Silas nà, do sə Ruma ahay. Tə

slène sa jèka tinen do sə Ruma ahay ata cəna, ta manga pə ajəjar.

³⁹ Anga nan, ta zla à man a tinen awan, tə cèce patan wa apəse zek. Aday tə mbəsakay atan ahay à dangay wa kutok, ta sa jan atan nə tâ zla à wulen su doh a tinen ata wa.

⁴⁰ Atə Pol tə Silas ta nay à dangay wa lele nà, ta zla tə àga Lidiya asa. Tə halay nga tə mərak ahay à man ata awan, tə varan atan məgala. Ta zla way a tinen pa 'am kutok.

17

Atə Pol tə Silas ta zla à Tesaloniki

¹ Atə Pol tə Silas tə mbəsak Filipi, ta zla tə wulen su doh sə Amfipolis tə Apoloniya, tə dəzle à Tesaloniki. Doh sə wazay ana Yahuda ahay inde à man ata awan.

² Pol a zla ù doh ata awan, kawa anahan a sa taa zla kwa aha ataya re. A luvon sa man uda aya maakan nə tinen apan ti mbədə alay pa 'am sə Deftere a Mbərom tu do ataya awan.

³ Winen apan i dakan atan anan nà, Deftere a Mbərom a ja nà, si təktek Almasihu i ga dəce, i mac, i slabakay à məke wa aday. Pol a wa: «Yesu a nen sa jak ikwen 'am anahan a həna ata nà, winen nə Almasihu.»

⁴ Azar su do a tinen aya nə tə təmahak 'am a tinen ata awan, tə pərahan azar anà Pol tə Silas. Matana re, Gərek ahay bayak a sə dəfan apan anà Mbərom ataya tə dəfak nga pə Yesu, tinen pə kərték a tə uwar zlide aya awan, aday tinen mənjœk bay re.

⁵ Anga nan kutok, Yahuda ahay ta ga patan sərak. Tə halan nga anà do kəriya aya à lumo

ahay wa, aday tâ slabakan anan mivel anà do ahay à wulen su doh inde tê abëbal awan a tinen ata awan. Yahuda ahay ta zla àga dowan inde tê ngaman Yason, saa pëlay anan atê Pol tê Silas, aday ti zla atan uho pa 'am së do ahay.

6 Ùna ta ca apan nà tê njadak atan à man ata bay cëna, ta ban anan zek a Yason awan, pi zek tê mèrak azar aya, ta zla atan pa 'am su do së lavan nga anà wulen su doh ata awan. Ta zlah, ta wa: «Së slabak anan 'am kwa aha pë daliyugo fok nà do a anaya awan. Hëna, ta nak àga mènuko re.

7 Yason dükwen kè témahak atan àga winen. Awan a bënan atan mbiyed ta 'am ana bahay së Ruma bay re. Ta wa bahay së dowan a tinen a hinen inde tê ngaman Yesu.»

8 Ta 'am a tinen a matanan ataya kutok, tê jënan pë mivel anà do ahay tu do së lavan atan nga ataya têke kutok.

9 Do së lavay nga ataya ta gan bëlaray anà Yason tu do a Yesu azar ataya tâ varan atan dala aday ti mbësak atan uho tamak.*

Atê Pol tê Silas ta zla à Bereya

10 Luvon a ga cëna, do a Yesu ahay ta slan anan atê Pol tê Silas à Bereya. Tê dëzle à man ata ite nà, ta zla ù doh së wazay ana Yahuda ahay.

11 Do së Bereya ahay nà, tinen kawa do së Tesaloniki ahay itëbay, tinen do sëkëffe aya awan. Tê rëzlek anan à nga wa së slène lëbara a Yesu nà bayak awan. Pë idë së cëde fok, tinen apan ti jangay

* **17:9** Abay dala ata nà, ti i man atan anan, èna kak ta gak ines hinen asa, dowan i man atan anan sabay.

Deftere a Mbərom aday sa san wa nà, 'am a Pol a sa ja ata nə didek aya daw.

¹² Do ahay bayak a à wulen a tinen ahay wa, tə dəfak nga pə Yesu. Uwar sə Gərek ahay zlide aya bayak a pi zek tə Gərek mungol aya bayak a ta daf nga pə Yesu.

¹³ Əna Yahuda ahay à Tesaloniki tə sləne Pol winen apan i wazay 'am a Mbərom à Bereya nà, ta nay à Bereya a re, tə dazlan sə jugwar 'am pə do ahay wa kawa àga tinen ata re.

¹⁴ Cəna, mərak ahay tə lagay anan Pol pa 'am sə bəlay məduwen ata awan, əna atə Silas tə Timote nə tə njahay à Bereya hwiya.

¹⁵ Do a sə lagay anan Pol ataya tə lagay anan hus à Atena, aday ta sa ma à Bereya kutok. Pol a jan atan nà, tâ jan anà atə Silas tə Timote nə tə njadak anan ayak bəse.

Pol a wazay à wulen su doh sə Atena

¹⁶ Pol winen apan i ba anan atə Silas tə Timote à Atena. A ca apan nà, wulen su doh ata fok ma rah a tə pəra ahay bayak a cara cara. A cəban.

¹⁷ Anga nan, ta kad bala pi zek tə Yahuda ahay aday tu do su kon aya azar a sə həran nga anà Mbərom ataya ù doh sə wazay a tinen. Matanan re, kwa à lumo ahay əukwen, winen apan i kad bala tə do ahay.

¹⁸ Do ahay inde sə pərahan azar anà atətak way ana Epikuri ahay tə Sitoiki ahay, tə kadak bala pi zek tatə Pol ata re. Azar aya ta wa: «Do sə təbəlem a anan, a ja nə ma ite anaw?» Do maza aya ite ta wa: «Izəne a ja 'am sə pəra sə mədurlon ahay!» Ta

ja matanan, anga Pol winen apan i ðakay anan nə 'am a Yesu ta 'am sə aslabakay anahan à məke wa.

¹⁹ Anga nan, tə zəba anan Pol aday ta zla anan pa 'am sə ðo ahay à man a sə ngaman Ariyopagos ata awan, ta wa: «A nan umo sə sləne atətak way anak a wiya ata awan. ²⁰ Azar sa 'am aya nə kula mə slənek bay. A nan umo sa san anan.»

²¹ Do sə Atena ahay pi zek tə mədurlon aya mə njahay a à man ata ataya fok, ta ga awan itəbay, si ta pak adəka nə sləmay pə way wiya aya awan, aday ti kad apan bala.

²² Natiya Pol a tavay pa 'am sə ðo ahay à Ariyopagos, a wa: «Kwanay Atena ahay! Na ca apan nà, kə rəzlen anan à nga wa sa ga pəra a kwanay ahay nə lele.

²³ Anga nen apan ni bar à wulen su doh a kwanay nà, nə canan à man sə pəra a kwanay ahay, aday na tan à nga anà man sə gəðsan dungo anà way ahay dukwen, mə vinde apan natiya: “Anga mbərom a dowan a san sləmay a bay ata awan.” Aka aday, dowan a kə həren anan nga ata, kwa â ga nə kə sənen anan bay, nen ni ðakak ikwen anan sləmay anahan a kutok.

²⁴ «Sə ndakay daliyugo pi zek tə way a uda ataya fok nə winen awan. Winen Bahay sə bagəbaga mburom tə daliyugo a təke. A njahay û doh su ðo zənzen a sa han tə alay ata bay.

²⁵ Mbərom kà gak anan may ðo ahay ta gan awan bay, anga sə varan sifa tə apasay a pi zek tə way azar aya anà kuwaya adəka nə winen.

²⁶ A ndakay ðo mama'am awan, aday tə winen kutok, a ndakay zahav sə ðo ahay fok. A varan atan tə njahay pə daliyugo a anan. Kwa həna kabay, kə

dəfak atan magaga tə alay a sə njahay a tinen pə daliyugo a re.

27 A ga matanan nà, anga aday do ahay tə pəlay anan, izəne ti njad anan ta sə tətam atətam. Əna Mbərom winen dəren tə mənuko bay.

28 Anga 'am inde a wa:
“Sifa a mənuko, ağal zek a mənuko, tə anjahay a mənuko dukwen,
ta nay ahay nə à winen a wa.”

«Kawa ana do sa ga ara a kwanay sa ja dukwen, a wa:
“Mənuko dukwen, gwaslay anahan ahay.”

29 «Matanan, mənuko wan ana Mbərom ahay. Aday da sa bayak sa jəka Mbərom a ga minje tə mezeze sə do ahay sə ndakay way nə tə alay a tinen aya ata bay, tinen mə ndakay aya nə sə gura, sə dala, kabay su kon.

30 Mbərom kə səmak anan anà do ahay sa ga way matanan à alay a ta san 'am anahan fan bay ata awan. Əna həna kà jak anan anà do ahay kwa aha fok tə yam pə ines a tinen ahay, tə mbəsak cəved a tinen a lelibay ataya kutok.

31 Anga kə dəfak luvon a aday i gan sariya tə cəved a anà daliyugo fok ata awan. Kə walak anan dowan a saa ga way ata coy. A kan anan anà do ahay ta sə slabakay anan ahay à məke wa.»

32 Tə sləne 'am ana Pol sa ja 'am sə slabakay ahay à məke wa ata cəna, do a azar a ta ma nga sə mbasay apan. Əna azar su do aya ite, ta wa: «A nan umo sə sləne 'am a anan pac hinen asa.»

33 Natiya Pol a mbəsak atan, a zla way anahan.

34 Aday cəkəbay do azar aya dukwen tə dəfak apan nga, tə pərahak anan azar. A wulen su do

ataya nà, dowan a inde tə ngaman Diyonisiyus, do sə Ariyopagos, tə uwar a sə ngaman Damaris ata, aday tu do azar aya kutok re.

18

Pol a wazay a Korintu

¹ Pə dəba wa cəna, Pol a slabak à Atena wa, a zla à Korintu.

² A tan ayak à nga anà dowan a inde tə ngaman Akilas, winen Yahuda ahay, tə wahay anan à Pontus. Kè njahak bayak a bay ta nay ahay tə uwar anahan Pəriskila à Italiya wa, anga bahay sə Ruma sə ngaman Kəlawdiyus ata a rəzlay anan Yahuda ahay fok à Ruma wa. Pol a zla àga tinen,

³ tə njahay pə kərték awan, ta nga ambar sə ndakay doh ataya pə kərték awan, anga mer su way a tinen a nə kərték.

⁴ Pə luvon sa man uda fok cəna, Pol a kad bala pi zek tə Yahuda ahay tə Gərek ahay ù doh sə wazay ana Yahuda ahay, anga a nan nə tâ daf nga pə Yesu.

⁵ Atə Silas tə Timote ta nay ahay kwa à Makedoniya wa, tə dəzle à man a Pol. Matanan, Pol a mbəsak sa nga ambar, anga sa ga wazo pac pac, ta sa jan anà Yahuda ahay tə didek a Almasihu nə, Yesu.

⁶ Əna Yahuda ahay tə təmahak anan anan 'am anahan ata bay, ta ma nga sə gənahan. Anga nan, Pol a bəzlam anan morbodok sə zana anahan, a jan atan tə angəraz a, a wa: «Ka sak a lizen nà, 'am a pa nga a kwanay kutok, bina 'am uno sabay. Həna nà, ni wazan anà do su kon azar aya awan.»

⁷ Matanan, a mbəsak atan səfek, a zla way anahan àga dowan a inde tə ngaman Titiyus Yustus.

Dowan ata nà, a dəfan apan anà Mbərom. Doh anahan a dəukwen, pə cakay su doh sə wazay ana Yahuda ahay.

⁸ Kərispus, do sə lavan nga anà doh sə wazay a tinen ata, a daf nga pə Bahay Yesu tu do su doh anahan aya təke. Do sə wulen su doh sə Korintu ahay sə sləne 'am ana Pol ataya bayak a tə dəfak nga pə Yesu, aday ta gak baptisma re.

⁹ Pə luvon a inde, Pol ma njak ahan a, cœn a zuban. Bahay Yesu a jan nà: «Kê jəjar bay, dəkay anan 'am uno hwiya, kâ tacay 'am bay.

¹⁰ Nen inde tə iken. Dowan saa vəze apak sə lamak ibay. Anga do uno ahay inde à wulen su doh a anan bayak awan.»

¹¹ Pol a njahay à man ata ava daz tə kiya mbərka, i dakan anan 'am a Mbərom anà do ahay.

¹² A alay Galiyo winen guverner sə daliyugo sə Akaya ata nà, Yahuda ahay tə halay nga, ta ban anan Pol, ta zla anan pa 'am sə sariya.

¹³ Ta wa: «Dowan a anan winen apan i njak anan do ahay aday tə həran nga anà Mbərom tə cəved a kawa ana Tawrita a mənuko sə dəkay anan ata sabay!»

¹⁴ Abay Pol mə lavay zek a sa ja 'am, əna Galiyo sə dowan ata a wa: «Yahuda ahay, abay à ga nə ines sə laman anà ngomna kabay ines a hinen nà, ni təma 'am a kwanay,

¹⁵ əna kak kə tərak avad uway pa 'am kəriya aya, pə sləmay ahay, aday pə Tawrita a kwanay cuku-tok nà, gen anan sariya kawa Tawrita a kwanay a sa ja. Nen ni ga zahav sə sariya a anan bay.»

¹⁶ Natiya ta razl atan à man sə sariya wa.

¹⁷ Ta ban anan Sostenes, do sə lavan nga anà doh sə wazay a tinen, tə ndabay anan pa 'am sə do ahay à man sa ga sariya. Óna kà gak anan à nga wa anà Galiyo bay.

Pol a ma à Antakiya

¹⁸ Pə dəba anahan a wa, Pol a njahay à Korintu luvon bayak awan, aday a mbəsak anan mərak ahay kutok. A zla à kwalalan inde, winen tə Pəriskila tə Akilas, ta zla à Siriya. Óna a saa ján à kwalalan inde à Kenkeriya nà, a fad anan nga pi zek wa, anga way anahan sə mbaday apan ata awan.

¹⁹ Tə dəzle à wulen su doh sə Efesus. Pol a mbəsak anan atə Pəriskila tə Akilas à man ata awan. A zla ù doh sə wazay ana Yahuda ahay, ta kad bala sa 'am a Yesu pə kərték awan.

²⁰ Tə cəce à njahay apan tə tinen mba, əna Pol a ngam bay.

²¹ I sa zla way anahan nà, a jan atan, a wa: «Kà zlak anan à nga anà Mbərom nà, ni i may ahay àga kwanay.» A ján à kwalalan inde, a mbəsak Efesus kutok.

²² Pol a dəzle à Kaysariya nà, a zla sa jan ahay 'am anà do a Yesu ahay. Aday a zla way anahan à Antakiya kutok. ²³ A njahay à man ata mənjœk nà, a zla way anahan asa. A bar pə daliyugo sə Galatiya tə Firigiya, a varan məgala anà do a Yesu ahay fok.

Apolos a wazay à Efesus tə Korintu

²⁴ Dowan a inde tə ngaman Apolos a nay à Efesus. Winen Yahuda sə Aleksandriya ahay. A san 'am zle, a san Deftere a Mbərom zle lele.

25 Kè tətakak cəved sə pərahan azar anà Bahay Yesu lele re, a wazay lele tə məgala si zek anahan a təke, a dakay anan 'am a Yesu tə cəved a lele. Óna a san nə baptisma ana Yuhana dəkdek coy.

26 Matanan kutok, a dazlan sa ja 'am mənjəna sə jəjar ù doh sə wazay ana Yahuda ahay. Atə Pəriskila tə Akilas tə sləne anan 'am anahan ahay, aday tə gəba anan àga tinen, tə dakan anan apan cəved ana Bahay Yesu lele asa.

27 Pə dəba anahan a wa, Apolos a gan may sa zla pə daliyugo sə Akaya. Do a Yesu ahay à Efesus tə varan məgala sa zla, aday tə vinden derewel anà mərak a tinen ahay à man ataya awan, anga aday tə təma anan lele. A dəzle à man ata nà, a man zek anà do a Yesu ahay bayak a tə sumor a Mbərom sə varan ata awan.

28 A vad'way tə Yahuda ahay pa 'am sə do ahay, 'am aday Yahuda ahay tə sənak sə mbədahan apan bay. A dakan atan anan à Deftere a Mbərom inde nà, tə didem a Almasihu nə Yesu.

19

Pol a wazay à Efesus

1 A alay a Apolos winen à Korintu nà, Pol a zla tə daliyugo sə Galatiya tə Faragiya, a dəzle à wulen su doh sə Efesus. A man ata kutok, a tan à nga anà do a Yesu ahay.

2 Pol a cəce patan wa, a wa: «À kwanay sa daf nga pə Yesu ata nà, kə njidən Apasay Cəncan a daw?»

Tə mbədahan apan, ta wa: «Kula mə slənek 'am sə Apasay Cəncan a bay jiga awan.»

3 Pol a jan atan asa, a wa: «Aday kə njidən baptisma wura kəla anaw?»

Ta wa: «Ma ga nə baptisma mbala ana Yuhana.»

⁴ Pol a wa: «Baptisma ana Yuhana nà, anga sə dakay anan kə yimak pə ines anak ahay cəna coy. Yuhana a jan anà Isəra'ila ahay tâ daf nga pə dowan a saa nay ahay pə dəba anahan wa ata awan, kawa sa ja nà, Yesu.»

⁵ Tə sləne matanan cəna, tə təma sa ga baptisma tə sləmay ana Bahay Yesu kutok.

⁶ Pə dəba anahan a wa nà, Pol a dəfan atan alay pa nga, aday Apasay Cəncan a a nay patan. Tə dazlan sa ja 'am ta 'am su kon aya aday ta san bay ataya awan. Aday ta man anan 'am a Mbərom anà do ahay kutok.

⁷ Abaslay su do sa ga baptisma ataya nə i ga kuro nga cew.

⁸ Kiya maakan nà, Pol a taa zla ù doh sə wazay ana Yahuda ahay à Efesus à man ata awan. Winen apan i jan atan 'am sə bahay a Mbərom mənjəna sə jəjar, anga a nan nə tâ daf nga pə Yesu lele.

⁹ Əna do azar a nə ta ma nga sə kuray anan nga a tinen ahay, ta ngam sə təma 'am anahan ata bay. Tinen gədek a ja 'am lelibay a pə cəved a Yesu pa 'am sə do ahay. Anga nan kutok, Pol a ra anan do sa daf nga pə Yesu ahay, ta zla way a tinen. Pə idə sə cəde fok, a zla sa kad bala tə do ahay à man sə jangay ana Tiranus. ¹⁰ A taa ga nə matanan, həna ava cew. Natiya kutok, do sə daliyugo sə Aziya ahay fok tə sləne 'am a Bahay Yesu, Yahuda ahay pi zek tu do su kon azar aya awan.

Ləbara ana wan a Sikuwas ahay

¹¹ Matanan, Mbərom kà gak mer su way ma ga masuwayan aya nə bayak a tə alay ana Pol.

12 Kwa zana kabay masuwar a tinen sə laman anan ayak anà zek a Pol ata nà, do ahay ta zlan anan ayak anà do sə dəvac a tinen ahay. Dowan a dəvac ataya fok tə mbərak, aday dowan a məhərvov a gan atan ataya, apasay sə məhərvov ahay dukwen ta nak à tinen wa re.

13 A alay ata dukwen, Yahuda azar aya inde tinen apan ti bar sa razl apasay sə setene ahay. Aday tə təker anan sa razl setene ahay tə sləmay a Bahay Yesu ite. Ta wa: «Ma jak tə sləmay ana Yesu a Pol sə wazay 'am anahan ata nà, hayak ahay à dowan a anan wa!»

14 Sa ga awan ata nà, wan ana Sikuwas ahay cuwbe. Sikuwas aday nà, winen bahay sə gədən dungs anà way ahay anga Mbərom.

15 Ta ja matanan ata cəna, apasay a lelibay ata a mbədahan atan ahay apan, a wa: «Na san Yesu zle, Pol dukwen na san 'am anahan a zle re, əna kwanay nə maya anaw?»

16 Dowan a apasay lelibay a à winen inde ata, a kad patan tə məgala, a mbasay patan, a ga patan mbəlak, a ngəraw patan wa zana a tinen ahay à məndak. Ta nay ù doh anahan wa, ta haw way a tinen.

17 Yahuda ahay pi zek tu do su kon azar aya mə njahay aya à Efesus ata fok tə sləne 'am ata nà, mbac a slahan atan, aday do ahay ta ma nga sə varan zlangar anà sləmay ana Bahay Yesu.

18 Do ahay bayak a à wulen su do a Yesu ahay ta nay, tə dakay anan way a tinen sa ga lelibay aya pa 'am sə do ahay fok.

19 Do sa taa ga maram ataya ta ray anan dərewel sə maram a tinen ataya fok uho, ta vak anan pa

'am sə ðo ahay. Tə baslay anan dala sə masa sə dərewel ataya fok nà, a ga dala sə *dinar** mbulo kwa kuro ðara (50,000).

²⁰ Matanan, 'am a Bahay Yesu a ta 'am tə məgala awan təðay.

Do ahay tə vəze pə Pol à Efesus

²¹ Pə ðəba sə way ata wa nà, a nan à Pol sa zla à Urəsalima tə cəved sə Makedoniya tə Akaya. A wa: «Na zlak à Urəsalima nà, təktek ni zla à Ruma re.»

²² A slan ðo si mer su way anahan ahay cew à Makedoniya, atə Timote tə Erastus. Aday winen a njahay pə daliyugo sə Aziya hamak.

²³ A alay ata ite, 'am məduwen a a slabak à wulen su doh sə Efesus, anga cəved sə pərahan azar anà 'am ana Bahay Yesu.

²⁴ Dowan a inde à man ata tə ngaman Demetriyus, winen do sə təvad. A ndakay doh sə pəra a tinen a inde tə ngaman Artemis tə dala. Mer su way anahan ata a gan ðədəffa anà ðo anahan a sa ga mer su way pi zek ataya awan.

²⁵ A ngaman anà ðo si mer su way anahan ahay pə kártek a tu do sə təvad ahay fok. A jan atan, a wa: «Kwanay do ahay, kə sənen zle, mer su way a mənuko a anan ata a mak uko zek.

²⁶ Kwanay a ðukwen, kə cinen anan, kə slənen way ana ðowan a sə ngaman Pol ata sa ga. A wa pəra sə ðo ahay sə ndakay tə alay ataya fok nə tə tərak mbərom ahay tə ðidék a bay. Do ahay à Efesus a anan bayak awan tə təmahak 'am anahan

* **19:19 Dinar** kártek nà, àga tinen dala si mer su way sə hway kártek.

ata, aday pi zek məduwen sə daliyugo sə Aziya dukwen, do ahay tə təmahak 'am anahan ata re.

27 Kak matanan hwiya cəna, do ahay ti i kədəy anan mer su way a mənuko a anan. Matanan cəna coy bay re. Do ahay ti mbəsak sə varan zlangar anà doh ana Artemis, mbərom a mənuko məduwen awan. Aday Artemis, mbərom ana do sə Aziya ahay fok tə do ahay pə daliyugo fok sə həran nga ata, i lize anan mazlab anahan!»

28 Do ahay tə sləne wan sa 'am ata cəna, ta ga mivel, tə dazlan sa zlah awan, ta wa: «Artemis sə Efesus ahay nà, məduwen awan!»

29 'Am ata a ta 'am səneh à wulen su doh inde, a slabakan anan mivel anà do ahay fok. Ta ban anan do ana Pol ahay cew, atə Gayus tə Aristarkus, tinen Makedoniya ahay. Ta zla atan à man sa taa gəsle a tinen sə kukwa awan.

30 Pol dukwen abay a nan sa zla à man a tinen ata re, əna do a Yesu ahay tə gafan 'am.

31 Məced sə daliyugo sə Aziya ahay, car ana Pol ahay, tinen dukwen ta slan do saa jan nà, à sa zla à man sə gəsle ata bay.

32 A alay ata nà, mawrasan a zlan à mivel inde anà man su do fok. Kuwaya a zlah nə 'am anahan cara, anga alay a van anà do ahay a nà, ta san 'am a sə halan atan apan nga ata bay.

33 Yahuda ahay tə gəba anan do a tinen inde tə ngaman Aleksandire pa 'am sə do ahay. Do azar aya tə dakan way a sə təra ata, aday à jan anà do ahay. Aleksandire a cakaf alay à mburom aday do ahay tā pak sləmay, i jan atan anan 'am awan.

34 Aya əna, man su do a san anan sa jəka winen Yahuda ahay ata nà, a zəga anan apan sə bəbal

awan adəka. I ga way sə ler cew tinen pa 'am kərtək a: «Artemis sə Efesus ahay nà, məduwen awan!»

³⁵ Coy kutok, səkəreter sə wulen su doh ata a mba apan sə mbacay anan 'am ata awan, a wa: «Kwanay Efesus ahay! Kuwaya fok a san zle, wulen su doh a mənuko Efesus nà, i ba anan doh ana Artemis, mbərom məduwen ata awan, aday i ba anan pəra sa ga anan minje tə winen a sə slahay ahay à mburom wa ata re.

³⁶ Dowan a saa mba apan sə məman anan way ataya nə ibay. Anga nan, guko ngatay aday, sənen way a kwanay a saa ga ata awan.

³⁷ Dowan a kwanay sə bənay à man a anan ataya dukwen, tə kərak awan ù doh cəncan a wa bay, tə gənahak anan anà mbərom a mənuko bay re.

³⁸ Kak Demetriyus tu dō anahan ahay a nan atan sa zlah pə dowan a nà, suwan tâ zla anan 'am a à man sə sariya tə alay awan. Ti tan ayak à nga anà bahay aya à man ata awan.

³⁹ Bina, kak a nak ikwen way maza cəna, haluko anan nga anà bahay ahay aday ti gak ikwen anan sariya awan.

⁴⁰ Bina, way a sə təra biten ata nà, izəne, Ruma ahay ti ja nà, də vəzek pə ngomna. Ata i var puko cəved sə mungok adəka, anga dī i mba apan sə dakan anan à ngomna way a sə halak uko apan nga kawa həna anan ata bay.»

⁴¹ A ndav anan sa jan atan anan 'am ata cəna, a wa dō ahay tâ ta 'am.

20

Pol a zla à Makedoniya tə Akaya

1 'Am ata a mbacay nga lele nà, Pol a halan nga anà do a Yesu ahay. A man atan anan mivel ù doh, aday a mbəsak atan, a zla way anahan pə daliyugo sə Makedoniya.

2 A bar pə daliyugo ata sa man anan mivel ù doh ta 'am ahay cara cara anà do ahay. A dəzle pə daliyugo sə Akaya kutok,

3 a njahay kiya maakan à man ata awan. Winen apan i lavay zek abay sa zla pə daliyugo sə Siriya, əna a slène nà, Yahuda ahay ta gan may sa vad anan. Anga nan, a ma way anahan tə daliyugo sə Makedoniya.

4 Sa zla tatə Pol nà, Sopater wan ana Pirus, winen Bereya ahay, Aristarkus tə Sekundus, tinen Tesaloniki ahay, tatə Gayus do sə Derbe ahay, tatə Timote, tatə Tikikus tə Torofimus, tinen do sə Aziya ahay.

5 Tinen nà, tə lahan umo pa 'am, ta saa ba manay à Təruwas.

6 Manay nà, ma zla à Filipi wa pə dəba sə azar uko sə Pasəka ata wa, saa ján à kwalalan inde. A ga luvon ɔara nà, ma njad atan à Təruwas a kutok. Mə njahay à man ata lumo pam.

Pol a zla à Təruwas

7 Pac sə sime suko a nà, mə halay nga sa pa way sa pa cəncan awan, aday Pol winen apan i jan 'am anà do ahay. Kè njahak apan nə hus à man luvon, anga sidew a nà, a nan sa zla way anahan.

8 U doh a manay sə halay uda nga ata nà, lalam ahay uda nə bayak awan.

9 Wan a inde njavar a tə ngaman Ewtike, mə njahay a à mufəlok su doh ata awan. Pol winen

apan i tətakan anan way anà do ahay hwiya, aday Ewtike sə maka a ya nga, a dangwaz, a slahay ahay à məndak kwa ahay à sewene ata wa. Tə gəba anan nà, winen ma mac awan.

¹⁰ Pol a dazay ahay, a cakaf anan, a ban anan pi zek anahan həmbok, a wa: «Kê jilen awan bay, winen tə sifa awan!»

¹¹ Aday a ján, a ma ù doh a mə cərazl ata re, a gəzla anan pen aday ta pa kutok. Ta kaðbala pi zek hus ana pac sə sləray ahay. Pol a zla way anahan kutok.

¹² Wan a njavar ata nà, do ahay tə lagay anan agay, winen tə sifa a zay. Way ata kè taslak atan anan mivel bayak awan.

Pol a zla à Miletus

¹³ Pə dəba anahan a wa nà, ma zla way a manay. Ma ján à kwalalan inde sa zla à Asos. Óna Pol a jan umo nə mā lah, anga a nan sa zla nə tə cəved sə dədala.

¹⁴ A bənak ayak manay à Asos nà, mə gəba anan tə manay à kwalalan inde, ma zla jiya à Mitilen.

¹⁵ Mə slabak à man ata wa tə kwalalan sidew awan, mə dəzle bəse tə Kiyos. A njahay luvon kərtæk nà, mə dəzle à Samos. A njahay luvon kərtæk asa cəna, mə dəzle à Miletus kutok.

¹⁶ A nan anà Pol sə tavay à Efesus bay, anga a nan sə njahay bayak a pə daliyugo sə Aziya sabay. A zla tə guzlgözl a anga a nan sə dəzle à Urəsalima aday ti sa ga azar uko sə Pentekosta, kak i ga zek nà, na.

Pol a jan 'am anà Efesus ahay

¹⁷ A Miletus wa, Pol a slənay ahay do ahay saa ngaman ayak anà məced sə egliz ahay à Efesus wa.

18 Tə dəzley ahay pə cakay ana Pol cəna, a jan atan 'am, a wa: «Kə sənen zle, nə njahay tə kwanay à alay a nen àga kwanay ata nə kəkəmaw, kwa anuno sa nay ahay pə daliyugo sə Aziya a anan.

19 Na gan mer su way anà Bahay a mənuko nà, nen mə nahay nga awan, tə idé sə ayam awan, aday à dəce ahay inde, anga Yahuda ahay tə pəlak su go sədœk.

20 Kə sənen zle, à wazo uno ahay inde fok, nə dərek pikwen wa awan bay. Kak way sa mak ikwen zek inde nà, na jak ikwen anan coy. Nə tətakak ikwen anan way ahay pa 'am sə do ahay, aday à gulom su doh a kwanay ahay re.

21 Nə dəkak anan anan ləbara a Yesu anà Yahuda ahay, anà do su kon azar aya tinen Yahuda ahay itəbay ataya re. Na jan anà do ahay fok, yimen pə ines a kwanay, mbədīhen 'am pə Mbərom, aday dəfen nga pə Bahay Yesu.

22 «Həna nen apan ni zla way uno à Urəsalima. Su go bəlaray sa zla à man ata nə Apasay Cəncan awan. Na san way a saa təro à Urəsalima ata bay.

23 Way inde kərtæk na san cəna, kwa ni zla aha fok dukwen, Apasay Cəncan a u jo nà, dəce ahay inde ti to nga, aday ni pa dangay re.

24 Əna, kwa â ga nə nə məcak, kwa â ga nə nen tə sifa awan, pi nen a nə way kərtæk awan. Kak nə ndəvak anan mer su way a Bahay Yesu sə vuro anan ata nà, coy. Mer su way ana Bahay Yesu a sə ngumo apan ata nà, sə dəkay anan ləbara sə sumor a Mbərom sa gan anà do ahay ata awan.

25 «Sənen anan, nə bərak à wulen a kwanay, nə dəkak anan ləbara sə bahay a Mbərom, əna həna ki i cinen uno kula sabay.

26 Anga nan kutoŋ, ni jak ikwen həna biten tə məgala si zek uno a təke nà: Na gak anan way nen sa mba apan ata anga aday kâ njiden sifa sa ndav bay ata awan. Kak dowan inde kə dəfak nga pə Yesu bay nà, wita 'am uno sabay.

27 Abay na jak ikwen anan way a Mbərom sa gan may nā jak ikwen anan ata nə fok, nə dərek pikwen wa awan bay.

28 Gen anan nga i zek ahay lele, aday gen anan nga anà do a Yesu ahay Apasay Cəncan a sə varak ikwen sa gan nga ataya awan re. Təren do sa gan nga anà do a Yesu ahay fok, do anahan a sa tam atan ti mez anahan ataya awan.

29 Anga na san zle, na sak a zla way uno nà, do sə sədək ahay inde, ti nay à wulen a kwanay saa bənan mbiyed anà do a Yesu ahay.

30 Aday, kwa à mamasl a kwanay ahay inde dukwen, do ahay inde ti ra zek sə mbəda anan didek a Mbərom aday dō a Yesu ahay tâ pərahan atan azar.

31 Anga nan, ben, gen anan nga anà zek ahay lele. Aday sənen apan, ava maakan nà, luvon tə ipec, nen apan ni dəkak ikwen anan way nə, mənjəna sa man uda awan. Na mak ikwen zek tə ide sə ayam awan.

32 «Ni mbəsakan kwanay à alay inde həna anà Mbərom aday anà sumor sa 'am anahan. 'Am ata dukwen, məgala anahan inde sa har kwanay, aday sa mak ikwen zek sə njahay à man anahan sə lavan anan zek anà dō anahan ahay fok ata awan.

33 Na gak anan may anà dala kabay gura kabay zana pə dowan wa bay.

34 Kwanay a kə sənen zle coy re, na gak mer su

way aday ma saa njad way sa pa, nen tu do uno ahay fok.

³⁵ Pac pac, na taa dakkak ikwen anan nà, lele sa ga mer su way matanan aday sa man zek anà do ma va alay i zek aya hwiya. Aday dukwen, bayiken pè way ana Bahay Yesu sa ja, a wa: “Ataslay mivel ana do sa var way a zalay ataslay mivel ana do sè tèma way” ata awan.»

³⁶ Pol a ndav anan 'am anahan sa ja nà, a dukwe gèrmec, aday a ga amboh tu do ataya fok.

³⁷ Natiya, tinен a fok ta ma nga pè ayam, ta sa ban anan Pol hembok hembok.

³⁸ Sè cèban atan jiya nà, anga a jan atan, a wa: «Ki i cinen uno kula sabay.» Tè lagay anan hus à man sè kwalalan anahan saa ján uda ata awan.

21

Pol a zla à Urësalima

¹ Mè mbësak anan mæced sè egliz sè Efesus ahay cëna, ma ján à kwalalan inde, ma zla way a manay à Kos. Sidew anahan a dukwen mè dëzle à Rodes, aday mè slabak à man ata wa sa zla à Patara.

² Ma tan à nga anà kwalalan a inde i zla ù kon sè Finikiya, ma ján uda, ma zla kutok.

³ Ma zla èngal nà, mè canan ayak anà Kiprus ta day sè alay gula. Ma ndav anan azla a manay pè daliyugo sè Siriya, à wulen su doh sè Tirus, anga ti i dazay anan way sè kwalalan ahay dukwen à man ata awan.

⁴ Mè pèløy anan do a Yesu ahay à man ata wa, mè njahay pè kërték a lumo kërték. Ta jan anà Pol nà: «Kâ zla à Urësalima bay!» anga Apasay Cëncan a kà dakkak atan anan.

5 Pə dəba sə lumo ata wa nà, ma man pa 'am anà abar a manay. Do ahay fok tə lagay manay hus ahay à wulen su doh wa, tinen pə kərtek a tə uwar a tinen ahay, tə gwaslay a tinen ahay fok. Mə dəzle pa 'am sə bəlay nà, mə dukwe gərmec sa ga amboh.

6 Pə dəba wa nà, mə gəzla nga. Tinen ta ma agay, manay ite, ma ján à kwalalan inde.

7 Azla a manay tə kwalalan a ndav nà, à manay sa zla à Tirus wa hus à Potolimayis. A man ata dukwen, mə njahay hway sa jan 'am anà mərak ahay.

8 Sidew a nà, ma man pa 'am anà azla a manay, aday ma saa dəzle à Kaysariya. Ma zla àga Filip, do sə dəkay anan ləbara mugom ata awan, mə njahay àga winen kutok. Filip ata nà, do kərtek à wulen su do a cuwbe tinen sə walay atan à Urəsalima wa ata awan.*

9 Dəna a Filip ahay inde fudo, ta zlak à mbaz fan bay, tinen ta taa man anan 'am a Mbərom anà do ahay.

10 Mə njahak à man ata nə luvon ahay bayak a, aday do maja'am a Mbərom a inde tə ngaman Agabus, a nay ahay à Yahudiya wa,

11 saa cak ayak pumo. A gəba way sə juwad zek ana Pol, a jaway anan alay anahan tə saray a təke, a wa: «Apasay Cəncan a a ja nà: "A Urəsalima nə bahay sə Yahuda ahay ti jaway anan bahay nga sə way a anan nə kətanan. Ti varan anan à alay inde anà do su kon azar aya Yahuda ahay bay ataya awan."»

12 Mə sləne matanan cəna, manay tə mərak sa man ata ataya fok, ma jan anà Pol nà: «Kem, kâ zla

* **21:8** Ca pə Mer su way ahay 6.1-6.

à Urəsalima bay.»

13 A mbədahan umo apan nà: «Kə yimen nə maw? A nak ikwen sə slahay puno mivel daw? Nen mə lavay zek a sə jaway aday kwa sa mac à Urəsalima anga sləmay ana Bahay Yesu.»

14 Ma mbak apan sə kadən nga bay. Anga nan, mə mbəsak anan 'am ata awan. Ma ja, ma wa: «Bahay Yesu â lavay dala anahan a kawa sa gan may.»

15 Pə dəba sə nahay wa mənjœk cəna, mə lavay zek aday ma zla à Urəsalima a kutok.

16 Do a Yesu ahay sə wulen su doh sə Kaysariya azar ataya tə lagay manay à Urəsalima, àga dəwan a inde tə ngaman Mənason, winen Kiprus ahay. Winen dükwen do ana Yesu a kwakwa. Mə nahay nə àga winen awan.

Azlangay ana atə Pol tə məced sə egliz sə Urəsalima ahay

17 Mə dəzle à Urəsalima cəna, mərak ahay tə təma manay tə ataslay mivel awan.

18 Sidew a nà, ma zla tatə Pol àga Yakuba. Məced sə egliz ahay fok mə halay nga aya àga winen.

19 Pol a jan atan 'am, aday a dakan atan anan way a Mbərom sa ga tə winen àga do su kon azar aya aday tinen Yahuda ahay itəbay ataya dəc dəc fok.

20 Tə sləne cəna, tə həran anan nga anà Mbərom. Aday ta jan anà Pol, ta wa: «Mərak, kə canak anan anà way a sa ga à man a anan ata bidaw? A wulen sə Yahuda ahay, do ahay dəbu dəbu bayak a tə dəfak nga pə Yesu, aday tinen a fok tə pərahan azar anà Tawrita lele.

21 Tə slène nà, iken apan ki ñakan anan way anà Yahuda mə njahay aya à wulen su do su kon a azar aya nə tâ mbəsak sə pərahan azar anà Tawrita ana Musa. Aday ta wa, ka jan atan nà, tâ gəðan atan mədəndalas anà gwaslay ahay bay, tâ pərahan azar anà atətak way sə Yahuda ahay sabay.

22 Guko nə kəkəmaw? Bina, ti i slène ka nak ahay.

23 Way a mi jak həna ata nà, ga anan! Do ahay inde à man a anan fudo, tə zlapak anan anà Mbərom.

24 Ti zla saa ndav anan ambaday a tinen a sə zlapan anà Mbərom ata nà, zlen pə kərtek awan, aday təren cəncan aya pə kərtek awan. Hamay anan dala a tinen anga aday tâ mba apan sa fañ nga. Ka gak anan matanan acəkan nà, do ahay fok ti san, way a tinen a sə slène apak ata fok, mungwalay, bina iken a dukwen, kə pərahan azar anà Tawrita a Musa a lele re.

25 Əna anà do sa daf nga pə Yesu à wulen su do su kon azar ataya nà, mə slənak ñerewel sa jan atan ayak nà, tâ saa rac sluwed sə pəra bay, tâ saa sləba mez bay, tâ saa rac sluwed su way mə ngərew angərew bay, tâ saa ján uho bay re.»

26 Anga nan kutok, Pol a ga kawa ana tinen sa jan ata awan. Sidew a cəna, ta zla tu ño ataya awan anga sə təra cəncan aya pa 'am a Mbərom. A zla ù doh sə mazlañ a Mbərom, a jan anà ño sə gəðan dungs à way ahay luvon a aday ti təra ño cəncan aya coy aday kuwaya i varan way à Mbərom re ata awan.

Ta ban anan Pol

27 Luvon cuwbe a sə təra cəncan a pa 'am a Mbərom ataya tinen apan ti sa ndav bəse, Yahuda

sə daliyugo sə Aziya ahay tə canan anà Pol ù doh sə mazlaß a Mbərom. Tə pəkan 'am anà do ahay fok aday tâ ban anan. ²⁸ Ta zlah, ta wa: «Isəra'ila ahay, men umo zek! Dowan a anan nà, winen do sa bar kwa ta sə wura sa jan anà do ahay, Isəra'ila ahay, Tawrita a Musa, doh sə mazlaß a Mbərom fok kà tərak awan kəriya ata awan. Aday həna dükwen, gədek a ray ahay Gərek ahay ù doh sə mazlaß a Mbərom, kà gak mənjadak pa man cəncan a həna anan.»

²⁹ Ta ja 'am ata nà, anga tə canak anan anà atə Pol tə Torofimus, Efesus ahay, winen à Urəsalima à man ata awan. A ga patan dükwen, Pol kà zlak anan ù doh sə mazlaß a Mbərom re.

³⁰ Təday 'am ata a ta 'am à wulen su doh ata fok, do ahay tə haway ahay à man ana Pol. Ta ban anan, tə ngəzahay anan ù doh sə mazlaß a Mbərom wa. Cəna, tə tacay anan məsudoh aya awan.

³¹ Abay a nan anà man su do a nə sa vad anan Pol à məke, əna 6a ləbara ata kà dəzlek anan à sləmay inde anà bahay nga sə suje sə Ruma ahay, ta jan, ta wa: «Wulen su doh sə Urəsalima fok, kà nəsek!»

³² Cəna, bəse bahay nga sə suje ata a ra suje ahay tə bahay a tinen ahay, ta haw à man ata awan. Do ahay tə canan anà suje ahay tə bahay nga a tinen a təke cəna, tə mbəsak sa vad anan Pol.

³³ Bahay nga sə suje ata a hədék pə cakay ana Pol, a ban anan, a jan anà suje anahan ahay nə tâ jaway anan tə calalaw ahay cew. Aday a cəce patan wa, a wa: «Winen wayaw? A ga maw?»

³⁴ Do ahay fok ta ja 'am aya nə so. Bahay nga sə suje ahay kà slənek 'am sə awan inde lele dədəf bay, bina abəbal awan kà zalak. Anga nan, a wa tâ zla

anan Pol ù doh sə suje ahay.

³⁵ Tə dəzley anan Pol pə bərkwitek su doh sə suje ahay lele nà, suje ahay tə gəba anan pa nga mburom cəkeke, anga do ahay tə vəzek kə zalak.

³⁶ Man su do ata fok a pərahan azar ta sa zlah, ta wa: «Vədən anan, vədən anan!»

Pol a vad uway pi zek wa

³⁷ Suje ahay ti saa dəzle anan Pol ù doh a tinen bəse nà, a jan anà bahay nga a tinen, a wa: «Ni mba apan sa jak 'am kərtek tətē daw?»

Bahay nga sə suje ata a cəce panan: «Ka san 'am sə Gərek zle daw?

³⁸ Iya! Na wa iken Misra ahay sə vəze ata ba, aday kà zlak anan do ahay tə way sə alay aya à kibə kwakwa, tinen mbulo fudo ata ba?»

³⁹ Pol a mbədahan apan, a wa: «Nen nə Yahuda ahay. Tə wahay nen à Tarsus, pə daliyugo sə Silikiya. Aday Tarsus nà, wulen su doh kəriya bay. Na gak amboh, vuro cəved sa jan 'am anà do ahay ite.»

⁴⁰ Bahay nga sə suje ahay a varan cəved sa ja 'am kutok. Pol a jáñ pə bərkwitek, a cakaf alay à mburom aday do ahay tə mbəsak 'am. Tə mbəsak sa ja 'am lele nà, a dazlan sa jan atan 'am ta 'am sə Yahuda ahay, a wa:

22

¹ «Kwanay məced ahay, kwanay mərak uno ahay! Slənen, ni jak ikwen nà, ines inde upo ibay.»

² Tə sləne winen apan i jan atan 'am ta 'am sə Yahuda ahay nà, tə zəga anan apan sa pak sləmay səkəffe lele.

Pol a jan atan kutok, a wa:

3 «Nen nə Yahuda ahay, tə wahay nen à Tarsus pə daliyugo sə Silikiya. Óna na har dukwen à Urəsalima à man a anan. Sə tətuko anan way dukwen, Gamaliyel, kà cakak uno anan Tawrita ana bije a mənuko ahay nə lele. Nə pərahak anan azar anà Mbərom tə məgala si zek uno a təke, kawa ana kwanay a sə pərahan azar həna biten ata re.

4 Na gak anan alay tu do sə pərahan azar anà cəved ana Yesu ahay nə mənjœk bay. Azar aya dukwen tə məcak anga nen. Nə bənak do mungol aya pi zek tə uwar aya, nə dərzlak atan à dangay.

5 Bahay nga su do sə gəðan dungo anà way ahay pi zek tə məced sə Yahuda ahay fok ta san zle, na ja dukwen 'am fidék aya awan. Tə vindek uno derewel à alay inde sa zlan anan ayak anà mərak a tinen ahay à Damas. Anga nan, na zla à man ata abay saa bənay anan ahay do a Yesu ahay, ni jaway atan, ni may atan à Urəsalima, aday do sə lavay nuko ahay ti gan atan sariya.

6 «Nen apan ni zla à Damas. Man ipec a ga nà, nen apan ni dəzle à man ata bəse. Cəna jiyjay sə awan a a nay ahay à mburom wa, u vo nga tew.

7 Nə slahay à məndak, nə sləne dungo a dowan a a ngumo: “Sol, Sol! Kə jugwar puno wa 'am jiga nà, angama kərtek anaw?”

8 «Nə cəce panan wa: “Iken nə wayaw, Bahay uno?”

«U jo, a wa: “Nen nə Yesu sə Nazaratu, dowan a iken sə jugwar panan wa 'am ata awan.”

9 Do sə cakay uno ataya tə canak anan anà jiyjay sə way ata awan, əna tə slənek 'am a dowan ata bay.

10 «Nə cəce panan: “Nâ ga nə maw, Bahay uno?”

«Bahay a u jo nà: “Slabak, zla à Damas, ti jak way a iken saa ga ata fok à man ata awan.”

¹¹ Jiyjay a sè maka mèduwen ata a ma nga sè hurof nen. Anga nan, do sè cakay uno ataya tè bëno alay à Damas.

¹² «Dowan a inde à Damas tè ngaman Ananiyas, a dëfan apan anà Mbërom tè cèved awan. A pèrahan azar anà Tawrita a mènuko lele. Anga nan, Yahuda ahay à Damas fok tè dëfan apan cèvedabay.

¹³ A zlak ayak pè cakay uno, u jo: “Sol mèrak uno, tèba ide!” Natiya kutok, ide uno ahay tè tèba, nè canan ide zle kutok.

¹⁴ Ananiyas u jo nà: “Mbërom a bije a mènuko ahay kà walak iken, anga aday kâ san way anahan sa gan may, kâ canan anà do anahan didek awan, kâ slènè 'am anahan sa ja ata awan.

¹⁵ Anga nan ki siden sa jan anà do ahay fok, way anak sè canan, tè way anak sè slènè.

¹⁶ Ka ba hèna nè maw? Slabak, ga baptisma, ines anak ahay ti banay zek ta sè ngamay slèmay ana Bahay Yesu.”

¹⁷ «Na may à Urësalima bine siwaw nà, nen apan ni ga amboh ù doh sè mazlaò a Mbërom, Mbërom u ko anan masuwayan sè way i cœn sè zubay inde.

¹⁸ U jo nà: “Bëse, slabak à Urësalima wa, bina do a anaya ti slènè 'am anak saa ga upo side ata bay.”

¹⁹ «Nè mbëdahan apan: “Bahay, do a anaya ta san zle, tè didem a na zlak ù doh sè wazay a tinen ahay saa bënay ahay wa do sa daf apak nga ahay, aday sè ndabay atan.

²⁰ A alay a tinen sa vad Etiyen do sè side slèmay anak ata dükwen, nen inde. Kà zlak uno à nga sa

vad anan re. Na bak pə zana ana dowan a sa vad anan ataya awan.”

21 «Bahay u jo: “Zla, anga ni slan iken dəren àga do su kon azar aya awan.”»

22 Man su do ataya ti pəkan sləmay, hus a dəzle pa 'am su do su kon azar ataya kutok. Óna tə sləne cəna, ta zlah, ta wa: «Bənen anan, vədən anan, kâ mbəsiken anan tə sifa bay!»

Ta gan may sə ndabəy anan Pol

23 Tinen apan ti zlah, ti lar anan zana a tinen à mburom, ti ra yugo sə dəroz awan matanan.

24 Bahay nga sə suje ata a jan anà suje ahay tâ ma anan Pol ù doh, tâ ndabəy anan, tâ cəce panan 'am, anga aday tâ san Yahuda ahay ta gan matanan nà, angamaw?

25 Óna tə jaway anan aday saa ndabəy anan cəna, Pol a jan anà bahay sə suje a à man ata ata, a wa: «Cəved inde mə varak ikwen a sə ndabəy do sə Ruma ahay, aday winen ma ga sariya fan bay daw?»

26 Bahay sə suje ata a sləne matanan cəna, a zla à man ana bahay nga sə suje ata, a jan, a wa: «A nak mā ga həna nə maw? Dowan a anan nà, winen do sə Ruma ahay!»

27 Bahay nga sə suje ata a zla pə cakay ana Pol, a cəce panan: «Jo! Iken do sə Ruma ahay daw?»

Pol a mbədəhan apan, a wa: «Ayaw, nen do sə Ruma ahay.»

28 Bahay nga sə suje ata a jan: «Nen naa təra do sə Ruma ahay nà, nə gucek dala bayak awan.»

Pol a mbədəhan apan, a wa: «Óna nen nà, do sə Ruma ahay kwa sə wahay nen.»

²⁹ Kwayan'a, suje a mə lavay zek a sə ndabay anan aday â ja 'am ataya, tə mbəsak anan. Bahay nga sə suje ata a slène sa jəka Pol nə do sə Ruma ahay nà, a ma nga pə ajəjar, bina kə jawak anan tə calalaw ahay re.

Pol a ja 'am pa 'am sə məced sə Yahuda ahay

³⁰ Bahay nga sə suje ahay, a nan sa san anan tə dīfek a nə Yahuda ahay ta zlah pə Pol nə angama aday anaw. Anga nan, sidew a nà, a pəsak anan calalaw ahay à alay a Pol wa. A wa bahay sə gədan dungo anà way ahay anga Mbərom, tə məced sə Yahuda ahay fok, tə halay nga. A nay anan Pol uho, a tavay anan pa 'am sə dō ahay.

23

¹ Pol a zəzor anan dō sə lavay nga ataya, a wa: «Mərak uno ahay, nen nə dəfan apan anà Mbərom nə tə cəved a hus ahay biten.»

² Ananiyas, bahay nga su dō sə gədan dungo anà way ahay anga Mbərom a slène 'am ata cəna, a jan anà dəwan aya pə cakay ana Pol ata tə dəcan pa 'am.

³ Coy, Pol a jan, a wa: «Tə dīfek a Mbərom i dəcak i iken a, iken do sə mbadəmbada a anan! Iken mə njahay a sa ga sariya kawa ana Tawrita sa gan may, əna kə dəfak anan apan anà Tawrita sabay, kak ka wa tə dəco nà, na!»

⁴ Do a pə cakay ana Pol ataya ta jan nà: «Iken apan ki gənahān anà bahay nga su dō sə gədan dungo anà way ahay anga Mbərom ata nà, kəkəmaw? Sə tavay anan nə Mbərom!»

⁵ Pol a mbədahan atan apan, a wa: «Mərak uno ahay, na san sa jəka winen bahay nga su dō sə

gəðan dungo anà way anga Mbərom bay. Bina Deftere a ja nà: “Kâ ja 'am lelibay a pu do mə tavay a pa 'am sə do ahay ata bay!*”»

⁶ Pol a san zle, à wulen a tinen inde nà, azar su do aya nə Saduki ahay, azar aya dukwen Farisa ahay. Anga nan a jan 'am anà məced sə Yahuda ahay tə məgalak a, a wa: «Mərak uno ahay, nen nə Farisa ahay, aday wan sə Farisa ahay re. Ta zlah upo à man a anan nà, anga na san zle, Mbərom i slabakay anan ahay do ahay à məke wa tə sifa aya awan.»

⁷ A ja 'am ata cəna, Farisa ahay tə Saduki ahay tə dazlan anà avað uway sa 'am ata awan. Anga nan, tə gəzla zek jəban cew.

⁸ Anga Saduki ahay ta wa, dowan inde saa slabakay ahay à məke wa ibay, maslay a Mbərom ahay ibay, apasay ahay dukwen ibay. Aday cəkəbay, Farisa ahay ta wa way ataya inde fok cite.

⁹ Abəbal awan a zəga, miter sə Tawrita aya azar a sa day sə Farisa ahay tə slabak, tə ngəraz, ta wa: «Mə njadak ines a dowan a anan kwa kərték bay. Izəne tə didek a maslay a Mbərom kabay apasay kà jak anan 'am. Waya sa san anaw!»

¹⁰ Mawuswes məduwen a a slabak miza asa. Bahay nga sə suje ahay ata kà jəjarak anga tâ saa ngəraw anan Pol i zek wa bay. Anga nan, a jan anà suje anahan ahay tâ gəba anan Pol à wulen sə do ahay wa, ta ma anan ù doh sə suje ahay.

¹¹ Sə luvon ata awan, Bahay Yesu a kan zek anà Pol, a jan, a wa: «Kê jəjar bay! Kə dakak anan sləmay uno à Urəsalima à man a anan, aday ki i dakay anan à Ruma matanan re.»

* ^{23:5} Ca pə Gurtaaki 22.27.

Yahuda ahay ta gan may sa vad anan Pol

12 Sidew a nà, Yahuda ahay tə halay nga sa ma anan 'am i zek. Tə mbaday nà, ti pa awan bay, ti sa awan bay, si ti vad anan Pol aday.

13 Do a sa ɓan 'am ataya ti zalay kwa kuro fudo.

14 Ta zla à man ana bahay sə gəðan dungo anà way ahay anga Mbərom pi zek tə məced sə Yahuda ahay, ta jan atan, ta wa: «Mə mbadak mi pa awan bay, si mi vad anan Pol aday.

15 Həna nà, kwanay tə məced ahay, slənen dō pə cakay ana bahay nga sə suje sə Ruma ahay, â nay anan ahay Pol pa 'am a kwanay. Jen anan nà, a nak ikwen sə sləne anan 'am anahan ataya lele asa. Ata manay mi vad anan winen mənjəna sə dəzley ahay pə cakay a kwanay a jiga awan.»

16 Ðna wan ana mərak a Pol a inde a sləne ti vad anan Pol. A zla ù doh sə suje ahay, a təkəren 'am ata anà Pol.

17 Pol a ngaman anà bahay sə suje ahay kərték, a jan nà: «Zla anan wan a anan à man ana bahay nga sə suje ahay aday. Way inde i jan.»

18 Suje ata a zla anan wan ata pə cakay ana bahay nga a tinen a kutok, a wa: «Pol dəwan a ma ban ata a ngumo, a wa nâ nay anan wan a anan pə cakay anak, anga a nan sa jak 'am inde.»

19 Bahay nga sə suje ahay ata a ban anan wan ata à alay a wa, a zla anan kəcah tinen a cuwcuwwe. A cəce panan: «Ka wa maw?»

20 Wan ata a jan, a wa: «Yahuda ahay tə ɓanak sə cəce panak, sidew nà, ki zla anan Pol pa 'am ana məced a tinen ahay, a nan atan sa pak sləmay pa 'am anahan lele asa.

21 ðna kâ témahan atan anan bay, anga do ahay inde tê zalay kwa kuro fudo, tê pækak anan zek, ti ba anan. Fok a tinen a tê mbadak ti pa awan bay, ti sa awan bay, si ti vad anan Pol aday. Tê lavak anan zek sa ga matanan, ta ba hëna nà, 'am anak.»

22 Bahay nga së suje ata a slène matanan cëna, a jan anà wan ata, a wa: «Kâ saa jan anà dowan ka nak su jo 'am a anan bay!» A mbësakay anan kutok.

Bahay nga së suje ahay a slan anan Pol à alay ana guverner inde

23 Natiya, bahay nga së suje ahay a ngaman anà bahay së suje ahay cew, a jan atan, a wa: «Hilen anan nga anà suje ahay sëkat cew, aday do sa ján pë pëles ahay kwa kuro cuwbe, do së pëlat ahay sëkat cew. Fok a tinen a tê lavay zek sa zla à Kaysariya së luvon tê njamde dësudo.

24 Liven anan anan zek tê pëles ahay anà Pol, i ján apan. Kê dëzlen anan tê zay à man ana guverner Felikus.»

25 Aday a vinde derewel a anan:

26 «Nen Këlawdiyus Lisiyas, anà Felikus, guverner mëduwen awan. Iken inde zay bidaw?»

27 «Dowan a anan nà, Yahuda ahay ta ban anan, a nan atan sa vad anan. Në slène sa jëka winen do së Ruma ahay nà, ma zla manay tê suje ahay së témay anan.

28 U no sa san ta ban anan pa maw. Anga nan, na zla anan à man së mäced a tinen aya awan.

29 Na tan à nga nà, kâ gak way tëdë së tacay anan à dangay bay, më zakay a asa, sa vad anan à mëke. Ta ban anan në anga 'am së përa a tinen ahay vërre.

30 Nə slène sa jəka Yahuda ahay tə ɓanak sə pəkan zek sa vad anan nà, kwayan'a nə slènak anan ayak à man anak. Na jan anà do a sa ban anan ataya nə tâ sa zlah apan à man anak.»

31 Suje ahay tə gəba anan Pol kawa ana bahay nga sə suje ahay sa jan atan ata awan. Sə luvon ata tə dəzle anan à wulen su doh sə Antipatris.

32 Sidew a nà, suje ahay sa zla tə saray ata ta may agay, əna do sə pəles ahay nə tə lagay anan Pol nà, dezl.

33 Tə dəzle à Kaysariya nà, tə varan derewel ata anà guverner, tə mbəsakan anan ayak Pol à alay inde.

34 Guverner ata a jangay anan derewel ata awan. A cəce pə Pol wa, winen do sə daliyugo wuraw. A tan à nga a nay à Silikiya wa nà,

35 a jan, a wa: «À alay a do sa zlah apak ataya ta nak nà, ni slène 'am anak awan.» Aday a jan anà suje ahay nə tâ ba anan Pol ù doh sə bahay mbala Hirimus sa han ata awan.

24

Yahuda ahay ta zlah pə Pol

1 Pə dəba wa a ga luvon dara nà, Ananiyas, bahay nga su do sə gədan dungo anà way anga Mbərom, a zla à Kaysariya. Ta zla tatə məced sə Yahuda azar aya, tatə Tertulus, do sa san sariya sə Ruma ahay. Tə dəzle pə cakay ana guverner Felikus kutok, ta zlah pə Pol.

2 Tə ngaman anà Pol cəna, Tertulus a dazlan sa zlah apan pa 'am ana Felikus natiya: «Felikus, iken do ma ba awan, ava bayak a mə njahay ù kon a

anan zay nə anga iken. Kon a anan a ndakay nà, anga asan way anak awan!

³ Ma njad' way ataya fok nà, anga iken. Mə ngərak anak.

⁴ «Na slak sə vəved' am pa 'am anak bayak a bay, əna kem, nə cəce panak anga sərom anak, sləne anan 'am a anan mənjœk aday.

⁵ Ma tan à nga anà dowan a anan, winen do lelibay awan. Winen apan i pəkan 'am anà Yahuda ahay sə vəze pə do ahay pə daliyugo fok. Winen bahay nga su do sə ngaman atan Nazaratu ahay ata awan.

⁶ A dazlan sa ga mənjadak pu doh sə mazlab a Mbərom, əna mə bənak anan. [abay ma ja nə mi gan sariya kawa ana Tawrita a manay awan,

⁷ əna bahay nga sə suje ahay Lisiyas kè ngəzərak anan pumo wa sə məgala.

⁸ A wa do sa zlah apan ataya tâ nay pa 'am anak awan.] Kè cəcihek panan wa way ataya nà, iken a ki san way ataya fok nà, didek aya awan.»

⁹ Yahuda ahay fok, tə jipay anan 'am a tinen tə dowan ata, ta wa: «Way ana Tertulus sa ja ata nà, 'am didek aya awan.»

¹⁰ Guverner a sukwe alay pə Pol aday â ja 'am. Pol a wa: «Na san zle, ava bayak a iken do sa gan sariya anà do ahay pə daliyugo a anan. Anga nan, nə taslak mivel sa vad' uway pi zek wa, pa 'am anak awan.

¹¹ Kè zalak luvon kuro nga cew bay, na zlak à Urəsalima saa həran nga anà Mbərom. Kə wudihek anan 'am ata ɗukwen, ki tan à nga nə kətana awan.

12 Dowan kà tak uno à nga ù doh sə mazlaš a Mbərom, nen apan ni vad' uway pa 'am tu do bay. Kwa ù doh sə wazay a manay ahay, kwa à wulen su doh təkede, dowan kà tak uno à nga nə slabakak anan avad' uway tu do bay re.

13 Dowan inde à wulen a tinen saa tavay pa 'am a tinen a sa zlah upo ata dukwen, ibay.

14 Ùna ni jak way inde həna: Nen apan ni dəfan apan anà Mbərom a bije a manay ahay. Nen apan ni pərahan azar anà cəved a Yesu, cəved a aday ta wa pəra hinen ata awan. Aday dukwen, nen nə dəfan apan anà way mə vinde à Deftere a Musa inde, pi zek tə Deftere ana do maja'am a Mbərom ahay a təke fok.

15 Manay tu do a anaya dukwen ma wa, Mbərom i slabakay anan ahay do ahay à məke wa, kwa do dīdék aya awan, kwa do lelibay aya awan.

16 Anga nan, nen apan ni rəzlen à nga sə njahay mənjəna ines pa 'am a Mbərom aday pa 'am sə do ahay fok matanan.

17 «Nə bərak uho ava bayak awan. Pə dəba wa na ma tə dala a à alay inde à Urəsalima, sa man zek anà do uno ahay. Nə gəsfak anan dungo anà way ahay anga Mbərom re.

18 Tu to à nga ù doh sə mazlaš a Mbərom nà, na ndav anan sa ga way sə təra do cəncan a pa 'am a Mbərom ata awan. Nə halak anan nga anà do ahay bay, aday abəbal awan ibay re.

19 Ùna Yahuda ahay sə daliyugo sə Aziya nə inde à man ata awan. Tinen dukwen, kak awan a inde sa zlah anan upo nà, tâ nay ta ja anan pa 'am anak kwa!

20 Kabay, do a anan ataya ta jak sədœk uno sa ga à alay a nen pa 'am ana mæced a manay aya ata bidaw?

21 A alay uno sə tavay pa 'am a tinen dukwen, na jak 'am maza bay, si 'am inde kærtæk. Na wa: "Ki gen uno sariya biten, anga do ma mac aya ti slabakay à mæke wa nà, nə dəfak apan nga."»

22 Felikus a san 'am sə cæved a Yesu zle lele, a jan atan, a wa: «Lisiyas, bahay nga sə suje ahay kà nak nà, ni ndav anan sariya a kwanay awan.» A jan anà do ahay tâ ta 'am kutock.

23 A jan anà bahay sə suje a sa ba anan Pol ata dukwen, â ba anan lele, əna tâ sa bənan mbiyed bay, do anahan ahay tâ gan nga lele.

Pol a kadən bala anà atə Felikus tə Durusila

24 Anahay pə dəba wa mənjœk nà, Felikus a may ahay tə uwar anahan Durusila, winen Yahuda ahay. A ngaman anà Pol, a slène 'am anahan sə təker ahay a daf nga pə Almasihu Yesu nə kəkəmaw ata awan.

25 Pol a ja 'am pa 'am sə didek a Mbərom, sə alavan nga anà zek, sə sariya pə luvon sa ndav anan daliyugo ata awan. Əna Felikus a jəjar pi zek. A wa: «Coy kà slak! Zla way anak. Kà nak uno nà, ni i ngamak pac hinen asa.»

26 A ga apan dukwen, izəne Pol i varan dala. Anga nan, a taa ngaman nə pac pac, sa kad bala tə winen.

27 Pə dəba wa ava cew nà, Porkiyus Festus a bəmbad anan Felikus. Əna a nan à Felikus sə taslan anan mivel anà Yahuda ahay. Anga nan, a mbəsak anan Pol hwiya à dangay.

25

A nan and Pol nà, bahay sə Ruma à saa gan sariya

¹ Festus a dəzle à Kaysariya nà, a ga luvon maakan nə a slabak sa zla à Urəsalima.

² A man ata asa, bahay sə gədən dungo anà way ahay anga Mbərom, pi zek tu do sə lavan nga anà Yahuda ahay, ta zlah pə Pol pə cakay anahan. Ta jan anà Festus:

³ «Kak kà zlak anak à nga nà, gəbəy anan Pol à Urəsalima.» Anga a nan atan sa vad anan Pol pə cəved.

⁴ Festus a mbədahan atan apan, a wa: «Pol winen à alay sə suje ahay inde à Kaysariya. Nen a dukwen ni ma à man ata bəse.

⁵ Lele a nà, do sə lavak ikwen nga ahay tâ pəruho azar à Kaysariya, ti zlah apan, kak awan a inde sa zlah apan nà, na.»

⁶ Festus kà njahak a Urəsalima i ga luvon jəmaakan kabay luvon kuro, a ma way anahan à Kaysariya. Sidew a dukwen, a zla ù doh sa ga sariya, a wa ta nay anan ahay Pol.

⁷ Pol a dəzlek ayak cəna, Yahuda ahay sa nay ahay à Urəsalima wa ata, ta van nga tew. Ta zlah apan tə cəved ahay cara cara ma da 'am aya awan, əna tə njadak nga sa 'am sə tavay apan bay.

⁸ Pol a mbədə 'am pi zek wa, a wa: «Na gak anan ines kwa anà Tawrita sə Yahuda ahay bay, kwa anà doh sə mazlaō a Mbərom bay, kwa anà bahay sə Ruma bay.»

⁹ A nan à Festus sə taslan anan mivel anà Yahuda ahay. Anga nan, a cəce pə Pol wa: «Ki ngam sa zla

à Urəsalima, ni saa gak sariya à man ata pə azlah a anan ataya daw?»

10 Pol a wa: «Nen mə tavay a pa man sa ga sariya ana bahay sə Ruma. Ti go sariya tədə nà, à man a anan. Ka san zle, na gak anan ines anà Yahuda ahay bay.

11 Kak abay na gak ines aday tədē sa vad apan nen ata dñukwen, nə cəcihek tê mbəsakay ahay nen bay. Óna kak awan a inde tədē à 'am a tinen a sa zlah anan upo ataya ibay, dowan a inde i mba apan sə varan atan nen à alay inde nà, ibay. Na gak amboh, zla anan sariya uno à man ana bahay sə Ruma ite!»

12 Festus tu do anahan ahay ta ma anan 'am i zek. Coy Festus a wa: «Kə cəcihek sa zla à man ana bahay sə Ruma ata nà, ki zla à man ana bahay sə Ruma a kutok!»

Pol winen pa 'am ana Agaripa

13 A ga luvon ahay mənjœk pə dəba anahan a wa nà, atə bahay Agaripa tə mərak anahan uwar a tə ngaman Bernike, ta nay ahay saa jan 'am anà Festus à Kaysariya.

14 Tə njahay à man ata mənjœk nà, Festus a təkəren 'am ana Pol anà bahay, a wa: «Dowan a inde à man a anan tə bənay ahay à bahay ana Felikus wa.

15 A alay a nen à Urəsalima nà, bahay sə gədan dungo anà way ahay anga Mbərom pi zek tə məced sə Yahuda ahay ta zlah apan, ta wa nà ban anan ta sa man anan mungok.

16 Óna na jan atan nà, pə sariya sə Ruma ahay nə dowan a ta zlah apan ata pi zek tu do anahan a sa zlah apan ataya, ti vad uway pi zek wa à man sa ga

sariya. I mbədahan apan anà nga anahan pə way a tinen sa zlah anan apan ataya awan. Kak matanan bay nà, ti varan anan dowan a ta zlah apan ata anà suje ahay bay.

¹⁷ Tinen a fok tə dəzley à man a anan cəna, na gak munok bay jiga awan. Sidew a kwayan'a nə njahay pə sariya awan, na wa tə gəbəy anan dowan ata awan.

¹⁸ Do a sa zlah apan ataya tə slabakak sa ja 'am, əna ta jak awan a inde lelibay a kawa anuno sə bayak apan ata bay.

¹⁹ Na ca apan asanaw nà, sə slabak à wulen a tinen cəna, avad uway sa 'am pə pəra a tinen ahay, aday pə dowan a inde tə ngaman Yesu, kə məcak əna Pol a wa winen tə sifa awan.

²⁰ Nen dəukwen nə sənak sə wudeh anan ləbara ata lelibay. Anga nan na jan anà Pol nà: "Ki ngam sa zla à Urəsalima dəw? Mi i gak sariya à man ata awan."

²¹ Əna Pol a cəce tâ saa gan sariya nà, àga bahay sə Ruma. Anga nan, na wa tâ ban anan lele hus pə luvon a ni saa slənan anan ayak anà bahay sə Ruma.»

²² Agaripa a mbədahan apan anà Festus, a wa: «Nen dəukwen, u no sə sləne anan ləbara ana dowan ata awan.»

Festus a wa: «Ki i sləne anan sidew.»

²³ Sidew a cəna, atə Agaripa tə Bernike ta nay tə mazlab sə bahay awan, do ahay tinen apan ti həran atan nga. Ta zla à man sə halay nga, tə bahay nga sə suje ahay pə kartek awan, pi zek tu do sə wulen su doh a tinen lele aya fok re. Festus a wa tə gəbəy anan Pol. ²⁴ Tə dəzley anan tə Pol cəna, Festus a jan anà bahay Agaripa, a wa: «Iken bahay Agaripa pə

kertek a tu do a mə japay aya à man a anan ataya fok, kə cinen anan anà dowan a anan zle. Yahuda ahay fok kwa à Urəsalima, kwa à man a anan, ta zlah apan pi nen. Tinen a fok ta wa nâ mbəsak anan tə sifa bay.

²⁵ Óna na tak anan à nga anà awan a təde sa vad anan apan ata bay. Aday winen a a cəce dəukwen nê slənan anan ayak anà bahay sə Ruma. Natiya kutok, na gak anan may tâ saa gan sariya à man ata awan.

²⁶ Óna na san awan a ni vinden ayak anà bahay sə Ruma ata pə dowan a anan bay re. Anga nan, na nay anan pa 'am a kwanay, mə zakay a adəka nà, pa 'am anak, iken bahay Agaripa, anga aday pə dəba sə bənan bitem anà 'am anahan a wa nə, ni san way a təde sə vinde apan ata kutok.

²⁷ Bina abayak nga uno kə ngəmak sə slənan ayak do anà bahay sə Ruma mənjəna sə vinde anan way anahan a sa ga ata bay.»

26

¹ Agaripa a jan anà Pol: «Cəved inde mə varak a sa ja 'am pi zek wa.»

Pol a cakaf alay à mburom, a ga 'am pi zek wa, a wa:

² «Suse bahay Agaripa, nə taslak mivel sa ja 'am uno biten pa 'am anak. Way ana Yahuda ahay sa zlah anan upo ataya fok, ni dəkak anan.

³ Anga iken nà, ka san pəra sə Yahuda ahay zle, ka san way a tinen ahay sə bəbal anan awan ataya zle fok re. Anga nan, nə rəke panak nà, ban mivel sə sləne anan 'am uno nə fok.

⁴ «Yahuda ahay fok ta san anjahay uno zle. Kwa à alay a nen ù kon uno cədew a mba ata awan, ta

san anjahay uno zle. Kwa à Urəsalima dukwen, ta san anjahay uno zle re.

⁵ Ta san zle kwakwa, nə pərahan azar nà, anà atətak way sə Farisa ahay, atətak way ma da 'am a cəvedabay ata awan. Kà nak atan dukwen, ti side anan re.

⁶ Həna, nen à sariya inde tə tinen dukwen nà, anga nə dəfan idé anà way a Mbərom sə zlapay anan anà bije a manay ahay ata awan.

⁷ Zahav a manay ahay kuro nga cew dukwen, tinen apan ti dəfan idé anà way ata awan. Bina tinen apan ti dəfan apan anà Mbərom, luvon tə ipec nà, anga na awan. Ba məduwen, Yahuda ahay ta zlah upo nà, nə dəfan apan nə anà 'am ata awan.

⁸ Kwanay Yahuda ahay, kə təmihen sa jəka Mbərom i mba apan sə slabakay anan do ma mac aya à məke wa bay nà, angamaw?

⁹ «Nen a ta nga uno dukwen, nə rəzlek anan à nga wa sa nes anan sləmay a Yesu sə Nazaratu ata awan.

¹⁰ Na ga mer su way ata nà, à Urəsalima. Bahay sə gədən dungo anà way ahay tə varak uno cəved sə dərazl anan do a Yesu ahay à dangay. Ta sak a gan atan sariya sa vad atan à məke dukwen, a taa zlo à nga re.

¹¹ Saray bayak awan, na zlak ù doh sə wazay ahay, nə bənak atan mbiyed cəvedabay. Na gak atan bəlaray sə təra anan sləmay a Yesu à məndak. Mivel kà zəbak nen tə mindel, hus na zlak à wulen su doh su kon ahay dəren dəren aya saa gay atan ahay alay à man ataya wa re.

¹² «Natiya, pə luvon a inde, nen apan ni zla à Damas. Sə vuro cəved a nà, bahay sə gədən dungo

anà way ahay.

¹³ Ba məduwen, man ipec a ga nà, nə canan anà jiyjay sə awan a nay à mburom wa, a zalay jiyjay ana pac nə gam gam lele. A van umo nga tew, manay tu do uno sa zla jiga ataya awan.

¹⁴ Manay a fok mə slahay mbortoto à məndak. Aday nə slène dungo a u jo ahay 'am ta 'am sə Yahuda ahay, a wa: "Sol, Sol, kə jugwar puno wa 'am jiga nà, angama kərték anaw? Iken apan ki njahay pə kudes anak anga sa ga vəram ti nen."

¹⁵ «Nə cəce, na wa: "Iken nə wayaw, bahay uno?"

«Bahay Yesu a mbəduho apan, a wa: "Nen Yesu, dowan a iken sə jugwar panan wa 'am ata awan.

¹⁶ Óna slabak, tavay! Na kak zek nà, aday kē təra do si mer su way uno. Nə walak iken sa jan anà do ahay way nen sa kak anan ata, tə way nen saa dakak anan ata re.

¹⁷ Ni tam iken à alay sə Yahuda ahay wa, tə alay su do su kon azar aya ata wa fok re. Ni slan iken pə cakay a tinen,

¹⁸ anga aday kē təban atan anan idé, kâ nay atan i idé zənzen a wa, i idé jiyjay a inde, kâ tam atan à məgala ana Fakalaw wa, kâ zla atan à alay ana Mbərom inde. Natiya kutok, ti njad apəse 'am sə ines a tinen ahay, ti zla à man sə njahay ana Mbərom pə kərték a tu do anahan sa daf nga pi nen a azar ataya awan."

¹⁹ «Anga nan kutok, bahay Agaripa, nə dəfan apan nà, anà way Mbərom su ko anan ahay kwa à mburom wa ata awan.

²⁰ Na lah sə wazay anan 'am ata nà, à Damas, à Urəsalima, aday pə daliyugo sə Yahudiya fok. Pə dəba anahan a wa, nə pərahan azar sə wazan anà

do su kon azar aya re. Nə wazan atan nà, tê mbəsak ines a tinen ahay, tê mbəda 'am pə Mbərom, tâ ga mer su way a təde anga tə mbədahak anan lœn anà ines ata kuto.

²¹ Yahuda ahay ta ban nen ù doh sə mazlab a Mbərom nà, anga nan. A nan atan sa vad nen à məke sa ndaw.

²² Əna hus ahay həna biten, Mbərom kə mbəsakak nen bay, kà mak uno zek. Anga nan, nen mə tavay a pa 'am sə do ahay fok anga sə dəkay anan didek sa 'am anahan anà do lele aya pi zek tu do kəriya aya awan. Nə wazak awan maza bay, si way ana Musa tu do maja'am a Mbərom ahay sa ta ja apan ti təra ataya awan.

²³ Ta wa: Almasihu i sa lirew, i mac, aday i lah sə slabakay à məke wa, i kay anan jiyjay sə sifa anahan anà Yahuda ahay, aday anà do su kon azar aya ite re..»

²⁴ Pol winen apan i təker 'am ata matanan mba, Festus a jan tə məgalak a, a wa: «Pol, kə vawak nga! Asan way anak a kə zalak ata, kə tərak iken à məndak. Ka san awan sabay.»

²⁵ Pol a mbədahan apan anà Festus, a wa: «Ba məduwen, nga a vuwo bay! Wita 'am təde ni jak anan ataya, aday 'am didek aya re.

²⁶ Agaripa dükwen a san zle coy, awan a inde mider aya uđa panan wa ibay, anga tə təra aday nà, à mider aya inde bay.

²⁷ Iken bahay, kə dəfak nga pa 'am ana do maja'am a Mbərom ahay bidaw? Na san zle, kə dəfak patan nga..»

²⁸ Agaripa a jan anà Pol: «Bəse matanan ca, a nak sə təra nen do ana Almasihu a daw?»

29 Pol a mbədahan apan, a wa: «Kwa â ga nə bəse həna, kwa â ga nə bəse həna bay, nen apan ni gan amboh anà Mbərom nà, iken tu do sə sləne 'am a anan ataya fok nə kâ təren kawa nen a re, əna tə calalaw aya à alay inde bay.»

30 Matanan, bahay tə guverner tatə Bernike fok tə slabak à man ata wa.

31 Tinen apan ti zla way a tinen ata nà, ta jan i zek ahay, ta wa: «Dowan a anan nà, kâ gak way lelibay a təde sa vad anan à məke kabay sə tacay anan apan à dangay bay.»

32 Bahay Agaripa a jan anà Festus, a wa: «Ta wa abay dowan a anan à cəce tâ sa gan sariya à Ruma bay nà, dī mbəsak anan.»

27

Ta slan anan Pol à Ruma

1 'Am a sa jəka mi zla pə daliyugo sə Italiya tə kwalalan ata a tavay nga nà, tə varan anan Pol tu do a azar a ma ban ataya à alay inde anà Yuliyus, winen bahay sə suje à wulen ana suje ana bahay sə Ruma ahay. **2** Ma zla à kwalalan inde kutok. Kwalalan ata nà, a nay à wulen su doh sə Adaramitiya wa, man sa zla ta 'am sə bəlay pə daliyugo sə Aziya. Dowan a inde tə ngaman Aristarkus, winen do sə Tesaloniki ahay pə daliyugo sə Makedoniya, winen tə manay re.

3 Sidew a nà, mə dəzle à Sidon. Yuliyus sə dowan ata nà, a gan sumor anà Pol ta sə varan cəved à zla à man ana car anahan ahay tâ gan nga.

4 Mə slabakay ahay à man ata wa kutok, ma van nga anà Kiprus ta day sə alay puway, bina ta day sə alay gula nà, mad kâ varak umo cəved bay.

5 Ma zla bəse tə daliyugo sə Silikiya tə Pamfiliya, mə dəzle à wulen su doh sə ngaman Mira ata pə daliyugo sə Lisiya.

6 Bahay sə suje ahay a tan à nga anà kwalalan hinen nə, à man ata awan. Kwalalan ata dukwen, a nay à Aleksandriya wa, aday i zla à Italiya. A daf uda manay kutok.

7 Luvon ahay ἐνγαλ ηὲ, ma zla anga anga tətibay. Kà dak umo 'am sə dəzle à Kənidus. Mad kə gafak umo 'am sa zla pa 'am. Anga nan, ma zla tə daliyugo sə Kereta, ta day sa mad ibay ata awan, ma zla ta day sə ngaman Salamoni ata awan.

8 Sa zla pa 'am kà dak umo 'am, ἐνα mə dəzle à man a sə ngaman Man sə Dazay Lele ata awan, winen dəren tə wulen su doh sə ngaman Lasaya ata bay.

9 Ma gak ayak munok pə cəved bayak awan. Azar uko sa ga sumaya ata dukwen, alay a kà ndəvak. Aday azla tə kwalalan dukwen, a da 'am cəvedabay, anga alay sə vəvara ahay kà slak. Anga nan, Pol a jan anà do sa 6al kwalalan ataya, a wa:

10 «Kwanay do ahay, azla a mənuko a anan i i dak uko 'am. Way a mənuko ahay ti i lize tə kwalalan a təke. I dahay pə way ahay cəna coy bay re, sifa a mənuko aya dukwen kà nak ti lize.»

11 Əna bahay sə suje ahay tə tinen ata a təma dam nə, 'am ana bahay nga sə kwalalan ta 'am ana do sa 6al kwalalan ata sa ja, bina 'am ana Pol cəna, a gan may bay.

12 Mə zakay a dukwen, man a sə tavay uda ata nə, lele sə tavay uda tə alay sə vəvara a bay. Anga nan, zek məduwen su do a dukwen a gan may sə slabak à man ata wa. Kak i ga zek cəna, ti i ba à Fenika.

Fenika ata dukwen nà, man sə tavay sə kwalalan ahay pə daliyugo sə Kereta. A mbəða 'am pə bəlay si ta day sa pac sə slashay ù doh.

Vəvara məduwen a a slabak

¹³ Mað sə walay a dazlan sa ɓal mənjœk mənjœk cəna, a ga patan nə tə njadak way a sa zlan atan à nga ata awan. Tə pəsak anan njamde sə tavay anan kwalalan à a'am inde ata awan. Ta zla ta 'am sə bəlay sə Kereta ata gəlan'a.

¹⁴ Өnə kà njahak bay jiga awan, vəvara a məgala sə ngaman Urakilon ata a nay à dara wa, a slabak pumo.

¹⁵ Kwayan'a a ban anan kwalalan gec, a mba apan sə tavan pa 'am bay. Anga nan, mə mbəsak anan vəvara ata â dəroð anan adəka cukutok.

¹⁶ Ma zla bəse tu kon a sə ngaman Kawda winen à a'am inde ata awan. Ma man uda pə vəvara wa mənjœk. A man ata wa kutok, ma ban anan kwalalan a manay a cədew ata sə məgala anga aday â saa lize pumo wa bay.

¹⁷ Tə cakaf anan kwalalan a cədew ata, ta ɗaf anan à məduwen inde. Pə dəba anahan a wa, ta ɓan anan winen a məduwen ata tew tə liber. Do sa ɓal kwalalan ahay tə jəjarak sa mban anà wiyen sa day sə Libiya. Anga nan kutok re, tə pəsak anan zana sa haw anan kwalalan ata awan. Tə mbəsakan anan kwalalan anà mað â zla anan kawa sa nan kutok.

¹⁸ Vəvara kà mbəsakak sa ɓal bay hway apan. Anga nan, sidew a nə tə guce anan way ahay à kwalalan wa.

¹⁹ Sidew a hinen asa, tə guce anan dədom sə kwalalan azar aya pi zek tə zana anahan azar aya tə alay a tinen aya awan.

20 Mə canak anan anà pac bay, anà mawuzlawazl bay, i ga luvon ahay bayak awan. Vəvara ata kə mbəsakak sa 6al bay. Manay aya dukwen, ma jak sa jəka mi tam bay a re.

21 Kè njahak bayak a do ahay ta pak awan bay. Natiya kutok, Pol a slabak, a jan atan, a wa: «Kwanay do ahay, suwan abay kâ təmihen 'am uno sa jak ikwen ata, dê slabak à Kereta wa bay. Kâ təmihen matanan cəna, tiya nà, dî ga dəce bay, way a mənuko ahay ti lize puko wa bay re.

22 Əna həna nen apan ni cəce pikwen wa, bənen mbac lele. Dowan saa mac kwa kərtæk ibay, si kwalalan saa lize dəkdek.

23 Anga avad a sə luvon bine siwaw nà, Mbərom uno nen sə dəfan apan ata a slənay ahay maslay anahan pə cakay uno,

24 a wa: “Pol, kâ jəjar bay! Tə fidek a ki tavay pa 'am ana bahay sə Ruma. Təma! Mbərom kâ gak anak sumor, bina do a anaya à kwalalan inde ata fok ti lize kwa kərtæk bay.”

25 Anga nan, do ahay, kâ jəjiren bay. Nə dəfak nga pə Mbərom, i ga anan kawa anahan a su jo ata awan. Dowan i lize bay.

26 Aya əna, vəvara i lize anan kwalalan a anan pu kon a inde à mamasl sə bəlay.»

27 Kâ gak həna luvon kuro nga anahan a fuđo, vəvara winen apan i ra manay sa man nga à bəlay a məduwen ata inde hwiya. Man luvon a ga cəna, a ga pu do sa 6al kwalalan ahay nà, manay apan mi dəzle pə yugo.

28 Tə dazay anan liber tə rəslom ma 6an aya apan ata à a'am inde, anga sə lavay anan sədék sə a'am awan. Ta tan à nga nà, a'am a nə sədék i ga miter

kwa kuro fudo. Tə hədek mənjœk asa, ta tan à nga i ga miter kwa kuro maakan.

29 Tə jəjarak, anga vəvara i sa zla anan kwalalan à man sə pəkərad ahay. Anga nan, tə dazay anan njamde sə tavay anan kwalalan à a'am inde ataya fudo ta sə dəba sə kwalalan. Tinen apan ti ga amboh, aday ide à cəde bəse.

30 Do sa ɓal kwalalan ahay, abay a nan atan sə dazay wa aday ti zla way a tinen. Tə dazay anan wa kwalalan a cədew ata awan, ta ga kawa abay a nan atan sə dazay anan njamde sə tavay anan kwalalan à a'am inde ata, ta day sa 'am ana kwalalan a re.

31 Өna Pol a dazlan sa jan anà suje ahay pi zek tə bahay a tinen, a wa: «Kak do sa ɓal kwalalan ahay tə njahak à kwalalan inde bay cəna, ki təmen bay.»

32 Matanan, suje ahay ta slad anan liber sa ɓan anan kwalalan a cədew ata pə kwalalan məduwen ata awan, tə mbəsakak anan ayak kwalalan a cədew ata a slashay à a'am inde.

33 Coy ide winen apan i cəde bəse kutok, Pol a jan atan nə tâ pa way, a wa: «Luvon kuro nga anahan a fudo, kə jəjiren, ki pen awan bay.

34 Kak a nak ikwen sa tam anan sifa a kwanay nà, kem, pen way həna mənjœk kutok. Өna kwa sibœk sa nga a kwanay kərtek saa lize nà, ibay.»

35 A ndav anan 'am anahan ata cəna, a gəba way sa pa, a ngəran ayak anà Mbərom pa man sə ide a tinen ahay fok. A gəzla anan i zek wa, a dazlan sa pa.

36 Ajalay nga a tinen a fok a dəle, ta pa way kutok.

37 Do a abay à kwalalan inde ataya mə baslay zek manay səkat cew tə kwa kuro cuwbe nga anahan

mbärka (276).

³⁸ Ta rah lele nà, tə guce anan ndaw à a'am inde
anga aday kwalalan â ba sabay.

Kwalalan ana atə Pol kà lizek

³⁹ Idé a cëde lele kutok nà, do sa 6al kwalalan
ahay fok, ta san sa jëka tinen ahaw bay jiga awan.
Tə canan anà man sə wiyen sa 'am sə bəlay. Kak i
ga zek nà, a nan atan abay sa zla anan kwalalan à
man ata aday â nga uda awan.

⁴⁰ Anga nan, ta slad'anan liber sə njamde sə tavay
anan kwalalan à a'am inde ataya, tə mbəsak atan à
a'am inde. Tə dazlan tə pəsak anan liber sə dədom
sa tan cəved anà kwalalan ataya awan. Tə cakaf
anan zana sa day sa 'am sə kwalalan, anga aday
vəvara â zla anan kwalalan pa man sə wiyen ata
awan.

⁴¹ Əna kwalalan a tavay way anahan dek, anga
man ata nə sədək bay. Kwalalan a nga ta day sa 'am
à wiyen inde gec. Məsugurndolon sə a'am a nay, a
kad anan kwalalan ta sə dəba anahan a wa.

⁴² A nan abay anà suje ahay sa vad anan do sə
dangay ahay anga tâ saa zləzlov aday sa haw way
a tinen ahay bay.

⁴³ Əna bahay sə suje ataya a gafan atan 'am sa ga
kawa ana tinen sə bayak ata awan, anga a nan sa
tam anan sifa ana Pol. Coy, a jan anà do sa san sə
zləzlov ataya tâ lah pa 'am à a'am inde.

⁴⁴ Anà do azar aya ite nà, a jan atan nə tâ ban alay
à dədom sə kwalalan ma kad ataya, ti dazay anan
à a'am inde. Mə dəzle pə dədala fok a manay a zay
nà, matanan kutok.

28

Pol winen à Malta

¹ Mè dèzle pè dèdala zay nà, mè slène slèmay ana man ata nè tè ngaman Malta.

² Do sa man ataya tè tèma manay tè ataslay mivel a lele. Tè hanan umo uko, anga iven winen apan i ga, aday madukwen a ga ike.

³ Pol a ray dèdom sa pak pè uko. Uko sa ban pè dèdom cèbak ata nà, dèdew a nay ahay à dèdom ata wa, a rac anan Pol pè alay.

⁴ Do su kon ataya tè canan anà dèdew mè tapan a pè alay ata nà, ta wa: «Avad uway a ibay! Dowan a anan nè do sa vad nga su do. Kwa â ga hèna kè tèmak à a'am wa dèp nà, mbèrom a mènuko sè ngaman Didek ata nè i mbèsak anan tè sifa a bay.»

⁵ Aya èna, Pol a mbazlay anan dèdew ata, a salahay ù uko inde. Awan kè hanak apan kwa mènjœk bay.

⁶ A ga patan nà, i mac bëse, kabay alay anahan i tar. Èna kè njahak bayak a, awan kè gak anan bay. Tè bayak asa, ta wa: «Cèkèbay, i ga nà, winen nè mbèrom a kërték a re!»

⁷ Bahay sa man ata nà, tè ngaman Publiyus, doh anahan a nè dèren ta man ata bay. A ra manay àga winen, mè njahak luvon maakan, winen apan i pan umo way lele.

⁸ Bëbay ana Publiyus ata, winen mè nahay a, nga a bërzlan, aday azay a ruhan re. Pol a zla à man ana dowan a dèvac ata, a ga amboh anga winen, a dèfan alay pa nga, a mbar anan.

⁹ Pè dèba anahan a wa dukwen, do sè dèvac sa man ata azar aya fok ta nay à man ana Pol, a mbar atan.

10 Tə varak umo magwagway ahay bayak awan. Manay apan mi zla way a manay coy, mi ján à kwalalan inde dukwen, tə varak umo way sa man umo zek pə cəved ahay re.

Pol a slabak sa zla à Ruma

11 Pə dəba anahan a wa kiya maakan nà, ma zla tə kwalalan sa nay ahay à Aleksandriya wa. A alay sə vəvara nà, kwalalan ata winen à man ata awan. Kwalalan ata nà, tə ndakak apan pəra sə mbərom ahay cew, tinen muwsa ahay sə ngaman Kastor tə Polok ata awan. Kwalalan ata kà vak à man ata awan.

12 Mə dəzle à wulen su doh sə ngaman Sirakus ata awan, mə njahay à man ata luvon maakan.

13 Mə slabak à man ata wa, ma zla à wulen su doh sə ngaman Regiyus ata awan. Sidew anahan a nà, mad sə walay a dazlan sa ɓal. Sidew a asa, mə dəzle à man sə dazay à Potiyoli.

14 Ma tan à nga anà do a Yesu ahay à man ata awan. Ta jan umo nə mā njahay àga tinen lumo pam lele. Mə lavay zek sa zla à Ruma nà, matanan kutok.

15 Mərak ahay à Ruma tə sləne ləbara a manay nà, ta nay ahay à wulen su doh sə ngaman Lumo sə Apiyas, aday à wulen su doh sə ngaman Man sə Tavay Maakan ata awan, anga aday mā zlangay tə tinen. Pol a canan atan cəna, a ngəran anà Mbərom, anga kə njadak məgala.

16 Mə dəzle à Ruma cəna, tə varan cəved anà Pol sə njahay ù doh anahan cara, əna suje inde a ba apan.

Pol winen à Ruma

17 Pə dəba anahan a wa luvon maakan cəna, Pol a ngaman anà dō sə lavan nga anà Yahuda ahay à Ruma ataya awan. Tə halay nga lele nà, a jan atan, a wa: «Mərak uno ahay, na gak awan pu dō a mənuko ahay bay, na gak awan pə atətak way ana bije a mənuko ahay bay, əna tə bənak nen à Urəsalima, tə varan ahay nen à alay inde anà Ruma ahay.

18 Tə cəce puno wa way uno sa ga ata nà, a nan atan abay sə mbəsak nen, anga ta tan à nga na gak awan a inde təde ti vad apan nen a bay.

19 Əna a nan anà bahay sə Yahuda ahay tə mbəsak nen bay. Anga nan, nə cəce, na wa tâ su go sariya àga bahay sə Ruma, kwa â ga nə na gak anan may sa zlah pu dō uno ahay bay dəp nà, na.

20 Anga nan kutok, nə cəce, na wa də zlangay, bina u no kê sənen tə jaway nen kawa həna anan dukwen, anga na daf nga pə dowan a Isəra'ila ahay fok sa ba ata awan.»

21 Tə mbədahan apan, ta wa: «Manay mə slənek awan a anga iken ibay. Dowan inde kà nak ahay tə dərewel a à alay inde anga iken à Yahudiya wa ibay. Mərak ahay tə təkərek umo ləbara sə awan lelibay pə iken ibay a re.

22 Əna ma gan may nà, mə sləne tə alay a manay a, 'am anak awan, anga kwa aha fok cəna, dō ahay tə kədəy anan dō ana Yesu ahay.»

23 Ta dafluvon a aday ti i halay nga asa ata awan. Luvon ata a dəzley ahay cəna, dō sə halay nga à man ana Pol ataya tə zalay sə kwakwa ata awan. Pol a dakan atan anan 'am sə bahay a Mbərom nə hway. A rəzlen à nga sə dakan atan anan 'am a

Yesu nə ndekerkärre tə cəved sə Tawrita, aday tə deftere ana dō maja'am a Mbərom ahay fok.

24 Azar sə dō ahay tə təmahak 'am a Pol sa jan atan ata awan, əna azar sə dō ahay aya tə təmahak itəbay.

25 Tinen apan ti vad' uway à wulen a tinen, aday ta ta 'am kutok. Əna ta saa ta 'am ata nà, 6a Pol kà jak atan 'am inde kärtek, a wa: «Way ana Apasay Cəncan a sa jan anà bije a kwanay ahay tə dungo ana dō maja'am a Mbərom Ezaya nà, didek awan.

26 Mbərom a wa:
 “Zla, ka sa jan anà dō uno ahay nà:
 Ki pəken sləmay lele, əna ki sənen awan bay.
 Ki zəzuren way lele, əna ki cinen anan anà awan bay.

27 Anga dō a anaya nà, nga a tinen nə mə kuray aya awan,

tə rədak anan sləmay a tinen ahay,
 tə tacak anan ide a tinen ahay.

Kak matanan bay cəna,
 abay ti canan ide,
 ti sləne sləmay,
 ti san way,
 ti mbəda 'am pi nen, ni mbar atan.*”»

28 Pol a jan atan asa, a wa: «Sənen a kutok nà, Mbərom kà təbək cəved sa tam anà dō su kon azar aya həna. Tinen nà, ti sləne ləbara anahan.»

[

29 Pə dəba sa 'am ataya wa nà, Yahuda ahay ta zla way a tinen, tinen apan ti vad' uway tə mindel à wulen a tinen.]

* **28:27** Ca pə Esaaya 6.9-10.

30 Ava cew nà, Pol mə njahay a ù doh sə masa. A təma mbəlok anahan ahay fok nə lele.

31 A wazay anan 'am sə bahay a Mbərom, a dakan anan ləbara ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu anà do ahay. A ja 'am mənjəna ajəjar, aday dowan kə gafak anan 'am bay.

**Mbuko: Aɓan 'am wiya awan
The New Testament in the Mbuko language of
Cameroon (CM:mqb:Mbuko)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 14 May 2025
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092